

II HRĀ-RUAI

Toloi Pohip Hlāo

Sōp-hrā*Hrā-Ruai Tal Dua* tō-tui čōdōng mōng sōp-hrā *Hrā-Ruai Tal Sa* pođūt hī.
 Sōp-hrā anai rā ruai kō tolroi pōtao Solomôn git-gai, hōdōm tolroi bing ană-plei Israel
 gah dūr tōgū-pōkōdōng mōng Yarobam kiăng pōkōdōng glai hāng Rehabam, jing ană
 pōtao Solomôn tō-tui ama ūn jing pōtao, laih anün rā ruai tō-tui hrā-rui lōn-čar Yudah
 hlōng truh kō tolroi plei Yerusalaim rōbu hī yōh amăng thün 586 H.K.

Jar Atüt Kōsem

Tolroi pōtao Solomôn git-gai (1:1–9:31)

- a. Khul thün blung-hlāo (1:1-17)
- b. Tolroi pōdōng dī Sang Yang (2:1–7:10)
- c. Khul thün tōdōi (7:11–9:31)

Tolroi bing kōnung-djuai gah dūr tōgū-pōkōdōng (10:1-19)

Bing pōtao lōn-čar Yudah (11:1–36:12)

Tolroi plei Yerusalaim rām-rai (36:13-23)

1

Pōtao Solomôn Rōkāo Kō Tolroi Rōgōi

(1 Bing Pōtao 2:46b-3:15)

¹Pōtao Solomôn ană ḍah-rōkōi pōtao Dawid pōkōjāp ūn pō amăng tolroi git-gai lōn-čar Israel, yuakō Yahweh Oi Adai ūn dō hrōm hāng ūn laih anün pōjing broi kō ūn jing kōdrūh-kōtang.

²Giōng anün, pōtao Solomôn pohip hāng abih-bang bing Israel wōt-hāng bing khua git-gai ling-tōhan tōpul rōbāo laih anün tōpul rōtuh, bing khua phat-kōđi, abih-bang bing khua djă-akō Israel laih anün bing khua djă-akō sang-anō mōn. ³Giōng anün, ūn hāng abih-bang bing pōjōnum pō anih anün dī nao pō anih glōng bōi plei-pōnăng Gibeōn, yuakō pō Sang Khăń Pōjōnum Oi Adai, jing sang Mōseh, ding-kōna Yahweh, hōmāo pōkra laih amăng tōdron-har hlak dō pō anih glōng anün. ⁴Hlāo kō anün, Dawid hōmāo ba rai laih Hip Tolroi Pōgop Oi Adai mōng anih Kiryat-Yearim pō sang ūn hōmāo prap-pre laih, jing sang khăń ūn hōmāo pōdōng dī laih kō hip anün amăng plei-

phູນ Yerusalaim.^a ⁵Samໝ kອນຸລໝ kອງ, jing kອນຸລໝ ngă yang Bezal l, an  d ah-r k i Uri t c  Hur, h m o p k ra laih hlak d  g h an p k  sang yang h ng kh n Yahweh am ng plei Gibe n. Tui an n, Solom n w t-h ng  ing p j num an n nao p  anih an n ki ng k  ho duah-t l i O i Adai ki ng y h.^b ⁶Solom n d i nao j   oi k n l ng a yang k ng  oi an p Yahweh am ng Sang Kh n P j num an n laih an n p y r d i sa-r b o droi hl -m n ng jing g nam-p y r  uh  oi g h ng o k n l ng a yang an n.

⁷Mlam an n m tam O i Adai p b uh-rai k  Solom n laih an n p dar k  g t tui anai, “R k o b  h get-t l i ih ki ng k  K o pha-br i k  ih.”

⁸Solom n lai -g l i k  O i Adai tui anai, “Ih h m o p ro d ah laih t l i kh p hiam-kl  k  ama k o Dawid laih an n r  anai Ih h m o p jing laih k o jing p tao p ala k  n . ⁹O  Yahweh O i Adai  h, r  anai br i b  t l i Ih  u n h ng ama k o Dawid d i jing ko j p, yuak  Ih h m o p jing laih k o jing p tao k  k nung-djuai Israel anai h m o lu m nuh bi -m  kar h ng  ruh-l n  oi l n-t nah.^c ¹⁰Tui an n, r k o k  Ih pha-br i b  k o k o t l i r g i h ng t l i th o-p m n ki ng k o k o d i d i-b   ing an -plei anai. T dah Ih  u pha-br i ô, k o  u d i git-gđi wai-l ng  h  ing an -plei pr ng lu Ih anai.”

¹¹O i Adai lai -g l i k  Solom n tui anai, “T l i an n jing t l i ki ng am ng pran-jua ih laih an n d ng ih  u h m o r k o  h k  m k-dram,^d t l i p dr ng-s h  odah t l i p p -p y m, k n r k o loi t l i djai r m-rai k   ing r h-ay t ih  odah k  t l i ih h dip sui m n, sam  ih r k o k  t l i r g i h ng t l i th o-hluh ki ng k  git-gđi wai-l ng an -plei K o, jing yuak   ing an n y h K o h m o p jing laih ih jing p tao. ¹²H n n y h, t l i r g i h ng t l i th o-hluh K o  i pha-br i k  ih y h. K o  t  i pha-br i k  ih m k-dram t l i p dr ng-s h laih an n t l i p p -p y m m n t l  ing p tao r n k hl o k  ih w t-h ng t d i k  ih k n h m o kar h ng an n loi.”

T l i D i H ng T l i P dr ng P tao Solom n

(1 Bing P tao 10:26-29)

¹³Gi ng an n, p tao Solom n t bi  nao m ng anih gl ng  oi plei Gibe n, jing m ng an p Sang Kh n P j num an n, h ng w t g l i p  plei Yerusalaim laih an n n u git-g i wai-l ng abih-bang  ing Israel y h.

¹⁴P tao Solom n  t p k m-p ioh khul r d h-aseh laih an n khul aseh p ioh k  t l i

^a1:4: 2 Samu l 6:1-17; 1 H -Ru i 13:5-14; 15:25-16:1.

^b1:5: T l i T bi  38:1-7.

^c1:9: T l i  od ng-Ph n 13:16; 28:14.

^d1:11: Anai  t jing “k ng-ng n” m n.

pōblah mōn. Ņu hōmāo sa-rōbāo pă-rōtuh^e boh rōdēh-aseh laih anūn pluh-dua-rōbāo^f droi aseh. Hōdōm gōnam anūn ū pioh amāng plei-pla rōdēh-aseh laih anūn pō plei-phūn Yerusalaim, jing anih ū dō yōh.^g ¹⁵ Amāng rōnūk pōtao Solomōn, amrāk^h mah amāng plei Yerusalaim jing lu kar hāng khul pōtāo laih anūn kōyāo sar jing lu kar hāng khul kōyāo ting amāng tring bōl-čūⁱ yōh.¹⁶ Bing sī-mōnia kō pōtao Solomōn ba rai khul aseh mōng lōn-čar Musri^j laih anūn lōn-čar Kewē.^k ¹⁷ Bing gōñu bloi mā khul aseh rīm sa droi jing sa-rōtuh rōmapluh^l sekel^m amrāk. Rīm rōdēh-aseh bing gōñu bloi mā mōng lōn-čar Ējip rīm boh rōdēh-aseh jing nām-rōtuhⁿ sekel^o amrāk. Bing gōñu āt sī tōbiā khul rōdēh-aseh hāng aseh kō pōtao bing Hit laih anūn pōtao bing Aram mōn.

2

Tōloī Prap-Rōmet Kiāng Pōdōng Dī Sang Yang

(1 Bing Pōtao 5:1-18)

¹Solomōn pōdar kō bing arāng pōdōng dī sa boh sang yang kō Anān Yahweh laih anūn sa boh sang-pōtao kō ū pō. ²Ņu pōkō-pōjing tōjuhpluh-rōbāo^p čō jing bing pōdū-pōdiāng, sapānpluh-rōbāo^q čō jing bing trah-khät boh-pōtāo bōi khul bōl-čū laih anūn klāo-rōbāo nām-rōtuh^r čō jing khua wai-lāng bing gōñu.

³Pōtao Solomōn āt mōit tōloī pōhiāp kō Hiram jing pōtao lōn-čar Tir tui anai mōn:

Hlāo adih ih mōit rai kō ama kāo Dawid kōyāo sar kiāng kō pōdōng dī sang-pōtao kō ū dō. Rā anai rōkāo kō ih mōit rai bě kō kāo khul kōyāo sar kar hāng ih hōmāo mōit laih kō ū. ⁴Bō kō kāo, kāo jē či pōdōng dī sa boh sang

^e1:14: Anai jing 1,400.

^f1:14: Anai jing 12,000.

^g1:14: 1 Bing Pōtao 4:26.

^h1:15: Anai āt jing “prāk” mōn.

ⁱ1:15: Anai āt jing “bul čū” mōn.

^j1:16: Amāng hrā tōloī Hēbro lai kō anān *Musri* jing *Ējip*.

^k1:16: Tōloī Juāt 17:16.

^l1:17: Anai jing 150.

^m1:17: Anai jing 1,7 kilogram.

ⁿ1:17: Anai jing 600.

^o1:17: Anai jing 7 kilogram.

^p2:2: Anai jing 70,000.

^q2:2: Anai jing 80,000.

^r2:2: Anai jing 3,600.

yang kiăng kơ pօpū-pօyom Anăn Yahweh O'i Adai kâo. Sang anün kâo či jao-pøyor kơ Yahweh kiăng kơ bing gómoi, jing bing Israel, dui čuh gónam bâo-mօngui bơi anăp Ņu laih anün pøyor nanao bâñ-tօpüng rօgoh-hiam rím hrói. Bing gómoi át či čuh khul gónam-pøyor čuh rím mօguah rím klam amăng hrói phet Sabat, amăng khul hrói phet Blan Phrâo laih anün amăng khul hrói phet pökön Yahweh O'i Adai gómoi hómâo pökočah laih. Anün yóh jing tolroi phiă̄n hlöng-lar kơ bing Israel.

⁵Sang yang kâo či pօdօng dí anai či jing hǐ hing-ang pröng yóh yuakø O'i Adai ta jing hing-ang pröng hloh kơ abih-bang bing yang-røbang. ⁶Samø hlroi pô dui pօdօng dí sa boh sang yang lăp kơ Ņu lě, yuakø khul tal adai glöng hloh át kón dui hómâo anih brô kơ Ņu dui dō loi? Tui anün, hlroi kâo jing tol kiăng kơ pօdօng dí sang yang kơ Ņu lě? Samø sang kâo či pօdօng dí kónøng jing kar häng anih kiăng kơ čuh pøyor khul gónam ngă yang bơi anăp Ņu đôc!^s

⁷Hõnün yóh, røkâo kơ ih pøkiaõ rai pø kâo bë sa čô mónuh thâo pøkra gónam häng mah, amræk, kòng laih anün pøsøi, wøt-häng pøkra gónam häng mórai mólang, mórai mriah laih anün mórai mik. Pô anün át khõm thâo muñ-tü laih móñ amăng bruă čih-treh. Ņu či mă bruă amăng tring Yudah laih anün amăng plei Yerusalaim hröm-häng bing ding-køna thâo muñ-tü kâo, jing bing ama kâo Dawid hómâo ruăh-mă laih.

⁸Møit rai bë kơ kâo khul køyâo sar, køyâo høngø laih anün køyâo móñâo mriah móng anih-lõn Lebanôn, yuakø kâo thâo bing ding-køna ih thâo biă-mă treh-trah tømëh amăng anih-lõn anün. Bing ding-køna mă bruă kâo či mă bruă häng bing ding-køna ih, ⁹kiăng kơ pøkra broi kơ kâo lu køyâo hõnäl, yuakø sang yang kâo či pօdօng dí anai jing sa boh sang røhaih pröng laih anün kødrøh-køang yóh. ¹⁰Kâo či pha-brøi kơ bing ding-køna ih, jing bing mă bruă køyâo kiăng kơ khät tømëh, duapluh-røbâo^t kor^u pødai køtor, duapluh-røbâo^v kor pødai køtur, duapluh-røbâo^w bat^x tøpai boh-købâo laih anün duapluh-røbâo^y bat^z ia rømuă ôliwo.

^s2:6: 1 Bing Pøtao 8:27; 2 Hră-Ruai 6:18.

^t2:10: Anai jing 20,000.

^u2:10: Anai jing pă-røbâo pă-rotuh (4,400) kilôlid bôdah dua-røbâo dua-rotuh (2,200) køthüng tønô yóh.

^v2:10: Anai jing 20,000.

^w2:10: Anai jing 20,000.

^x2:10: Anai jing pă-rotuh păpluh (440) kilôlid.

^y2:10: Anai jing 20,000.

¹¹Hiram pøtao lön-čar Tir čih glač kø pøtao Solomôn tui anai:

Yuakø Yahweh khäp kø bing ană-plei Ņu, tui anün yøh Ņu hømâo broi laih kø ih jing hí pøtao kø bing gø. ¹²Bøni-høoč kø Yahweh, O'i Adai bing Israel, jing Pô hrigh-pøjing adai adih laih anün lön-tønah anai! Ņu hømâo broi laih kø pøtao Dawid sa čô ană ðah-rokøi røgøi, jing pô át hømâo møn tolroi thåo-hluh wøt-häng tolroi thåo rødah. Ņu yøh jing pô či pødøng dí sa boh sang yang kø Yahweh laih anün sang-pøtao kø ū pô.

¹³Kâo či pøkiačao nao pø ih Huram-Abi, jing pô thåo muñ-tü biă-mă amăng bruă anün. ¹⁴Amí ū jing mørnuih Israel møng kønung-djuai Dan, samø ama ū møng lön-čar Tir. Ņu thåo biă-mă pøkra goñam häng mah, amræk, kong, pøsøi, pøtão laih anün køyåo, wøt-häng thåo pøkra goñam häng mørøi mølang, mørøi mik, mørøi mriah laih anün mørøi blåo-ßløi møn. Ņu át thåo muñ-tü møn amăng djøpmøta bruă čih-treh laih anün át duři pøgiøng hí djøpmøta goñam hrøp arång jao broi kø ū møn. Ņu yøh či mă bruă häng bing ding-køna thåo muñ-tü ih, jing hrøm-häng bing ding-køna thåo muñ-tü ama ih, jing khua kåo pøtao Dawid yøh.

¹⁵Hønün yøh, røkåo kø ih khua kåo høi, møit rai bë kø bing goñøi, jing bing ding-køna ih, pødai køtor häng pødai køtur, topai boh-købåo laih anün ia rømuă ôliwo tui häng ih hømâo buän broi laih. ¹⁶Bø kø bing goñøi, bing goñøi či khät-drøm abih-bang køyåo tømeh ih kiäng møng anih-lön Lebanôn, laih anün pøðung khul køyåo anün kar häng rø boi ia røsø Meditera truh pø anih plei-pønång Yapô. Tui anün, bing gih duři pødø khul køyåo anün møng anih anün dí nao pø plei-phøn Yerusalaim yøh.

¹⁷Solomôn yap abih-bang mrø bing tuai hødip amăng bing Israel, jing kar häng mrø ama ū Dawid hømâo yap laih hlåo adih, laih anün abih-bang bing goñu jing sa-røtuh rømapluh-klåo-røbåo nám-røtuh^a čô. ¹⁸Ņu jao broi tøjuhpluh-røbåo^b čô amăng bing goñu jing bing pødø-pødiøng, sapañpluh-røbåo^c čô jing bing khät-treh boh-pøtão boi khul bøl-čø laih anün klåo-røbåo nám-røtuh^d čô jing bing wai-lång bing goñu kiäng kø

^a2:10: Anai jing pă-røtuh păpluh (440) kilôlid yøh.

^b2:17: Anai jing 153,600.

^b2:18: Anai jing 70,000.

^c2:18: Anai jing 80,000.

^d2:18: Anai jing 3,600.

kօčrāo broi բing goňu mă bruă yōh.

3

Pօtao Solomôn Čordōng Pօdōng Đĩ Sang Yang Yahweh

(1 Bing Pօtao 6:1-38)

¹Giōng anün, pօtao Solomôn čordōng pօdōng đĩ sang yang Yahweh amăng plei-phູn Yerusalaim ծoi čු Môriah.^e Ծoi čු anün yōh Yahweh hօmâo pođuh-rai laih hăng ama gօ Dawid hlâo adih. Anih anün jing ծoi anih prăh-pօdai Araunah^f mօnuih Yebus, jing anih pօtao Dawid hօmâo prap-pre laih kiăng kօ pօdōng đĩ sang yang Yahweh.

²Solomôn čordōng pօdōng đĩ sang yang ծoi hrói tal dua blan tal dua^g amăng thün tal pă rօnük ňu git-gai wai-lăng lõn-čar Israel yōh.

³Pօtao Solomôn broi kօ բing ding-kօna ňu pօdōng đĩ atur sang yang O'i Adai. Atur anün hօmâo roյong nămpluh haih laih anün tօda duapluh haih. ⁴Adring sang gah anăp kօ sang yang hօmâo roյong duapluh haih jing ăt pօdօ hăng tօda sang yang laih anün dōng ňu glōng ăt duapluh haih^h mօn.

Բing ding-kօna pօtao Solomôn lօm bօnăh gah lăm anih anün hăng mah phູn. ⁵Բing goňu poکra anih phູn sang yang hăng kօyâo hօnqo laih anün ăt lօm ծoi anih anün hăng mah phູn mօn. Laih anün բing goňu ăt čih-treh pohrôp po anih anün hăng khul rup kօyâo đung-kri wօt-hăng rup hrě čuăk mօn. ⁶Բing goňu pohrôp sang yang anün hăng khul boh-počâo yom hiam biă-mă laih anün mah ňu yua kiăng kօ pohrôp jing mah phູn arăng ba rai mօng anih-lõn Parwaim. ⁷Բing goňu ăt yua mah mօn kiăng kօ gom hĭ khul kօyâo počăn, khօng bah-amăng, bah-amăng laih anün khul počăn sang yang. Laih anün ňu ăt čih-treh khul rup čerub ծoi khul počăn anün.

⁸Բing ding-kօna pօtao Solomôn ăt poکra Anih Rօgoh-Hiam Hloh mօn. Roյong anih anün hօmâo duapluh haih laih anün tօda ăt duapluh haih mօn. Բing goňu yua năm-ročuhⁱ talang^j mah phູn kiăng kօ lօm gah lăm kօ anih anün. ⁹Բing goňu poکra khul kօđin hăng ročapluh sekel^k mah. Բing goňu ăt lօm khul črăn gah ngō hăng mah mօn.

¹⁰Amăng Anih Rօgoh-Hiam Hloh anün բing goňu poکra dua boh rup čerub hօmâo

^e3:1: Tօlroi Čordōng-Phູn 22:2.

^f3:1: Amăng tօlroi Hēbro jing Ornan (2 Samuēl 24:16).

^g3:2: Anai jing ծoi lօ hօnăl-tuč kօ blan pă ծobdah akō blan ročma ta yōh.

^h3:4: Hēbro thim müt 120 haih. Samo hօdōm hră počlang hlâo kօnōng hօmâo 20 haih đōč.

ⁱ3:8: Anai jing 600.

^j3:8: Anai jing duapluh-sa-ročâo (21,000) kilogram yōh.

^k3:9: Anün jing 0.6 kilogram yōh.

čāng laih anūn lom hī goñu hāng mah.¹ ¹¹Røyong khul čāng dua boh rup čerub anūn pōtūm glař truh pō duapluh haih. Sa bě čāng čerub blung-hlāo hōmāo røyong rōma haih tēk djōr pōnāng sang yang. Bō kōr čāng ū gah adih āt rōma haih mōn hāng tēk djōr čāng čerub adih yōh. ¹²Āt hrup hāng anūn mōn, sa bě čāng čerub tal dua āt hōmāo røyong rōma haih hāng tēk djōr pōnāng sang yang gah adih. Bō kōr čāng ū gah adih āt rōma haih mōn hāng tēk djōr čāng čerub tal sa yōh.^m ¹³Tui anūn, khul čāng dua boh čerub anūn rōhaih truh kōr duapluh haih. Goñu dōng hāng tōkai goñu, anāp nao po Anih Rōgoh-Hiam yōh.

¹⁴Bing goñu pōkra khān-pāng pōgān blāo-blī hāng mōrai mik, mōrai mōlang laih anūn mōrai mriah-huč wōt-hāng rup čerub sīt-jā mūt mōng pō sīt-jā rōgoi mōn.ⁿ

Dua Bě Tōmēh Kōng Bōi Gah Anāp Sang Yang

(*I Bing Pōtao 7:15-22*)

¹⁵Bōi gah anāp kōr sang yang bing ding-kōna pōtao Solomōn pōkra dua bě tōmēh. Røyong dua bě tōmēh anūn truh kōr klāoplüh-rōma haih laih anūn bōi rīm tōmēh anūn hōmāo sa akō-dūh glōng rōma haih. ¹⁶Ņu āt pōhrōp bōi rōjūng khul tōmēh anūn hāng khul hōnuāl-mōñam. Giōng anūn, ū pōkra sa-rōtuh^o boh rup pumbre hāng kōng laih anūn pāl hōdōm rup anūn bōi hrē hōnuāl-mōñam anūn yōh. ¹⁷Hōnāl-tuč, bing goñu pōdōng dī dua bě tōmēh anūn bōi anāp sang yang: Sa bě tōmēh gah thūng ū pōanān Yakhin,^p sa bě gah dūr ū pōanān Bōaz^q yōh.

4

Dram-Gōnam Amāng Sang Yang

(*I Bing Pōtao 7:23-51*)

¹Pōtao Solomōn broi kōr bing ding-kōna ū pōkra sa boh kōnūl kōng hōmāo røyong ū glōng duapluh haih, tōda ū glōng duapluh haih laih anūn dōng ū glōng pluh haih.^r
²Ņu āt broi kōr bing goñu pōkra sa boh brōng hāng gōnam pōsōi laih anūn arāng pōanān Brōng-Rōsī. Rup brōng anūn wīl, pōkā hōmāo pluh haih čōdōng mōng jāh gah

¹3:10-13: Tōlōi Tōbiā 25:18-20.

^m3:12: Anāp rup čerub anāp hāng tōdruā yōh.

ⁿ3:14: Tōlōi Tōbiā 26:31.

^o3:16: Anai jing 100.

^p3:17: Kiāng-laiř *Yahweh pōkojāp*.

^q3:17: Kiāng-laiř *Amāng Yahweh jing tolōi kōtang*.

^r4:1: Tōlōi Tōbiā 27:1-2.

anai truh pø jäh gah adih laih anün døläm ñu glöng røma haih. Kwäl-wïl jum-dar ñu hømåo kläoplüh haih.³ Gah yü kø jäh bröng anün, bing goñu pohrôp häng goñam hrup häng rup rømô-tøno jum-dar. Rïm haih hømåo pluh boh rup rømô-tøno. Khul rup anün bing goñu poñra amäng dua tøroai^s poñklep lir hröm sa häng bröng anün yoñ.

⁴Bing goñu pioh bröng anün bøi røng pluh-dua droi rup rømô-tøno køng kar häng anai:

klâo droi anáp nao pø gah dùr,
klâo droi anáp nao pø gah yü,
klâo droi anáp nao pø gah thüng
laih anün klâo droi anáp nao pø gah ngø.

Bröng anün dø bøi røng pluh-dua droi rømô anün laih anün gah klon khul rup rømô anün anáp nao pø anih töng-krah yoñ.⁵ Bröng anün køpal sa päh-tøngan laih anün jäh ñu hrup häng jäh mõng jing hrup häng rup bønga pøng-yang hlak bluh bønga. Bröng anai duí djä ia truh kø klâo-røbâo^t bat^u yoñ.

⁶Bing goñu át poñra pluh boh koñbung pioh ia kiëng kø rao hødøm goñam ngä yang čuh. Røma boh bing goñu pioh pø gah thüng laih anün røma boh dø glaï bing goñu pioh pø gah dùr bröng anün. Hødøm koñbung anün aräng pioh kiëng kø rao hødøm goñam ngä yang čuh, samø ia amäng bröng adih kiëng pioh kø bing khua ngä yang yoñ yua kiëng kø rao goñu pø.^v

⁷Bing ding-køna poñtao Solomôn poñra pluh bë tokai-køðen mah tui häng hrôp hømåo koñcrâo broi laih, laih anün pioh khul tokai-køðen anün amäng Anih Røgoh Hiam sang yang, røma bë pø gah thüng laih anün røma bë adih pø gah dùr.^w ⁸Bing goñu át poñra pluh boh koñbang laih anün pioh khul koñbang anün amäng anih anün mõn, røma boh pø gah thüng laih anün røma boh adih pø gah dùr. Bing goñu át poñra sa-rotuh boh mõng-añäh mõn.^x

⁹Bing goñu poñra wäl-toñron kø bing khua ngä yang laih anün wäl-toñron pröng hröm häng khul bah-amäng mõn. Bing goñu gøm bah-amäng anün häng køng.¹⁰ Bø kø

^s4:3: Anai át jing “røh, glong” mõn.

^t4:5: Anai jing 3,000.

^u4:5: Anai jing truh kø 63 kilôlid ia bødah klâo-rotuh pluh-røma (315) koñthüng tønø yoñ.

^v4:6: Toloi Tøbiä 30:17-21.

^w4:7: Toloi Tøbiä 25:31-40.

^x4:8: Toloi Tøbiä 25:23-30.

brōng prōng arāng iāu Brōng-Rōsī anūn, bing goñu pioh gah thung jing bōi akiāng-suēk gah thung-ngō kō sang yang yōh.

¹¹Huram āt pokra khul gō, khul bōñ-kua^y laih anūn khul mōng-añāh mōn.

Tui anūn, Huram pōgiōng hī abih-bang bruă-mōnuă broi kō pōtao Solomōn amāng sang yang Oi Adai tui hāng gah yū anai:

¹²Dua bē tōmēh prōng

dua boh čōlū akō-dūh bōi ngō akō khul tōmēh anūn

dua blah hoñuăl-moñam pōhrōp kō dua boh čōlū akō-dūh bōi akō khul tōmēh anūn

¹³rup pă-roñuh^z boh pumbre kō dua blah hoñuăl-moñam, jing hōmāo dua tōroai boh pumbre kō sa blah hoñuăl-moñam, kiāng pōhrōp khul čōlū akō-dūh bōi akō khul tōmēh anūn;

¹⁴khul hip-roñdēh wōt-hāng khul koñbung mōn

¹⁵Brōng-Rōsī hrōm-hāng rup pluh-dua droi rōmō-tōno gah yū kō brōng anūn;

¹⁶khul gō hāng khul bōñ-kua^a kiāng kō mă-pōñuaí hī hoñbāo apui, khul buñong-rūng klāo añām laih anūn abih-bang khul goñam yua amāng anūn.

Abih-bang goñam Huram-Abi hōmāo pokra broi laih kō pōtao Solomōn kiāng yua amāng sang yang Yahweh. Nu lēng kō tuh-pokra hōdōm goñam anūn hāng kōng kruāh boñgaç soh-sel. ¹⁷Pōtao Solomōn broi bing ding-kōna nu tuh-pokra khul goñam anūn amāng grō ngā hāng lōn-kraí bōi anih tōhnă Yurdan, jing anih koñplāh-wāh plei-pōñāng Sukōt hāng plei-pōñāng Zarethan. ¹⁸Pōtao Solomōn broi kō bing ding-kōna nu pokra lu biā-mă goñam anūn. Tui anūn, bing goñu bu thāo pokā tolōi pokōtraó kōng anūn ôh.

¹⁹Bing ding-kōna pōtao Solomōn āt pokra abih-bang dram-goñam hāng mah kiāng kō yua amāng sang yang Yahweh mōn kar hāng anai:

kōñul mah

koñbang mah kiāng kō pioh Bañ-Tōpüng Rōgoh-Hiam

²⁰khul tōkai-kōđen hāng mah-phūn wōt-hāng khul apui-kōđen mōn kiāng kō čuh gah anāp kō Anih Rōgoh-Hiam Hloh tui hāng Yahweh pōtā laih;

²¹khul rup boñga, khul apui-kōđen laih anūn khul gai-kēp apui mah;

^y4:11: Anai āt jing “bēñ-kuei” mōn.

^z4:13: Anai jing 400.

^a4:16: Anai āt jing “bēñ-kuei” mōn.

²²khul gai pothām-apui, khul mōng-añāh, khul jām laih anūn khul gō hōdāng-ngur lēng kōr pōkra hāng mah-phūn soh-sel.

Khul bah-amāng sang yang āt gōm hī hāng mah mōn, anūn jing bah-amāng gah-lām mūt nao pō Anih Rōgoh-Hiam Hloh laih anūn bah-amāng mūt nao pō anih phūn jing Anih Rōgoh-Hiam.

5

¹Tōdang abih-bang bruā-mōnuā pōtao Solomōn pōkra broi kōr sang yang Yahweh hōmāo pōgiōng hī laih, ū brōi ba mūt abih-bang dram-gōnam ama ū Dawid hōmāo pōyōr-pōkō laih kōr Yahweh, laih anūn pioh amāng khul anih pioh gōnam sang yang Oi Adai. Hōdōm gōnam anūn jing: Amrāk, mah laih anūn abih-bang gōnam yua pōkōn mōn.^b

Tōlōi Ba Mūt Hip Tōlōi Pōgop Pō Sang Yang Yahweh

(1 Bing Pōtao 8:1-11)

²Tōdōi kōr anūn, pōtao Solomōn iāu-pōbut rai amāng plei-phūn Yerusalaim abih-bang bīng kōng-tha Israel, abih-bang bīng djā-akō bīng kōnung-djuai laih anūn bīng ba-akō bīng djuai Israel, kiāng kōr ba mūt amāng sang yang Yahweh hip tōlōi pōgop Yahweh mōng anih Ziōn, jing mōng Plei Dawid anūn.^c ³Tui anūn, bōi bōyan phet amāng blan tal tōjuh, abih-bang bīng dāh-rōkōi Israel rai hrōm-hōbit hāng pōtao Solomōn yōh.^d

⁴Tōdang abih-bang bīng kōng-tha Israel hōmāo pōbut glāi laih, bīng Lēwi yōng dī hip tōlōi pōgop Yahweh anūn, ⁵laih anūn bīng gōñu ba dī hip anūn laih anūn Sang Khān Pōjōnum hrōm-hāng abih-bang dram-gōnam rōgoh-hiam pioh yua amāng sang anūn. Bīng khua ngā yang laih anūn bīng Lēwi pōkōn čōkung dī khul gōnam anūn truh pō sang yang Yahweh. ⁶Hlak anūn, pōtao Solomōn wōt-hāng abih bīng Israel pōjōnum glāi hāng ū gah anāp kōr hip anūn, pōyōr ngā yang lu triu hāng rōmō tōl bīng gōñu bū dūi tīng-yap ôh.

⁷Giōng anūn, bīng khua ngā yang anūn ba mūt hip tōlōi pōgop Yahweh pō sang yang laih anūn pioh amāng gah lām Anih Rōgoh-Hiam Hloh, jing gah yū kōr čāng dua boh

^b5:1: 2 Samuēl 8:11; 1 Hrā-Ruai 18:11.

^c5:2: 2 Samuēl 6:12-15; 1 Hrā-Ruai 15:25-28.

^d5:3 Anai jing hōri Phet kōr khul sang khān jāng-jai bōi hōnāl-tuč kōr bōyan hōpuā. Anai āt jing blan tal tōjuh tui hāng bīng Hēbro, samō jing bōi hōnāl-tuč blan duapān bōdah akō blan pluh tui hāng blan ta. Tōlōi-Bruā Lēwi 23:34.

rup čērub. ⁸Dua boh rup čērub anūn blęng čęng goňu gah ngő kő hip jing gom hő hip anūn wört-hęng dua bě gai-čoküng hip mőn. ⁹Khul gai-čoküng anūn rojyong ňu glōng biä-mä től aręng dui buh čran ronuč mőng Anih Røgoh-Hiam, jing anih gah anap kő Anih Røgoh-Hiam Hloh. Samo aręng bu thao buh ôh mőng anih pokon gah røngiao kő Anih Røgoh-Hiam. Sit khul gai-čoküng anūn at dő po anūn mőn ta anai.^e ¹⁰Bői móng anūn, bu hømão goňam høget ôh amäng hip anūn røngiao kő dua boh hønäl boh-pøtāo Møseh hømão pioh müt laih amäng anūn bői anih Hørêb. Hørêb jing anih Yahweh pojing laih tolói pogop häng bing Israel tødoi kő bing goňu tøbiä laih mőng lön-čar Éjip.^f

¹¹Giöng anūn, bing khua ngä yang tøbiä duař hő mőng Anih Røgoh-Hiam. Abih-bang bing khua ngä yang hlak dő po anih anūn, wört-hęng khul grup bu mä bruä ôh amäng hrói anūn hømão pørøgoh hő goňu pô. ¹²Abih-bang bing Léwi thao yua ayü dő-døng bői akiäng gah ngő kő koñul, høô ao blåo-þli^g laih anūn kač khul räng-räi, pë khul gong trưng, gong trap. Bing goňu jing: Asap, Heman, Yeduthun laih anūn bing anař dår-rokoi goňu wört-hęng bing adorai goňu mőn laih anūn hröm häng bing goňu hømão sa-røtuh duapluh^h cõ bing khua ngä yang ayüp khul tødiäp. ¹³Bing ayüp tødiäp, bing adoh pogop hröm hødräm jing hő sa asap adoh-boñi kiäng kő boñi-høoč kő Yahweh. Hröm häng khul asap tødiäp, räng-räi laih anūn goňam ayü pokon, bing goňu ur-dreo adoh boñi-høoč kő Yahweh tui anai.^{i *}

“Yahweh jing hiam-klä;
tolói khäp hiam-klä Ņu dő nanao hløng-lar.”

Giöng anūn, sang yang Yahweh hømão kothul po'bä hő, ¹⁴tui anūn bing khua ngä yang bu thao müt glař mä bruä ngä yang goňu ôh yuakø hømão lu kothul doi, anūn jing yuakø tolói ang-yang Yahweh po'bä hő sang yang O'i Adai jing hő boñgač biä-mä yoh.

6

^e5:9: Anai jing kočrāo kő ronük čih pojögöng hő hrä 1 Hrä-Ruai anai yoh.

^f5:10: Tolói Juät 10:5.

^g5:12: Anai at jing hrup häng “ao blåo tøgåo” mőn.

^h5:12: Anai jing 120.

ⁱ5:13: 1 Hrä-Ruai 16:34; 2 Hrä-Ruai 7:3; Ezra 3:11; Tolói Adoh Boñi-Høoč 100:5; 106:1; 107:1; 118:1; 136:1; Yirmayah 33:11.

*5:13-14: Tolói Tøbiä 40:34-35.

Tolroi Pøtao Solomôn Boñi-Hiam Kø Bing Ană-Plei Israel

(1 Bing Pøtao 8:12-21)

¹Giõng anün, pøtao Solomôn iâu-lai tui anai, “O’ Yahweh høi, Ih hømâo pøhiäp laih kør tolroi Ih či dö amäng kørthul kørnäm-mømöt; ²kår hømâo pødøng dři laih kør Ih sang yang kørdruh anai, jing sa anih kør Ih dö hlõng-lar.”

³Tødang abih-bang bing Israel pøjønum glař hlak dö-døng pø anün, pøtao wir nao pø bing goñu laih anün boñi-hiam kør bing goñu yoř. ⁴Nu lai tui anai:^j

“Boñi-høoč kør Yahweh, O’i Adai bing Israel, jing Pô kør tang-møyang hømâo pøkrep truh hři laih hødôm tolroi Nu buän mõng amäng bah Nu pô hæng ama kåo pøtao Dawid. Nu lai tui anai: ⁵“Čødøng mõng hrøi Kår ba tøbiä laih bing ană-plei Kår Israel mõng lön-čar Èjip, Kår bu hømâo ruäh-mä ôh sa boh plei pă mõng bing kørnung-djuai Israel kiäng kør bing goñu pødøng dři sang yang kiäng kør bing goñu pøpü-pøyom kør Anän Kår pø anün, laih anün Kår kön ruäh hløi pô loi kiäng kør jing pô dui-ba bing ană-plei Kår Israel. ⁶Samø rä anai Kår hømâo ruäh-mä laih plei-phün Yerusalaim kiäng kør bing ană-plei Kår pøpü-pøyom kør Anän Kår pø anün laih anün Kår ät hømâo ruäh-mä laih ih mõn, Dawid, kiäng kør git-gai wai-läng bing ană-plei Kår Israel.”

⁷Pøtao Solomôn pøhiäp døng tui anai,

“Ama kåo Dawid hømâo pømën-pøphün laih amäng pran-jua ñu kiäng pødøng dři sa boh sang yang kiäng kør pøpü-pøyom kør Anän Yahweh, jing O’i Adai bing Israel. ⁸Samø Yahweh pøhiäp laih hæng ama kåo Dawid tui anai, “Hiam yoř ih hømâo tolroi anün amäng pran-jua ih kiäng pødøng dři sang yang kiäng kør pøpü-pøyom kør Anän Kår, yuakø anün jing amäng pran-jua ih yoř. ⁹Wøt-tødah tui anün, bu djø ih ôh jing pô či pødøng dři sang yang. Pô či pødøng dři sang yang kiäng kør pøpü-pøyom kør Anän Kår jing ană ðah-rokøi ih, jing pô tøbiä rai mõng drah-køtäk ih pô yoř.”

¹⁰Yahweh hømâo djä-pioh tolroi Nu buän laih. Kår hømâo dři ngä pøtao tö-tui laih ama kåo Dawid laih anün rä anai kåo jing pøtao bing Israel, kar hæng tolroi Yahweh buän brøi laih. Kår ät hømâo pødøng dři laih mõn sang yang anün kiäng kør pøpü-pøyom kør Anän Yahweh, jing O’i Adai bing Israel. ¹¹Sit kåo hømâo pioh laih hip tolroi pøgop Yahweh pø anün. Amäng hip anün yoř Møseh

ⁱ6:4-9: 2 Samuël 7:1-13; 1 Hrä-Ruai 17:1-12.

pioh mŭt dua boh hōnăl pōtāo hōmāo tōlōi pōgop Yahweh, jing tōlōi Ņu hōmāo pōjing laih hăng bīng ană-plei Israel hlāo adih.

Pōtao Solomôn Iâu-Laī Pōyōr Sang Yang

(1 Bing Pōtao 8:22-53)

¹²Giōng anūn, pōtao Solomôn dō-dōng gah anăp kōnūl Yahweh, jing bōi anăp kō abih-bang bīng Israel pōjōnum glaī laih anūn ū yōr dī tōngan ū. ¹³Hlāo kō anūn, ū pōkra laih sa boh adring kōng, rōyōng glōng rōma haih, tōda glōng rōma haih laih anūn dōng glōng klāo haih. Ņu āt pioh adring anūn bōi tōng-krah amăng wăl-tōdron gah rōngiao sang yang mōn laih anūn ū dō-dōng bōi adring anūn, giōng anūn ū tōtōut bōi anăp abih-bang bīng Israel pōjōnum glaī pō anūn. ¹⁴Ņu iâu-laī tui anai:

O' Yahweh, jing O'i Adai bīng Israel hōi,
sit bōu hōmāo ôh O'i Adai pōkōn hrup hăng Ih amăng adai adih bōdah bōi
lōn-tōnah anai.

Kōnōng hōjān Ih djā-pioh tōlōi khăp pōgop Ih
laih anūn pōrōđah tōlōi khăp hiam-klă Ih kō bīng ding-kōna Ih,
jing bīng āt duaī tui amăng jołan Ih hăng abih pran-jua.

¹⁵Hroī anai, Ih hōmāo djā-pioh laih tōlōi Ih bōuăn hăng ding-kōna Ih Dawid jing
ama kāo.

Sit hăng amăng-bah Ih yōh Ih hōmāo bōuăn laih,
laih anūn hăng tōngan Ih yōh Ih hōmāo pōkrep truh hī laih.

¹⁶Ră anai, O' Yahweh jing O'i Adai bīng Israel hōi,
djā-pioh broi bē kō ding-kōna Ih Dawid ama kāo khul tōlōi Ih bōuăn laih
hăng ū dōng tōdang Ih laī tui anai,
“Ih bōu či rōngiă hī ôh pō ană-tōčō ih dō bōi grē-pōtao kiăng kō git-gai wai-lăng
lōn-čar Israel,
tōdah bīng ană-tōčō ih anūn kōnōng răng-pōñen rōbat tōng-ten bōi anăp
Kāo tui hăng tōlōi juăt Kāo
kar hăng tōlōi ih hōmāo ngă laih.”^k

¹⁷Hōnūn yōh ră anai, O' Yahweh O'i Adai bīng Israel hōi,

^k6:16: 1 Bing Pōtao 2:4.

brɔ̄i bě boh-hiăp Ih ſuān laih hăng ding-kɔ̄na Ih Dawid pōkrep truh sit.

¹⁸Sam᷑ Ih, jing Ōi Adai, hiūm-ngā Ih či dō þɔ̄i lōn-tɔ̄nah anai hăng mōnuih-mōnam biā-mă hä?

Sit khul tal adai wört-hăng adai glōng hlōh át kōn dūi krū-kăl h̄i Ih mō̄n.

Tui anūn, sang yang kāo hōmāo pōdōng dī laih anai jing anet biā-mă yōh!¹

¹⁹Sam᷑ rōkāo kɔ̄ Ih pōdīng tɔ̄ngia bě kɔ̄ tol̄oi ding-kɔ̄na Ih kāo anai iāu-lai laih anūn kɔ̄ tol̄oi kāo kwūh-rōkāo kɔ̄ tol̄oi khăp-pap, Ō Yahweh Ōi Adai kāo h̄oi.

Hōmū bě tol̄oi bōni-hōoč laih anūn tol̄oi iāu-lai ding-kɔ̄na Ih kāo anai hlak iāu-lai þɔ̄i anăp Ih.

²⁰Ih ſuān laih Ih či ruăh sang yang kiăng kɔ̄ pioh Anăn Ih pō anūn tui anūn kwūh-kiăng mōta Ih lăng trūn pō sang yang anai hr̄oi mlam, kiăng kɔ̄ Ih dūi hōmū tol̄oi ding-kɔ̄na Ih kāo anai iāu-lai anăp nao pō anih anai.^m

²¹Hōmū bě tol̄oi kwūh-rōkāo kɔ̄ tol̄oi pap mōng ding-kɔ̄na Ih kāo anai laih anūn mōng ană-plei Ih Israel
tol̄ang þing gōmoi iāu-lai anăp nao pō anih anai.

Hōmū bě mōng adai adih, jing anih Ih dō,
laih anūn tol̄ang Ih hōmū, rōkāo Ih pap-brɔ̄i bě.

²²Tol̄ang arăng phong-kɔ̄di kɔ̄ hlōi pô pōsoh h̄i pô rę̄ng-gah ū
laih anūn khōm rai þɔ̄i anăp kɔ̄nuł ngă yang Ih amăng sang yang anai, kiăng kɔ̄ ſuān-rđng kɔ̄ tol̄oi ū ū ngă soh ôh,

²³tui anūn, rōkāo kɔ̄ Ih hōmū hăng lai-glāi đa bě mōng adai adih,
laih anūn phat brɔ̄i bě tōng-krah dua čô ding-kɔ̄na Ih anūn.
Giōng anūn, pōkōhmał bě mōnuih ngă soh laih anūn pioh glāi bě þɔ̄i akō ū pô hōget-tol̄oi ū hōmāo ngă sat laih,
sam᷑ pōhaih bě kɔ̄ pô ū ngă soh jing h̄i agaih yuakɔ̄ tol̄oi tōpă-hōnđng gō̄.

²⁴Tol̄ang þing rōh-ayăt blah-juă h̄i þing ană-plei Ih Israel,

¹6:18: 2 Hră-Ruai 2:6.

^m6:20: Tol̄oi Juăt 12:11.

yuakə̄ bing gə̄ hə̄māo ngă soh pə̄kə̄də̄ng glāi hə̄ng Ih,
tə̄dah bing gə̄ wə̄t glāi pə̄ Ih
laih anūn pə̄haih Ih jing Ōi Adai bing gə̄,
iāu-laih laih anūn kwūh-pə̄də̄ur kə̄ Ih amāng sang yang anai,
²⁵tui anūn rə̄kāo kə̄ Ih hə̄mū̄ də̄ bē mə̄ng adai adih
laih anūn pap-brə̄i tə̄lə̄i soh bing anā-plei Ih Israel anai.
Giōng anūn, ba glāi bē bing gə̄ pə̄ anih-lə̄n anai,
jing anih-lə̄n Ih hə̄māo pha-brə̄i laih kə̄ bing gə̄
laih anūn kə̄ bing ōi-adon bing gə̄.

²⁶Tə̄dang khul tal adai khə̄ng bu hə̄māo hōjan ô̄
yuakə̄ bing anā-plei Ih hə̄māo ngă soh laih pə̄kə̄də̄ng glāi hə̄ng Ih,
tə̄dah bing gōñu iāu-laih anāp nao pə̄ anih anai,
pə̄haih Ih jing Ōi Adai gōñu laih anūn də̄uāt ataih h̄i mə̄ng khul tə̄lə̄i soh-sat
gōñu
yuakə̄ Ih hə̄māo pə̄ruā h̄i laih bing gōñu,
²⁷tui anūn rə̄kāo kə̄ Ih hə̄mū̄ də̄ bē mə̄ng adai adih
laih anūn pap-brə̄i tə̄lə̄i soh bing ding-kə̄na Ih, jing anā-plei Ih Israel anai.
Pə̄tō bē kə̄ bing gōñu jōlan djə̄ kiāng kə̄ hə̄dip
laih anūn brə̄i rai bē ia-hōjan bə̄i anih-lə̄n Ih brə̄i laih kə̄ bing anā-plei Ih
jing gōnam kōng-ngān gōñu anūn.

²⁸Tə̄dang tə̄lə̄i ū̄-rə̄pa bə̄dah tə̄lə̄i klin-khə̄ng truh bə̄i anih-lə̄n anai,
angin-pə̄iā bə̄dah kə̄mao-mə̄oai, khul kə̄top bə̄dah khul kə̄top-kə̄plə̄ng
pə̄rai h̄i gōnam-tām,
bə̄dah tə̄dang bing rō̄h-ayāt wə̄ang-blah bing gōñu amāng khul plei-pla gōñu,
hə̄get tə̄lə̄i rām-rai bə̄dah hə̄get tə̄lə̄i ruā̄-tə̄nap truh-tə̄l,
²⁹tui anūn tə̄dah kə̄nō̄ng sa čō dō̄č bə̄dah abih-bang bing anā-plei Ih Israel iāu-lai
bə̄dah kwūh-rə̄kāo,
yuakə̄ pə̄mūn tə̄lə̄i ruā̄-rə̄ngot hə̄ng tə̄lə̄i pə̄krao
laih anūn yə̄r d̄i tə̄ngan anāp nao pə̄ sang yang anai,
³⁰tui anūn, rə̄kāo kə̄ Ih hə̄mū̄ də̄ bē mə̄ng adai adih, jing anih Ih dō̄.
Hə̄mū̄ brə̄i də̄ laih anūn pap-brə̄i bē.
Ngă bē kə̄ rīm čō tui hə̄ng abih-bang tə̄lə̄i ñū ngă,
yuakə̄ Ih thāo-krān laih pran-jua ñū,

sit kɔnɔng hɔjān Ih yɔh thāo-krān abih-bang pran-jua mɔnuh-mɔnam.

³¹Tui anǔn yɔh, bing goñu či huǐ-pɔpū kɔ Ih
laih anǔn rɔbat amāng jołan Ih amāng abih tɔlɔi hɔdip goñu,
amāng anih-lōn Ih brɔi laih kɔ bing ɔi-adon gɔmɔi anai.

³²Bɔ kɔ bing tuai jing bing bu lõm ôh kɔ ană-plei Ih Israel,
đođa bing goñu či rai mɔng anih-lōn ataih
yuakɔ tɔlɔi hing-ang anān prɔng-prin Ih,
laih anǔn khul tɔlɔi mɔsēh-mɔyang Ih ngă laih hāng tɔlɔi dui-kɔtang Ih
jing hāng hɔpăl-tɔngan Ih yɔr tɔbiă.

Tɔdang bing goñu rai iāu-lař anăp nao pɔ sang yang anai,
³³rɔkāo kɔ Ih hɔmū đa bě mɔng adai adih, jing mɔng anih Ih dō,
laih anǔn ngă brɔi bě hɔget tɔlɔi pô tuai anǔn rɔkāo kɔ Ih,
kiăng kɔ abih-bang mɔnuh-mɔnam bɔi lōn-tɔnah anai dui đaǒ-kɔnang kɔ
anān Ih laih anǔn huǐ-pɔpū kɔ Ih,
kar hāng ană-plei Ih pô jing bing Israel huǐ-pɔpū kɔ Ih,
laih anǔn kiăng kɔ bing goñu dui thāo-krān sit sang yang anai kāo hɔmāo
pɔdɔng đĩ jing anih pɔpū-pɔyom kɔ Anān Ih yɔh.

³⁴Tɔdang bing ană-plei Ih tɔbiă nao pɔblah pɔkɔdɔng glař hāng bing rɔh-ayăt
goñu,
pɔpă anih Ih pɔkiaǒ bing goñu nao,
laih anǔn tɔdang bing goñu iāu-lař kɔ Ih anăp nao pɔ plei Ih hɔmāo ruăh
laih anai,
laih anǔn anăp nao pɔ sang yang Ih anai kāo hɔmāo pɔdɔng đĩ laih
kiăng kɔ pɔpū-pɔyom kɔ Anān Ih,

³⁵tui anǔn, rɔkāo kɔ Ih hɔmū đa bě mɔng adai adih kɔ tɔlɔi bing gɔ iāu-lař laih
anǔn kwuřh-rɔkāo kɔ tɔlɔi pap,
laih anǔn ngă bě tɔlɔi tɔpă-hɔnɔng kɔ bing gɔ.

³⁶Bu hɔmāo hlɔi pô ôh bu ngă soh.

Tui anǔn, tɔdang bing ană-plei Ih ngă soh pɔkɔdɔng glař hāng Ih,
năng-ai Ih či hil biă-mă kɔ bing goñu tɔl Ih jao hǐ bing goñu kɔ rɔh-ayăt,
jing bing mă hǐ bing gɔ jing bing mɔnă amāng anih-lōn goñu pô, jing anih
ataih bôdah jě.

³⁷Tordoi kɔ̄ anün, năng-ai Ბing goñu pɔ̄plih h̄i pran-jua goñu jing amăng anih-lön
arăng mă Ბing goñu jing mɔ̄nă anün,

laih anün Ბing goñu kōhmal hăng kwūh-rōkâo b̄oi Ih amăng anih-lön Ბing
blah-juă goñu tui anai,

“B̄ing ḡomoi h̄omâo ngă soh laih,
b̄ing ḡomoi h̄omâo ngă laih tol̄oi wě-wō;
b̄ing ḡomoi h̄omâo ngă laih tol̄oi sat-̄bai.”

³⁸Tordah Ბing goñu wōt glāi p̄ō Ih hăng abih jua-b̄ongăt goñu
amăng anih-lön Ბing rōh-ayăt goñu anün, jing Ბing mă laih Ბing goñu ngă
b̄ing mɔ̄nă,

laih anün tordah Ბing goñu iāu-lāi b̄oi Ih anăp nao p̄ō anih-lön Ih brōi laih
kɔ̄ Ბing ōi-adon goñu,
anăp nao p̄ō plei Ih h̄omâo ruăh laih anai,
laih anün anăp nao p̄ō sang yang kâo h̄omâo p̄od̄eng d̄i laih kiăng kɔ̄ p̄op̄u-
p̄oyom kɔ̄ Anăn Ih,

³⁹tui anün mōng anih adai adih, jing anih dō Ih,
rōkâo kɔ̄ Ih h̄omū da b̄e tol̄oi Ბing goñu iāu-lāi kwūh-rōkâo kɔ̄ tol̄oi pap
laih anün laih anün ngă b̄e tol̄oi t̄opă-hoñđng kɔ̄ Ბing goñu.

Rōkâo kɔ̄ Ih pap-brōi b̄e Ბing ană-plei Ih,
jing Ბing h̄omâo ngă soh p̄okod̄eng glāi laih hăng Ih.

⁴⁰Honăl-tuč, Ō Ōi Adai kâo hōi, rōkâo kɔ̄ mɔ̄ta Ih blang
laih anün t̄ongia Ih p̄od̄ing h̄omū b̄e kɔ̄ h̄od̄om tol̄oi Ბing ḡomoi iāu-lāi
amăng anih anai.

⁴¹Ră anai, Ō Yahweh Ōi Adai āh, rōkâo kɔ̄ Ih t̄oḡū rai d̄eng hlōng-lar b̄e amăng
sang Ih anai,
wōt-hăng Ih laih anün Hip Tol̄oi P̄ogop anün jing gru-konăl tol̄oi dūi-
kotang Ih yōh.

Kwūh-kiăng kɔ̄ Ბing khua ngă yang Ih, Ō Yahweh Ōi Adai hōi, buh-hōo goñu
hăng tol̄oi poklaih,
kwūh-kiăng kɔ̄ ană-plei t̄ong-ten Ih hōk-mōak amăng tol̄oi hiam-klă Ih yōh.

⁴²Ō Yahweh Ōi Adai hōi, rōkâo kɔ̄ Ih anăm hoñgah lui h̄i ôh p̄otao ḡomoi
jing pō̄ Ih trōč laih ia-jāo kiăng p̄orod̄ah kɔ̄ tol̄oi dūi ū.

О Yahweh hoi, hođor bě kɔ Dawid hăng tolroi hiam-klă Ih.ⁿ

7

Tolroi Iâu-Lař Poyor-Pokō Sang Yang Yahweh

(I Bing Pořao 8:62-66)

¹Tordang pořao Solomôn iâu-lař giöng laih, blip-blăp hōmâo jołah apui trün rai mōng adai čuh hođom goňam-poyor čuh wört-hăng hođom goňam ngă yang anün, laih anün tolroi ang-yang Yahweh pořbă hǐ sang yang anün yōh.^o ²Bing khua ngă yang bu thao müt poř sang yang Yahweh ôh yuako tolroi ang-yang Yahweh pořbă hǐ poř sang Ņu anün jing bońgač biă-mă. ³Tordang abih-bang bing Israel buh apui trün rai mōng adai laih anün buh tolroi ang-yang Yahweh trün bori gah ngō kɔ sang yang, bing goňu tō-točt bori atur sang hăng bō-mota goňu akup sō lön yōh. Bing goňu kókuh-pořpū bońi-hoč kɔ Yahweh tui anai,

“Yahweh jing hiam-klă;
tolroi khăp hiam-klă Ņu dō nanao hlōng-lar.”^p

⁴Giöng anün, pořao Solomôn hröm-hăng abih-bang bing Israel poyor dī goňam ngă yang bori anăp Yahweh. ⁵Pořao Solomôn poyor dī sa goňam ngă yang kɔ Yahweh tui anai: Duapluh-dua-ročbâo^q droi rōmô, sa-ročtuh duapluh-ročbâo^r droi triu bōbe. Tui anün yōh, pořao laih anün bing Israel iâu-lař poyor-pokō sang yang Oi Adai anün. ⁶Bing khua ngă yang dō-dōng bori anih arăng ruăh broi laih kɔ bing goňu. Bing Léwi pořkön át dō-dōng bori anih arăng ruăh broi laih kɔ bing goňu kiăng kɔ adoh hăng khul goňam ayă Yahweh, jing goňam pořao Dawid hōmâo pořkra laih kiăng kɔ pioh adoh bońi kɔ Yahweh tordang ū pō adoh bońi tui anai, “Tolroi khăp hiam-klă Ņu dō nanao hlōng-lar.” Klă-anăp hăng bing Léwi anün, bing khua ngă yang ayüp tordiăp goňu laih anün abih-bang bing Israel hlak dō-dōng poř anün yōh.

⁷Pořao Solomôn át pořogoh hǐ anih tōng-krah wăl-tordron jing anih bori gah anăp sang

ⁿ6:41-42: Tolroi Adoh Bońi-Hoč 132:8-10.

^o7:1: Tolroi Bruă Léwi 9:23-24.

^p7:3: 1 Hră-Ruai 16:34; 2 Hră-Ruai 5:13; Ezra 3:11; Tolroi Adoh Bońi-Hoč 100:5; 106:1; 107:1; 118:1; 136:1; Yirmeyah 33:11.

^q7:5: Anai jing 22,000.

^r7:5: Anai jing 120,000.

yang Yahweh. Gielsing anün, ŋu poyor dī khul goñam-poyor čuh laih anün rōmuă khul goñam-poyor tolroi poñop-lir po anih anün, yuako kōnūl kōng Solomôn pokra laih bu prōng đoroi ôh kiăng kō duí pioh abih-bang khul goñam-poyor anün.

⁸Boroi mōng anün, Solomôn djă-hōdōr tolroi phet amăng tojuh hrōi hrōm hăng abih-bang bing Israel mōn, jing sa tōpul moñuih lu biă-mă, jing bing moñuih mōng guai Lebō-Hamat gah dūr truh po krong boroi guai lōn-čar Ējip gah thung. ⁹Boroi hrōi tō-tui anün, jing boroi lo tal sapān, bing goñu hōmāo tolroi pojōnum kiăng kō pojūh yoñ yuako bing goñu hōmāo djă-hōdōr laih kō tolroi poyor-pokō kōnūl amăng tojuh hrōi laih anün kō hrōi phet amăng tojuh hrōi dōng. ¹⁰Boroi lo tal duaplüh-klāo amăng blan tal tojuh,^s poñao broi kō bing ană-plei glaí po sang goñu pō yoñ. Bing goñu hōk-kōdōk moak-moai amăng pran-jua yuako abih-bang tolroi hiam-klă Yahweh hōmāo poñgiōng hī laih broi kō ding-kōna Ņu poñao Dawid hăng poñao Solomôn laih anün kō abih-bang bing ană-plei Ņu bing Israel yoñ.

Yahweh Poñuh-Rai Dōng Hăng Poñao Solomôn

(1 Bing Poñao 9:1-9)

¹¹Tordoi kō poñao Solomôn hōmāo poñgiōng hī laih kō tolroi poñdōng dī sang yang Yahweh laih anün sang-poñao, anün jing tordoi kō ŋu at poñgiōng hī laih mōn abih-bang goñam ŋu poñmīn pokra kiăng kō pioh amăng sang yang Yahweh laih anün amăng sang ŋu pō. ¹²Yahweh poñuh-rai kō ŋu amăng mlam hăng lai tui anai:

Kāo hōmāo hōmū laih tolroi ih iâu-lař
laiah anün Kāo hōmāo ruăh laih anih anai kō Kāo pō
jing sang yang pioh kō poyor dī khul goñam ngă yang.

¹³Tordang Kāo kōđōl hī adai kiăng kō bu hōmāo ia hojan,
bōdah broi rai khul kōtōp kiăng kē poñai hī goñam-tăm amăng anih-lōn
anai,

bōdah broi rai tolroi klin-kheng amăng bing ană-plei Kāo,

¹⁴tordah bing ană-plei Kāo, jing bing Kāo yap hăng anăñ Kāo, luă-gă goñu pō
laiah anün iâu-lař hođuah bō-mota Kāo
hăng wir đuař ataih hī mōng khul jołan sat-bai goñu.

Sit Kāo či poñđing hōmū mōng adai adih

^s7:10: Anün jing boroi toluc blan duapän bōdah boroi akō blan pluh ta yoñ.

laih anün pap-brøi tolroi soh goñu
hæng pøsuaih h̄i anih-løn goñu møng abih-bang tolroi truh sat anün yøh.

¹⁵Čordøng møng ræ anai, møta Kâo či blang kiæng kør gak-wai anih anai
laih anün tongia Kâo či pøðing hømø kør hødøm tolroi kwøh-rokâo hømâo
iâu-laï laih amæng anih anai yøh.

¹⁶Kâo hømâo ruåh-mæ hæng pørøgoh h̄i laih sang yang anai,
kiæng kør anä-plei Kâo døi pøpü-pøyom kør Anän Kâo pø anün hløng-lar.
Møta Kâo či læng pø anih anün
laih anün pran-jua Kâo či ræng-pøgang kør anih anün nanao yøh.

¹⁷Bør kør ih, tødah ih røbat børi anæp Kâo
kar hæng Dawid ama ih røbat laih,
laih anün tødah ih åt ngæ tui abih-bang tolroi Kâo pøðar
laih anün ræk-pioh khul tolroi pøtæ-pøtæn wøt-hæng tolroi juæt Kâo møn,
¹⁸Tui anün, Kâo či pøkojæp tolroi git-gai wai-læng ih hløng-lar,
jing tolroi Kâo þuæn laih hæng Dawid ama ih anün tødang Kâo lai,
“Ih þu či røngiæ h̄i ôh pø anä-toçø ih dø børi grê-pøtao kiæng kør git-gai wai-læng
þing Israel.”^t

¹⁹Samø tødah þing gih wir ðuaï h̄i møng Kâo
laih anün þu høngah lui h̄i ôh khul tolroi Kâo pøtæ-pøtæn laih anün pøðar,

jing tolroi Kâo hømâo brøi laih kør þing gih anün,
laih anün døng tødah þing gih nao ngæ yang køkuh-pøpü kør þing yang-
røbang,

²⁰sit Kâo či buç h̄i yøh þing Israel møng anih-løn Kâo hømâo brøi laih kør þing
goñu,

laih anün Kâo či høngah h̄i sang yang anai jing anih Kâo hømâo pørøgoh
laih
kiæng kør þing gih pøpü-pøyom kør Anän Kâo pø anün.

Giøng anün, abih-bang þing mønuih-mønam či klao-djik
laih anün høtøh-djraï kør sang anün yøh.

²¹Wøt-tødah sang yang anai jing anih hing-ang ræ anai,
aræng či pøräm h̄i abih.
Tui anün, abih-bang mønuih gæn nao či dø-køtuæ laih anün či pøhiæp tui anai

^t7:18: 1 Bing Pøtao 2:4.

yōh,

“Yua-hoget Yahweh pōrai hī anih-lōn anai wōt-hāng sang yang anai kar hāng
anūn lē?”

²²Bing mōnuih pōkōn či lai tui anai,

“Yuakō bing goñu hōmāo ḫuač ataih hī laih mōng Yahweh O'i Adai bing oī-
adon goñu,

jing Pō ba tōbiā laih bing gōr mōng čar ējip.

Rā anai bing goñu hōmāo tū-jum laih bing yang-robang laih anūn ngā yang
kōkuh-pōpū kō bing yang anūn.

Anūn yōh jing tōhnāl-tōlōi Yahweh ba rai laih abih-bang tōlōi rām-rai anai bōi
bing goñu.”

8

Khul Bruă-Mōnuă Pōtao Solomôn Pōgiōng Hī Pōkōn Dōng

(1 Bing Pōtao 9:10-28)

¹Bōi hōnāl-tuč kō duapluh thün, pōtao Solomôn pōgiōng hī laih sang yang Yahweh
wōt-hāng sang-pōtao ū pō mōn. ²Tōdōi kō anūn, ū pōdōng glač hōdōm plei-pla
pōtao Hiram hōmāo pha-brōi kō ū laih anūn brōi kō bing Israel nao dō pō hōdōm
plei anūn yōh. ³Hlak anūn, pōtao Solomôn nao pō tring Hamat-Zōbah hāng blah mā hī
tring anūn. ⁴Ņu pōdōng dī plei Tadmōr amāng tōdrōn-hār laih anūn pōdōng dī khul
plei-pla pioh goñam ū amāng tring Hamat. ⁵Ņu ăt pōdōng dī plei Bēt-Hōrōn gah ngō
lah anūn plei Bēt-Hōrōn gah yū jing plei kōdōng kōjāp wōt-hāng pōnāng, amāng-jāng
hāng čōnūh khoă. ⁶Ņu pōdōng dī plei Baalat hrōm-hāng lu plei-pla anet prōng hōmāo
khul sang pioh goñam laih anūn anih kō khul aseh hāng rōdēh-aseh ū. ⁷Ņu ăt pōdōng
dī hoget tōlōi ū kiāng amāng plei Yerusalaim, anih-lōn Lebanon laih anūn bōi djōp
anih amāng guai-lōn ū wai-lāng yōh.

⁷Hōmāo lu mōnuih mōng bing Hit, bing Amōr, bing Periz, bing Hiwi laih anūn bing
Yebus, jing bing mōnuih bu dījō bing Israel ôh dō-sot glač amāng bing Israel. ⁸Bing
goñu jing bing anā-točō bing kōnung-djuai anūn ăt hōdip amāng anih-lōn yuakō bing
Israel bu dījō pōrai hī bing goñu ôh. Abih-bang bīnh mōnuih anūn yōh Solomôn pōgō
bing goñu mā bruă kō ū laih anūn bing goñu jing bing hlūn hlōng truh kō tă anai
yōh.^u ⁹Samō Solomôn bu mā pōjing bing Israel jing bing hlūn kō bruă kō ū ôh. Kōđai
glač, bing goñu jing bing tōhan ū, bing khua-moa git-gai bing khua tōhan laih anūn

^u8:8: Anai jing kōčrāo kō rōnūk čih rai hră anai yōh.

bing khua djă-akō bing tōhan aseh jing bing pōgāt rōdēh-aseh ū mōn.¹⁰ Solomôn āt ruāh mōng bing Israel rōma-rōtuh rōmapluh cō bing khua-moa kōčrāo broi bruā kō bing mă bruā anūn.

¹¹Pōtao Solomôn ba ană dāh-kōmōi pōtao Pharaoh dī nao mōng Plei Dawid kiāng nao pō sang-pōtao ū hōmāo pōdōng dī laih kō gō. Ņu lai kō tōlōi bu lăp ôh kō bōnai ū dūi dō amāng sang-pōtao Dawid pōtao bing Israel, yuakō anih anūn jing rōgoh-hiam yua-mōng Hip Tōlōi Pōgop Yahweh hōmāo dō laih pō anih anūn hlāo adih.

¹²Bōi kōnūl Yahweh, jing kōnūl ū hōmāo pōkra laih gah anāp kō adring sang yang, pōtao Solomôn pōyōr gōnam-pōyōr čuh kō Yahweh.¹³ Ņu pōyōr dī khul gōnam-pōyōr anūn tui hāng tōlōi Mōseh pōđar laih kō rīm hrōi, hōdōm hrōi Sađat, hrōi Blan Phrāo laih anūn kō klāo tōlōi phet prōng rīm thūn, anūn jing Tōlōi Phet Bañ-Tōpūng Bu Hōmāo Tōpōi, Tōlōi Phet Bōyan Hōpuă laih anūn Tōlōi Phet Sang Than Jāng-Jai.^v

¹⁴Tui hāng khul hōnōng-pōkă ama ū Dawid hōmāo broi laih, ū ruāh pōpha bing khua ngă yang laih anūn bing Lēwi pōkōn kō bruā-jao gōñu. Bing Lēwi anūn jing bing ba-akō kō tōlōi bing ană-plei adoh bōni, bing djru kō bing khua ngă yang mă bruā gōñu rīm hrōi laih anūn jing bing gak-wai amāng-jāng sang yang hāng tōpul phara-phara tui hāng hrōi gōñu, jing tui hāng tōlōi pōđar ama ū Dawid, jing mōnuih O'i Adai yōh.

¹⁵Hāng tōlōi pōñen biă-mă, bing gōñu ngă tui hōdōm tōlōi kōčrāo broi pōtao Dawid hōmāo jao broi laih kō bing khua ngă yang hāng bing Lēwi pōkōn kō hōdōm sang pioh gōnam wōt-hāng tōhnăl-tōlōi pōkōn dōng.

¹⁶Abih-bang tōlōi-bruā Solomôn kiāng kō ngă, bing ding-kōna ū hōmāo pōgiōng hī laih, jing čōdōng mōng hrōi bing gō pōdōng atur sang yang Yahweh hlōng truh kō pōgiōng hī yōh. Tui anūn yōh, sang yang Yahweh hōmāo pōgiōng hī laih.

¹⁷Tōdōi kō anūn, pōtao Solomôn āt nao pō plei-pōnăng Ezyōn-Geber, plei-pōnăng Élat amāng tring Edōm, bōi hāng-ia Rōsī Mriah mōn.¹⁸ Laih anūn, Hiram broi rai khul sōng prōng hrōm-hāng bing ding-kōna ū, jing bing pōgāt-sōng thāo-juaih kō jōlan rōsī. Bing gōñu hrōm-hāng bing ding-kōna Solomôn pōđung sōng nao pō anih-lōn Ôphir laih anūn ba glai pă-rōtuh rōmapluh^w talang^x mah jao hī kō pōtao Solomôn yōh.

^v8:13: a Tōlōi Yap 28:9-10; b Tōlōi Yap 28:11-15; c Tōlōi Tōbiă 23:14-17; 34:22-23; Tōlōi Yap 28:16-29:39; Tōlōi Juăt 16:16.

^w8:18: Anai jing 450.

^x8:18: Anai jing pluh-năm-rōbāo (16,000) kilogram.

(1 Bing Pøtao 10:1-13)

¹Tødang høbia-pøtao H'Seba hømø̄ kø tolroi hing-ang øtao Solomø̄n, ñu rai po plei-phùn Yerusalaim kiæng kø lóng-læng gø hæng khul tolroi tøña tønap biæ-mæ. Nu rai hröm-hæng bing khua-moa laih anün bing ding-køna lu biæ-mæ, wøt-hæng khul aseh-samø̄ čøkung ba jrao bâo-møngui, lu mah laih anün khul boh-pøtâo yom. Tødang ñu poþup hæng øtao Solomø̄n, ñu pohiæp hæng gø abih-bang tolroi ñu hømâo amæng tolroi poðmin ñu yøh.^y ²Pøtao Solomø̄n lai-glaï abih-bang tolroi ñu tøña yøh. Bu hømâo tolroi tøña bødah tolroi poðao høget ôh jing tønap ðøi kø ñu pøk-poþlang broi kø gø.

³Tødang øtao-høbia čar Seba hømø̄ laih tolroi røgøi øtao Solomø̄n laih anün þuh sang-pøtao ñu poðøng dí laih,⁴ gø bå hæng tolroi hling-hlang yøh. Gø át køtuå møn tødang gø þuh gønam-þøng þøi køþang ñu, khul anih dø ber hiam kø bing khua-moa ñu, bing ding-køna mæ bruå ñu hröm-hæng khul ao-phyung hiam bing gøñu buh, bing khua yøng-køçök ñu hröm-hæng khul ao-phyung hiam bing gøñu buh, laih anün khul gønam-pøyør čuh ñu hømâo poðra laih þøi sang yang Yahweh.

⁵Pøtao-høbia anün pohiæp hæng øtao tui anai,

Tolroi lai-pøthâo kâo hømø̄ amæng lön-čar kâo pô kø khul tolroi bruå-mønuå ih laih anün kø tolroi røgøi ih jing sit soh-sel yøh! ⁶Samø̄ hlâo adih kâo þu ðø kø hødøm tolroi anün tol kai kiæng þuh hæng møta kâo pô. Sit biæ-mæ yøh, aræng rå ruai hæng kâo kø tolroi røgøi ih anai aka truh kø sámkrâh ôh! Tolroi ih hømâo anai jing røgao hloh kø hødøm tolroi aræng lai-pøthâo kâo hømø̄ laih. ⁷Hiam-klâ biæ-mæ yøh kø bing ding-køna ih! Hiam-klâ biæ-mæ yøh kø bing khua-moa ih, yuakø bing gøñu át hømø̄ møn tolroi røgøi ih røm hrøi tødang bing gøñu dø-døng mæ bruå þøi anáp ih! ⁸Bøni-høøč kø Yahweh Oi Adai ih, jing Pô hømâo møak laih hæng ih laih anün broi kø ih jing øtao kiæng kø git-gai wai-læng poðala broi kø Nu yøh. Yuakø Yahweh khæp kø bing Israel laih anün poðmin kiæng kø poðøjäp bing gøñu nanao, tui anün yøh Nu hømâo broi laih ih jing øtao kiæng kø git-gai bing gøñu amæng tolroi djø-tøpå hæng tøpå-hønøng.

⁹Giøng anün, ñu pha-brøi kø øtao sa-rotuh duaplüh talang mah, lu gønam jrao bâo-møngui laih anün khul boh-pøtâo yom. Bu hømâo ôh gønam jrao bâo-møngui poðkøn hrup hæng øtao-høbia čar Seba broi laih kø øtao Solomø̄n anün.

^y9:1-9: Mathio 12:42; Luk 11:31.

¹⁰Amăng rōnūk anūn, ḫing ding-kōna Hiram hrōm-hăng ḫing ding-kōna Solomôn juăt ba rai mah mōng anih Ôphir, mōng anih anūn yōh ḫing gōñu āt ba rai khul kōyāo gōng-mriah laih anūn khul boh-pōtāo yom mōn. ¹¹Pōtao Solomôn yua khul kōyāo gōng-mriah kiăng pōkra khul tōmĕh-dūh djru kō sang yang Yahweh hăng sang-pōtao laih anūn āt kiăng pōkra khul gōng-trüng hăng gōng-trap kō ḫing thāo pē ayū mōn. Čōdōng mōng anūn hlōng truh kō tōdōi, kōyāo gōng-mriah hiam hrup hăng anūn, ḫu ḫuh arăng ba müt pō lōn-čar Yudah dōng tah.

¹²Pōtao Solomôn pha-brōi kō pōtao-hōbia čar Seba abih-bang gōnam gō amoaih-kiăng hăng rōkāo-tōňa. Gōnam ū pha-brōi kō gō jing hloh kō gōnam gō pha-brōi kō ū. Giōng anūn, gō wōt glař pō čar gō pō wōt-hăng ḫing khua-moa gō mōn.

Toloi Hing-Ang Pōtao Solomôn

(*I Bing Pōtao 10:14-25*)

¹³Mah Solomôn mă-tă rĭm thün kōtraō truh kō năm-rōtuh nămpluh-năm^z talang^a ¹⁴bu yap hrōm ôh hōdōm prăk-jia ḫing sī-mōnia laih anūn ḫing pođrō-počan ba rai. Abih-bang pōtao ḫing Arab wōt-hăng ḫing khua-tring amăng lōn-čar Israel āt ba rai amrăk mah mōn.

¹⁵Pōtao Solomôn pōkra dua-rōtuh boh kħiōl prōng čruih-tia hăng mah. Ņu pioh năm-rōtuh^b beka^c mah amăng rĭm boh kħiōl anūn. ¹⁶Ņu āt pōkra klāo-rōtuh^d boh kħiōl anet čruih tia hăng mah mōn laih anūn ū pioh klāo-rōtuh^e beka^f mah amăng rĭm boh kħiōl anūn. Pōtao pioh hōdōm kħiōl anūn amăng sang pōtao ū jing Sang Glai-Kōmrōng Lebanōn.

¹⁷Giōng anūn, pōtao pōkra sa boh grē-pōtao yom prōng gah lăm ngă hăng bla, gah rōngiao klōp hăng mah-phūn. ¹⁸Grē-pōtao anūn hōmāo năm yak rōñan laih anūn hōnăl mah pioh dūh tōkai pōtōp hăng grē anūn mōn. Bōi dua gah grē hōmāo anih dūh tōngan laih anūn hōmāo sa boh rup rōmung-dūl dō-dōng jē bōi rĭm anih dūh anūn. ¹⁹Āt hōmāo mōn pluh-dua boh rup rōmung-dūl dō-dōng bōi năm yak rōñan anūn, jing sa boh rup bōi dua gah jăh-tōluč rĭm boh yak rōñan anūn yōh. Sit hlāo kō anūn ḫu hōmāo

^z9:13: Anai jing 666.

^a9:13: Anai jing truh kō 25 tōn, jing dua-rōbāo rōma-rōtuh (2500) kilôgram yōh.

^b9:15: Anai jing 600.

^c9:15: Anai jing kōplăh-wăh 3 kilôgram sămkrah yōh.

^d9:16: Anai jing 300.

^e9:16: Anai jing 300.

^f9:16: Anai jing kōplăh-wăh 1 kilôgram 7 yōh.

lön-čar pă ôh pokra grê-pøtao hiam hrup häng anün. ²⁰Abih-bang khul kørčok øtao Solomôn leng kør pokra häng mah laih anün abih-bang gønam-yua amäng sang-pøtao ñu pô, jing amäng Sang Glai-Kørmrøng Lebanôn, åt pokra häng mah-phün mørn, yuakø amäng rønük øtao Solomôn aræng yap amræk jing þu yom ðøi ôh. ²¹Pøtao hømåo sa grup søng-prøng sî-mønia nao ataih laih anün þing ørgæt-søng øtao Hiram nao hrøm kiæng kør djru þing ørgæt-søng øtao Solomôn. Klão thün sa wøt khul søng-prøng anün wøt glai ba rai khul mah, amræk, bla laih anün kra-hua.

²²Pøtao Solomôn þrûr poðdrøng jai laih anün røgøi tui hloh kør abih-bang þing øtao þøi lön-tønah anai yøh. ²³Abih-bang þing øtao þøi lön-tønah anai rai čuå ngui øtao Solomôn kiæng kør hømør toløi røgøi Oi Adai hømåo pioh laih amäng jua-pømín ñu. ²⁴Amäng rîm thün, hløi pô rai leng kør ba rai gønam broi-pøyør ñu tui anai: Khul gønam-yua ngå häng mah þôdah häng amræk, khul ao-phyung, khul gønam-blah, khul jrao þâo phun, khul aseh laih anün khul aseh-gluñ.

²⁵Solomôn hømåo pă-roðbâo^g anih-anðm pioh khul aseh laih anün kør khul rødêh-aseh. Nu hømåo pluh-dua-roðbâo^h droi aseh. Khul aseh anün, ðøða ñu pioh djæ amäng plei-pla djæ rødêh-aseh, ðøða ñu djæ pioh häng ñu po plei Yerusalaim yøh.ⁱ ²⁶Nu git-gai abih-bang þing øtao čødøng mørng Krong Huphrat hløng truh po anih-lön þing Philistia, ataih truh po guai-lön lön-čar Èjip yøh.^j ²⁷Amäng rønük øtao Solomôn, amræk amäng plei Yerusalaim jing lu kar häng khul øtøa laih anün køyåo sar jing lu kar häng khul køyåo ting amäng tring bøl-čü yøh. ²⁸Bing sî-mønia kør øtao Solomôn ba rai khul aseh mørng lön-čar Musri laih anün mørng abih-bang lön-čar Kewê yøh.^k

Toløi Pøtao Solomôn Toi-Pran

(1 Bing Pøtao 11:41-43)

²⁹Bø kør hødøm toløi truh økön døng truh amäng rønük øtao Solomôn git-gai wai-læng, jing čødøng mørng phün hløng truh kør abih, aræng čih pioh amäng hræ čih pioh pô-pøala Nathan, amäng hræ toløi lai-lui-hlao Ahiyah mørnuh Silôn laih anün amäng hræ toløi poðuh pô-poðuh Idø kør toløi Yarobam anå ðah-rokøi Nebat yøh. ³⁰Toðøi kør Solomôn wai-læng abih-bang þing Israel amäng plei Yerusalaim truh kør pæpluh thün, ³¹ñutoi-pran laih anün aræng dør ñu amäng Plei Dawid jing plei ama ñu yøh. Giøng

^g9:25: Anai jing 4,000.

^h9:25: Anai jing 12,000.

ⁱ9:25: 1 Bing Pøtao 4:26.

^j9:26: Toløi Čødøng-Phün 15:18; 1 Bing Pøtao 4:21.

^k9:28: Toløi Juæt 17:16.

anūn, ană ḫah-rokɔi ū Rehabam jing pɔtao tō-tui ū.

10

Bing Pluh Kornung-Djuai Israel Gah Dŷr Tog̃-Porkod̃ng Glã Häng Pɔtao Rehabam

(1 Bing Pɔtao 12:1-24)

¹Rehabam nao pō plei Sekhem¹ yuako abih-bang bing pluh kornung-djuai Israel gah dŷr nao pō plei anūn kiāng kɔ̄ pojing ū jing pɔtao. ²Hlak anūn, Yarobam, ană ḫah-rokɔi Nebat, hlak dō amāng lōn-čar Ējip yuako ū ḫuāi-kord̃p mōng pɔtao Solomōn. Tōdang Yarobam hōmū tōlɔi pɔtao Solomōn djai laih, ū wōt glã pōlōn-čar Ējip yōh. ³Tui anūn, bing Israel jing bing pluh kornung-djuai gah dŷr brōi iāu rai Yarobam, laih anūn ū wōt-häng abih-bang bing Israel anūn nao pō Rehabam laih anūn laī kɔ̄ ū tui anai, ⁴“Ama ih tōbāk sa tōlɔi kɔtraō biā-mă bɔ̄i bing gōmoi, samō rā anai rōkāo kɔ̄ ih pōdjhōl hī bě bruā-mōnuā gleh-glan jing ōc kɔtraō-mraō ama ih tōbāk bɔ̄i bing gōmoi anūn. Tui anūn, bing gōmoi či dō tōng-ten häng ih yōh.”

⁵Rehabam laī-glã tui anai, “Wōt glã bě pō kāo amāng klāo hrōi dōng, kāo či laī-glã yōh.” Tui anūn, bing ană-plei ḫuāi hī yōh.

⁶Giōng anūn, pɔtao Rehabam pōtōna häng bing kōng-tha, jing bing mă bruā kɔ̄ ama ū Solomōn hlāo adih, tui anai, “Hiūm bing gih či djru-pōmīn kɔ̄ kāo kiāng kɔ̄ laī-glã kɔ̄ bing ană-plei anai lē?”

⁷Bing kōng-tha laī-glã tui anai, “Tōdah ih ngă hiam-klă kɔ̄ bing ană-plei anai kiāng pōmōak kɔ̄ bing gō̄ laih anūn laī-glã mōak kɔ̄ bing gō̄, tui anūn bing gō̄ či jing bing ding-kōna tōng-ten kɔ̄ ih nanao yōh.”

⁸Samō Rehabam hōngah hī tōlɔi bing kōng-tha djru-pōmīn brōi kɔ̄ ū laih anūn ū pōtōna häng bing hlak-ai rōnūk häng ū, jing bing mă-bruā djru kɔ̄ ū. ⁹Ņu tōna kɔ̄ bing hlak-ai djru kɔ̄ ū anūn tui anai, “Hoget tōlɔi djru-pōmīn bing gih hōmāo lē? Hiūm-pă bing ta nāng laī-glã kɔ̄ bing ană-plei anai jing bing hōmāo laī laih häng kāo tui anai lē, ‘Pōdjhōl hī bě ōc ama ih hōmāo tōbāk laih bɔ̄i bing gōmoi?’”

¹⁰Bing tōdām phrāo prōng dī rōnūk hrōm häng ū laī-glã kɔ̄ ū tui anai, “Bing ană-plei anūn hōmāo laī laih häng ih tui anai, ‘Ama ih tōbāk sa bě ōc kɔtraō bɔ̄i bing gōmoi, samō pōdjhōl hī bě.’ Samō nāng laī-glã kɔ̄ bing gō̄ ū tui anai, ‘Čōđeng anet tōngan kāo jing kōtang hlō kō̄iāng ama kāo. ¹¹Ama kāo tōbāk laih bɔ̄i bing gih sa bě ōc kɔtraō, samō kāo či tōbāh bɔ̄i bing gih sa boh ōc jing kɔtraō hlō yōh. Ama kāo taih-pōkra bing gih häng hrē-kl̃, samō kāo či taih-pōkra bing gih häng hrē-drōi yōh.’”

¹12:1 Sekhem jing tring bōl-čū Ephraim (Yōsua 20:7).

¹²Klāo hrōi tōdōi kō anūn, Yarobam wōt-hāng abih-bang bīng anā-plei rai pō Rehabam tui hāng tōlōi pōtao hōmāo pōtā laih, “Wōt glai bē pō kāo amāng klāo hrōi.” ¹³Pōtao lai-glaikō bīng anā-plei khāng-kōtang biā-mā. Nu hōngah hī tōlōi djru-pōmīn bīng kōng-tha, ¹⁴samō ūnū dūaī tui tōlōi djru-pōmīn bīng tōdām rōnūk hrōm hāng ūnū laih anūn ūnū lai tui anai, “Ama kāo ngā kō oč gih jing hī kōtraō, samō kāo či ngā broi kō oč anūn jing kōtraō hlo. Ama kāo taih-pōkra bīng gih hāng hrē-klī, samō kāo či taih-pōkra bīng gih hāng hrē-droī yōh.” ¹⁵Tui anūn yōh, pōtao bū kiāng hōmū tōlōi bīng anā-plei lai ôh, yuakō tōlōi anūn jing tōbiā rai mōng Yahweh yōh, kiāng kō djō-krep tui hāng boh-hiāp Nu hōmāo pōhiāp laih hāng Yarobam anā dāh-rokōi Nebat mōng Ahiyah jing pō-pōala mōng anih Silōh.

¹⁶Tordang abih-bang bing Israel anün buh pøtao høngah bu kiæng hømø toløi bing gøñu lai ôh, bing gøñu lai-glae kø pøtao tui anai:

Hőget črān Ბing ta hőmāo amǟng tolroi git-gai ană-točô Dawid lë?
Bing ta bu či mă-tū kǒng-ngän mȫng ană-točô Yisai^m ôh.
Ō Ბing Israel hōi, rím čō amǟng Ბing gih wört glāi bě pō anih-sang gih pô!
Ō ană-točô Dawid äh, rǟng-wai bě kō körnung-djuai ih pô!ⁿ

Tui anün, abih-bang Ბing Israel anün gla᷑ p᷑ sang go᷑nu p᷑ yo᷑h.¹⁷ Sam᷑ b᷑ k᷑ Ბing Israel ho᷑dip amăng plei-pla Yudah, Rehabam āt d᷑ wai-lăng Ბing go᷑nu m᷑n.

¹⁸Giōng anün, pōtao Rehabam ruāh Adôniram,^o jing pô wai-läng gah bīng khöm mă bruă, laih anün pōkiaō gōr nao pōrōnom häng bīng Israel, samōr abih-bang bīng Israel anün glōm pōdjai hī gōr häng boh-pōtâo. Tōdang pōtao Rehabam hōmū tōlōi anün, ū jač-amač dī rōdēh-aseh ū ḍuač-kōdōp glač pō plei-phün Yerusalaim yōh. ¹⁹Tui anün yōh, bīng Israel hōmâo tōgū-pōkōdōng glač häng bīng ană-tōčō Dawid hlōng truh kō tă anai.^p

11

¹Tordang pøtao Rehabam glař truh amăng plei Yerusalaim, nū iâu-poþbut glař abih-bang þing tøhan blah mõng kornung-djuai Yudah wøt-häng kornung-djuai Benyamin,

^m10:16 Yisai jing ama potao Dawid.

ⁿ10:16: 2 Samuêl 20:1.

^º10:18 Adôniram jing pô khua-moa amăng rɔnük p̄tao Dawid (2 Samuêl 20:24). Rehabam ruăh gō
yuako ñu p̄omín kō tolroi b̄ing Israel či p̄opü kō gō.

^p10:19: Anai jing lař kó ronük čih rai hră anai yoř.

jing hormâo truh kɔ̄ sa-rōtuh sapänpluh-rōbâo čô,⁹ kiäng pōblah pōkordöng glāi häng bing kornung-djuai Israel laih anün kiäng mä glāi tolroi git-gai brōi kɔ̄ Rehabam.

²Samõ anai yoh jing boh-hiap Yahweh pɔ̄ta kɔ̄ Semayah jing pô-poala Ōi Adai tui anai,

³Laī bě kɔ̄ Rehabam anä däh-rōkɔ̄i Solomôn pɔ̄tao Yudah laih anün kɔ̄ bing Israel dō glāi hröm häng bing kornung-djuai Yudah häng bing kornung-djuai Benyamin tui anai,⁴“Anai yoh jing tolroi Yahweh laī: Anäm nao blah pōkordöng glāi häng bing ayöng adoi gih ôh. Rím čô bing gih glāi pō sang gih pô bě, yuakō anai jing bruă Kâo hlak ngä yoh.” Tui anün, bing gōñu gut-tui boh-hiap Yahweh laih anün glāi pō sang gōñu pô. Bing gōñu kön nao pōkordöng glāi häng bing Yaboram loī.

Rehabam Pōdöng Đĩ Kođông-Kojäp Amäng Lön-Čar Yudah

⁵Rehabam hōdip amäng plei Yerusalaim laih anün pōkojäp khul plei kođông kiäng pōgang brōi kɔ̄ lön-čar Yudah tui anai: ⁶plei-pōnang Bêtlehem, Étam, Tekôa, ⁷Bêt-Zur, Sôkhô, Adullam, ⁸Gat, Marêsa, Zip, ⁹Adôrayim, Lakhis, Azêkah, ¹⁰Zorah, Aiyalôn laih anün Hebrôn. Anün jing hōdôm plei kođông amäng tring Yudah laih anün tring Benyamin. ¹¹Tordoi kɔ̄ ū pōkojäp laih plei pōgang anün, ū ruăh bing khua kiäng kɔ̄ git-gai amäng hōdôm anih anün, laih anün pha-brōi gōnam-đöng, römuă oliwō laih anün tɔ̄pai boh-kobâo kɔ̄ bing gōñu. ¹²Nu ăt pioh mõn khul khol laih anün khul tɔ̄bak amäng abih-bang plei anün kiäng kɔ̄ pōkojäp hōdôm anih anün kɔ̄tang biă-mä yoh. Tui anün yoh, anih tring Yudah häng Benyamin jing dō kojäp gah yü tolroi git-gai ū.

¹³Bing khua ngä yang laih anün bing Lêwi pōkön rai mõng abih-bang tring-trang gōñu amäng lön-čar Israel laih anün dō gah Yarobam yoh. ¹⁴Bing Lêwi anün ăt đuař lui hï anih-lön kõng-ngän đang rök mōda gōñu kiäng kɔ̄ nao pō anih-lön Yudah laih anün pō plei-phün Yerusalaim yoh yuakō pɔ̄tao Yarobam häng bing anä däh-rōkɔ̄i ū hormâo hongah hï laih bū brōi kɔ̄ bing Lêwi anün ngä bruă khua ngä yang Yahweh ôh.

¹⁵Kođai glāi, Yarobam ruăh bing khua ngä yang ū pô kɔ̄ hōdôm khul anih glõng pioh kókuh-pōpü kɔ̄ yang-rōbang laih anün kiäng kɔ̄ pioh khul rup-trah bøbe häng rup-trah anä römô ū hormâo pōkra laih.^r ¹⁶Abih-bang bing anä-plei mõng rím kornung-djuai Israel, jing bing hormâo pran-jua hōduah-sem kókuh-pōpü kɔ̄ Yahweh Ōi Adai bing Israel, bing gōñu leng kɔ̄ đuař tui bing Lêwi nao pō plei Yerusalaim kiäng pōyör khul

⁹11:1: Anai jing 180,000.

^r11:15: 1 Pɔ̄tao 12:31.

gornam-poyor kɔ̄ Yahweh, Oi Adai kɔ̄ bing oī-adon goñu. ¹⁷Bing goñu pōkotang broi kɔ̄ dēh-čar bing Yudah laih anūn djru kɔ̄ pōtao Rehabam anā ðah-rōkɔ̄i Solomōn amāng klāo thūn. Amāng khul thūn anūn, bing goñu ðuāi tui hōdōm hōdrā-jōlan pōtao Dawid hāng pōtao Solomōn yōh.

Sang-Anō Rehabam

¹⁸Rehabam dō kɔ̄ H'Mahalat, jing anā ðah-kɔ̄mɔ̄i Yerimōt hāng H'Abihail. Yerimōt jing anā ðah-rōkɔ̄i Dawid, laih anūn H'Abihail jing anā ðah-kɔ̄mɔ̄i Eliab, laih anūn jing tōčō Yissai. ¹⁹H'Abihail tōkeng broi kɔ̄ Rehabam klāo čō anā ðah-rōkɔ̄i jing: Yeus, Semaryah laih anūn Zaham. ²⁰Tordoi kɔ̄ anūn, Rehabam dō kɔ̄ H'Maakhah, anā ðah-kɔ̄mɔ̄i Absalōm, laih anūn H'Maakhah tōkeng broi kɔ̄ Rehabam pă čō anā ðah-rōkɔ̄i jing: Abiyah, Attai, Ziza laih anūn Selōmit.

²¹Abih-bang Rehabam hōmāo pluh-sapān čō bōnai laih anūn nāmpluh čō bōnai-hle, laih anūn duapluh-sapān čō anā ðah-rōkɔ̄i laih anūn nāmpluh čō anā ðah-kɔ̄mɔ̄i. Nu khăp kɔ̄ H'Maakhah, anā ðah-kɔ̄mɔ̄i Absalōm, hloh kɔ̄ abih-bang bing bōnai ū pōkōn. ²²Tui anūn, Rehabam ruāh Abiyah, anā-kočoa ðah-rōkɔ̄i H'Maakhah, jing pō khua prōng hloh amāng bing ayōng adōi gō̄, kiāng kɔ̄ gō̄ jing pōtao tō-tui ū. ²³Nu jao broi bruā-jao kɔ̄ bing anā ðah-rōkɔ̄i ū pōkōn bōi khul plei kōđōng phara-phara amāng djōp anih tring Yudah hāng Benyamin. Nu āt pha-broi kɔ̄ bing gō̄ gornam-þōng bă-blai laih anūn āt ruāh broi lu bōnai kɔ̄ bing gō̄ mō̄n. Toloi ū ngā anūn jing tolroi rōgoi biā-mă.

12

Sisak Pōtao Lōn-Čar Ėjip Wāng-Blah Lōn-Čar Yudah

(1 Bing Pōtao 14:25-31)

¹Tordoi kɔ̄ Rehabam jing pōtao laih anūn ū jing hǐ kōtang laih, ū hrōm-hāng abih-bang bing Israel wir ðuāi ataih mō̄ng tolroi juāt Yahweh yōh. ²Amāng thūn tal rōma rōnūk pōtao Rehabam wai-lāng, yuako bing Israel bū dō tōng-ten hāng Yahweh ôh, tui anūn Nu broi Sisak pōtao lōn-čar Ėjip rai kōsung-blah plei-phūn Yerusalaim yōh.

³Pōtao Sisak rai hāng sa-rōbāo dua-rōtuh^s bōh rōdēh-aseh, nām-rōbāo^t čō bing tōhan aseh laih anūn lu bing ling-tōhan pōkōn rai hrōm hāng ū mō̄ng lōn-čar Ėjip wōt-hāng bing Khub, bing Suk laih anūn bing Kus yōh. ⁴Nu blah mă khul plei kōđōng-kōjāp

^s12:3: Anai jing 1200.

^t12:3: Anai jing 6,000.

amăng lön-čar Yudah laih anün nao kōsung nao truh pō plei Yerusalaim.

⁵Giöng anün, pō-pōala Semayah rai pō Rehabam laih anün pō bing khua-moa lön-čar Yudah, jing bing pojōnum glač amăng plei Yerusalaim yuako huī-bräl kō Sisak. Pō-pōala anün lač kō bing gočnu tui anai, “Anai yoč jing tolroi Yahweh lač: Bing gih hōmāo hōngah lui hī Kāo laih, hōnün yoč, rā anai Kāo āt hōngah lui hī bing gih mōn laih anün broi kō pōtao Sisak blah mă hī bing gih yoč.”

“Tui anün, bing khua-moa Israel wōt-hāng pōtao pōluč-gū gočnu pō laih anün lač tui anai, “Yahweh yoč jing topač-hōnčng.”

⁷Tōdang Yahweh buh kō tolroi bing gočnu pōluč-gū gočnu pō, Yahweh pōtā kō pō-pōala Semayah lač tui anai, “Yuako bing gočnu hōmāo pōluč-gū hī laih gočnu pō, Kāo bu či broi kō pōtao anün pōrai hī bing gočnu ôh, samō Kāo či tač pōklaich hī bing gočnu mōng tolroi pōrai anün yoč. Kāo bu či broi kō Sisak tuh tolroi hil-nač Kāo bōi plei Yerusalaim ôh. ⁸Samō bing Yudah či dō gah yū tolroi duč ū yoč kiāng kō bing gočnu duč pōkōnāl kō tolroi phara tōng-krah tolroi mă bruč kō Kāo hāng tolroi mă bruč kō bing pōtao lön-tōnah anai.”

⁹Tōdang Sisak pōtao lön-čar Éjip kōsung-blah plei Yerusalaim, ū mă-pōčuač hī mūk-dram sang yang Yahweh wōt-hāng mūk-dram amăng sang-pōtao mōn. Nu mă-pōčuač hī mūk-dram sang yang Yahweh wōt-hāng mūk-dram sang-pōtao mōn. Nu mă-pōčuač hī abih-bang gočnam yom-pōphan wōt-hāng khul kħiōl Solomōn hōmāo pōkra hāng mah laih mōn.¹⁰Tui anün, pōtao Rehabam pōkra khul kħiōl hāng kōng kiāng pōala kō khul kħiōl mah anün hōmāo rōngiā hī laih. Nu jao bruč gak-wai gočnam anün kō pō khua git-gai bing gak bōi bah-amăng müt nao pō sang-pōtao yoč. ¹¹Tōdang mōng pă pōtao müt amăng sang yang Yahweh, bing gak anün djā yoč khul kħiōl anün, laih anün tōdang ū tōbič, bing gočnu pioh glač khul kħiōl anün amăng anih gak rāk-pioh yoč.

¹²Yuako Rehabam luč-gū ū pō, tolroi Yahweh hil abih hī laih anün Nu bu pōrai hī gō hlōm-ħōm ôh. Sit yoč āt dō hōmāo tolroi hiam-klā amăng lön-čar Yudah.

¹³Pōtao Rehabam hōđōng pōkojāp ū pō amăng plei-phūn Yerusalaim laih anün āt tō-tui git-gai wai-lāng. Nu hlak păpluh-sa thün tōdang ū jing pōtao laih anün ū git-gai wai-lāng pluh-tojuh thün amăng plei Yerusalaim, jing plei Yahweh hōmāo ruāh-mă laih amăng abih-bang kōnungs-djuai bing Israel kiāng kō pioh kōkuh-pōpū kō Anān Nu pō anün. Anān amī ū jing H’Naamah, jing mōnuih Ammōn. ¹⁴Nu ngā tolroi sat-ħai yuako ū bu hōmāo pran-jua kōkuh-pōpū kō Yahweh ôh.

^{12:9:} 1 Bing Pōtao 10:16-17; 2 Hră-Ruai 9:15-16.

¹⁵Bor kɔ̄ khul tolɔ̄i truh pokon amāng ronuk pɔ̄tao Rehabam git-gai wai-lāng, čordōng mōng phūn hlōng truh kɔ̄ hōnāl-tuč, arāng čih pioh laih amāng hrā čih pioh pō-pōala Semayah laih anūn amāng hrā pō-pōbuḥ Idō. Laih anūn dōng, hōmāo tolɔ̄i pɔ̄blah nanao tōng-krah pɔ̄tao Rehabam hāng pɔ̄tao Yarobam. ¹⁶Tolɔ̄i kɔ̄ pluh-tojuh thūn Rehabam git-gai wai-lāng, ūn tōi-pran laih anūn arāng dōr ūn amāng Plei Dawid. Laih kɔ̄ arāng dōr Rehabam, abiyah anā ḍah-rokɔ̄i ūn jing pɔ̄tao tō-tui ūn.

13

Tolɔ̄i Pɔ̄tao Abiyah Pɔ̄blah Hāng Pɔ̄tao Yarobam

(1 Bing Pɔ̄tao 15:1-8)

¹Amāng thūn tal pluh-sapān ronuk pɔ̄tao Yarobam wai-lāng, Abiyah jing pɔ̄tao lōn-čar Yudah. ²Ūn git-gai wai-lāng amāng plei Yerusalaim klāo thūn. Anān amī ūn jing H'Maakkah, jing anā-točō Uriēl mōng plei Gibah.

Hlak anūn, hōmāo tolɔ̄i pɔ̄blah tōng-krah Abiyah hāng Yarobam. ³Abiyah nao pɔ̄blah hrōm hāng pā-rōtuh-rōbāo^v čō bing ling-tohan laih anūn Yarobam pōbut glač sapān-rōtuh-rōbāo^w čō bing ling-tohan khīn-kōtang mōn kiāng pōkōdōng glač hāng ūn.

⁴Abiyah dō bōi čū Zemarayim, jing amāng tring bōl-čū Ephraim, laih anūn lač tui anai,

O Yarobam hāng abih-bang bing Israel hōi, hōmū kāo bē! ⁵Hiūm-pā, bing gih aka bū thāo ôh hā kɔ̄ tolɔ̄i Yahweh, Cī Adai bing Israel, hōmāo pha-brōi laih tolɔ̄i jing pɔ̄tao hlōng-lar kɔ̄ bing Israel kɔ̄ pɔ̄tao Dawid laih anūn kɔ̄ bing anā-točō ūn hāng sa tolɔ̄i pōgop bū dui kōjōh hī ôh? ⁶Samō Yarobam, anā ḍah-rokɔ̄i Nebat, jing sa čō khua-moa kɔ̄ pɔ̄tao Solomōn anā ḍah-rokɔ̄i Dawid, tōgū pōkōdōng glač hāng khua ūn. ⁷Hōmāo đōđa tōpul bing pleč-блōr pōbut glač hrōm hāng ūn kiāng kɔ̄ pōkōdōng glač hāng pɔ̄tao Rehabam, anā ḍah-rokɔ̄i Solomōn, tōdang ūn dō hlak-ai laih anūn aka bū hōmāo tolɔ̄i muňn-tū djōp ôh kiāng pōkōdōng glač hāng bing goňu.

⁸Rā anai bing gih pokra hōdrā pōkōdōng glač hāng dēh-čar Yahweh yōh, jing dēh-čar dō amāng tōngan bing anā-točō Dawid. Sit yōh bing gih hōmāo hrōm hāng bing gih sa tōpul ling-tohan lu biă-mă samō kōnōng hōmāo khul rup-trah anā rōmō-tōno mah đōč, jing goňam Yarobam hōmāo pokra laih kiāng kɔ̄ bing

^v13:3: Anai jing 400,000.

^w13:3: Anai jing 800,000.

gih ḫaō-kɔnang. ⁹Hloh kɔ anūn dōng, bing gih hɔmāo puh-pođuaī hī laih bing khua ngă yang Yahweh, jing bing ană-točō Arôn hröm hăng bing Lēwi pokon laih anūn pojing mă bing khua ngă yang gih pô tui hăng bing lön-čar pokon juăt ngă. Anūn jing hlɔi pô rai pořogoh hī ňu pô hăng sa droi ană romô-toňo laih anūn hăng tojuh droi triu-toňo, pô anūn duī jing khua ngă yang kɔ rup-trah bu djɔ jing yang anūn yōh.

¹⁰Samɔ bɔ kɔ bing gɔmɔi, Yahweh jing O'i Adai gɔmɔi, laih anūn bing gɔmɔi bu wir duaī ataih hī mōng Nu ôh. Bing khua ngă yang mă bruă kɔ Yahweh jing bing ană-točō Arôn laih anūn bing Lēwi pokon djru kɔ bing goňu.

¹¹Rím mořguah hăng kläm, bing goňu čuh khul gɔnam-pɔyɔr čuh laih anūn gɔnam bâo mořguři kɔ Yahweh. Bing goňu pioh ƀaň-topüng tołoi phiän ƀori kořbang rořgoh-hiam laih anūn tuč apui-kɔđen ƀori tokai-kɔđen mah rím kläm. Bing gɔmɔi djă-pioh hođôm tołoi Yahweh O'i Adai gɔmɔi hođuah-toňa yōh. Samɔ bing gih hɔmāo hɔngah lui hī laih Nu. ¹²O'i Adai dō hăng bing gɔmɔi. Nu yōh jing khua djă-akō gɔmɔi. Bing khua ngă yang Nu či ayüp tođiăp goňu kiăng kɔ iâu-pořut bing gɔmɔi nao pořlah pokodřng glař hăng bing gih. O' bing Israel hɔi, anám pořlah pokodřng glař hăng Yahweh, O'i Adai bing oř-adon gih ôh, yuakɔ bing gih bu či duī-hī ôh.

¹³Hlak anūn, tođang Abiyah hlak pořhiăp laih anūn Yarobam hlak dō gah anăp ling-tohan bing Yudah, Yarobam hɔmāo pokiač hɔgöm laih đơđa bing ling-tohan ňu nao poř gah rōng bing Yudah kiăng kɔ bing tohan Israel anūn krăp pořlah dō gah rōng kɔ bing Yudah yōh. ¹⁴Tođang bing Yudah wir buh kɔ tołoi bing goňu tū tołoi kɔsung-blah gah anăp hăng gah rōng, bing goňu kwuřh-rořkâo kɔ Yahweh yōh. Bing khua ngă yang ayüp tođiăp goňu ¹⁵laih anūn bing Yudah ur-dreo nao pořlah yōh. Ɓori mông bing goňu ur-dreo mótam, O'i Adai duī-hī kɔ Yarobam wört-hăng bing ling-tohan Israel ƀori anăp Abiyah hăng bing Yudah yōh. ¹⁶Bing Israel duaī-kɔđop mōng bing Yudah laih anūn O'i Adai pořklař hī bing goňu mōng tɔngan tołoi duī bing Israel yōh. ¹⁷Abiyah hăng bing ling-tohan ňu pořai hī lu biă-mă bing ling-tohan Israel tol truh kɔ rɔma-rořuh-rořbâo^x čō amăng bing ling-rořhan bing Israel djai hī. ¹⁸Tui anūn, bing Yudah blah duī-hī kɔ bing Israel yuakɔ bing goňu ḫaō-kɔnang kɔ Yahweh, O'i Adai bing oř-adon goňu yōh.

¹⁹Abiyah kiač mă Yarobam laih anūn mă mōng ňu đơđa plei-pořnăng Bêthêl, Yesanah

^x13:17: Anai jing 500,000.

laih anün Êphrôn wört-häng plei-pla jum-dar anün mōn.²⁰ Yarobam þu hōmāo glaï tolöi dui dōng tah amäng rōnük Abiyah wai-läng. Bori hōnäl-tuč, Yahweh pōkōhmäl h̄ Yarobam laih anün ū djai h̄ yōh.

²¹ Bō kō pōtao Abiyah, ū prōng kōtang tui. Nu dō pluh-pă cō bōnai laih anün hōmāo duaplüh-dua cō anä dāh-rōkōi häng pluh-näm cō anä dāh-kōmōi yōh.

²² Hōdōm tolöi truh pōkōn amäng rōnük Abiyah git-gai wai-läng, hōget bruä-mōnuä ū ngä häng hōget tolöi ū pōhiäp, aräng cih pioh amäng hrä cih pioh pō-pōala Idō.

14

¹Tōdang pōtao Abiyah tōi-pran, aräng dōr h̄ ū amäng Plei Dawid. Laih kō anün, Asa anä ū tō-tui ū jing pōtao. Amäng rōnük Asa git-gai wai-läng, anih-lön ū dō rōnük-rōnom amäng pluh thün yōh.

Pōtao Asa Blah Dui-Hi Kō Bing Kus

²Pōtao Asa ngä tolöi hiam-klä häng tōpä-hōnōng þori anäp mōta Yahweh Oi Adai ū.³ Nu mä-pōduai h̄ khul kōnūl ngä yang bing tuai, pōglüh h̄ khul anih glōng kōkuh-pōpü kō bing yang-rōbang mōn, pōphač h̄ khul rup-trah häng khät pōrai h̄ khul tōmēh yang H'Asērah.⁴ Nu pōdar kō bing Yudah duaï tui Yahweh, jing Oi Adai bing oī-adon goñu, laih anün guñt-tui khul tolöi juät tolöi pōdar Yahweh yōh.⁵ Yuakō Asa mä-pōduai h̄ khul anih glōng kōkuh-pōpü kō yang-rōbang laih anün khul kōnūl čuh gōnam bâo mōnguï amäng rīm plei-pla amäng lön-čar Yudah, tui anün lön-čar Yudah dō rōnük-rōnua yōh gah yū tolöi ū git-gai wai-läng.⁶ Nu ät pōdōng dī kōđōng-kōjäp amäng khul plei lön-čar Yudah mōn tōdang anih-lön Yudah dō rōnük-rōnom. Amäng khul thün anün, þu hōmāo hloï pō rai pōblah pōkōdōng glaï häng ū ôh yuakō Yahweh broi kō ū dō rōnük-rōnua.

⁷ Asa lai kō bing Yudah tui anai,

Broi kō bing ta pōdōng dī kōđōng-kōjäp amäng khul plei anai bē, laih anün mān-pōdōng khul pōnāng jum-dar khul plei anün wört-häng khul sang-kōtūm, amäng-jāng laih anün hōmāo khul čōnūh-khoä mōn. Anih-lön anai ät jing lön ta mōn yuakō bing ta hōmāo duaï tui Yahweh Oi Adai ta. Yuakō bing ta duaï tui Nu yōh, tui anün Nu hōmāo pha-broi kō bing ta dō rōnük-rōnom djōp bōnäh.

Tui anün, bing goñu pōdōng dī khul kōđōng anün laih anün dī-kōyar yōh.

⁸Pōtao Asa hōmāo klāo-rōtuh-rōbāo^y bing ling-tōhan mōng kōnung-djuai Yudah, dja

^y14:8: Anai jing 300,000.

khul khol prōng hāng khul tōbāk, laih anūn dua-rōtuh-rōbāo^z bing ling-tōhan mōng kōnung-djuai Benyamin, djā khul khol anet hāng khul hraō. Abih-bang bing ling-tōhan anūn lēng kō bing khin-kōtang soh-sel.

⁹Hōmāo sa wōt, Zerah pōtao bing Kus djā ba bing ling-tōhan lu rai truh pō plei-pōnāng Marēsah kiāng kō pōblah pōkōdōng glai hāng bing Yudah hāng klāo-rōtuh^a boh rōdēh-aseh. ¹⁰Pōtao Asa tōbiā nao būp ūt laih anūn bing gōñu prap-pre kiāng kō kōsung-blah amāng dōnun Zephathah jē plei Marēsah.

¹¹Giōng anūn, pōtao Asa kwūh-rōkāo kō Yahweh O'i Adai ūt tui anai,

O' Yahweh āh, kōnōng hōjān Ih dōc dūi djru bing bu hōmāo tōlōi dūi kōtang kiāng kō pōkōdōng glai hāng bing dūi kōtang. Tui anūn, rōkāo kō Ih djru kō bing gōmōi īa, O' Yahweh O'i Adai gōmōi hōi, yuako bing gōmōi kōnang kō Ih. Kōnōng hōjān amāng anān Ih yōh bing gōmōi nao pōblah pōkōdōng glai hāng bing ling-tōhan lu biā-mā anūn. O' Yahweh hōi, Ih yōh jing O'i Adai gōmōi. Rōkāo kō Ih anām broi ôh kō bing kōnōng jing mōnuih-mōnam dōc dūi blah-juā hī Ih.

¹²Yahweh dūi-hī kō bing Kus bōi anāp pōtao Asa hāng bing Yudah. Bing Kus dūai-kōdōp hī yōh. ¹³Laih anūn pōtao Asa hāng bing ling-tōhan ūt kiaō blah bing gōñu truh pō plei-pōnāng Gerar. Hōmāo lu biā-mā bing Kus djai hī tōl bing gōñu bu thāo pōbut glai ôh. Bing gōñu rām-rai hī bōi anāp Yahweh laih anūn bōi anāp bing ling-tōhan Ņu. Tui anūn, bing Yudah ba glai lu biā-mā gōnam sua-mā. ¹⁴Bing gōñu pōrai hī abih-bang plei-pla jum-dar plei Gerar yuako bing rōh-ayāt anūn huī-brāl kō Yahweh. Bing Yudah sua-mā abih-bang mōng khul plei-pla anūn yuako hōmāo lu biā-mā gōnam yom pō anūn. ¹⁵Bing gōñu āt kōsung-blah khul sang khān bing wai hlō-mōnōng laih anūn ba pōdūai hī khul triu, bōbe laih anūn khul aseh-samō mōn. Giōng anūn, bing gōñu wōt glai pō plei-phūn Yerusalaim yōh.

15

Pōtao Asa Pōrai Hī Khul Rup-Trah Yang-Rōbang Amāng Lōn-Čar Yudah

¹Hlak anūn, Yang Bōngāt O'i Adai trūn rai bōi Azaryah anā dāh-rōkōi Ôdēd. ²Tui anūn, Azaryah tōbiā nao būp pōtao Asa mōtam hāng lai tui anai,

Hōmū kāo bē, O' pōtao Asa laih anūn abih-bang bing Yudah hāng bing

^z14:8: Anai jing 200,000.

^a14:9: Anai jing 300.

Benyamin āh. Yahweh dō laih hăng ƀing gihyuakor ƀing gih dō hăng Ņu. Tordah ƀing gih hođduah-sem Ņu, ƀing gih či hođduah-ƀuh Ņu yōh, samor tordah ƀing gih hōngah lui hī Ņu, Ņu āt či hōngah lui hī ƀing gih mōn. ³Čordōng mōng sui laih ƀing Israel, jing ƀing oī-adon ta, hōngah ƀu kōkuh-pōpū kō Oī Adai sit ôh, ƀu hōmāo ƀing khua ngă yang kiăng kō pōtō-pōhrām tolroi djōr-tōpă laih anūn kōn thāo-krān tolroi juăt Mōseh lōi. ⁴Samor tordang ƀing gođnu dō amāng tolroi tōnap-rūng, ƀing gođnu īuař glař poř Yahweh, jing Oī Adai ƀing Israel, hođduah-sem Ņu, laih anūn ƀing gođnu hođduah-ƀuh Ņu yōh. ⁵Amāng rōnük gleh-tōnap anūn, tolroi īuař hyu poř anai poř adih či jing hui-hiut yōh, yuakor abih-bang ƀing ană-plei amāng djōp-djang anih rūng-răng biă-mă. ⁶Kōnung-djuai anai porai hī kōnung-djuai adih laih anūn plei-prōng anūn porai hī plei-prōng pōkōn, yuakor Oī Adai porūng kō ƀing gođnu hăng djōp-mōta tolroi tōnap-rūng yōh. ⁷Samor bōr kō ƀing gih, dō kōjăp laih anūn anăm tah-hōtai hī ôh, yuakor mōng bruă-mōnuă ƀing gih ngă, ƀing gih či tū tolroi bōni yōh.

⁸Tordang pōtao Asa hōmūr hōđôm boh-hiăp anūn laih anūn tolroi lai-lui-hlāo kō Azaryah, ană đah-rōkōi pō-poala Ôdēd, ū hođđong pran-jua yōh. Tui anūn, ū mă-pōđuař hī abih-bang rup-trah hođbak-drak^b mōng abih anih-lōn ƀing Yudah hăng ƀing Benyamin, laih anūn āt mōng khul plei-pla ū hōmāo blah-mă amāng khul bōl-čū Ephraim mōn. Ņu āt pōkra glař mōn kōnuł ngă yang kō Yahweh, jing amāng adrīng gah anăp kō sang yang Yahweh yōh.

⁹Giōng anūn, ū pōbut glař abih-bang ƀing Yudah laih anūn ƀing Benyamin hrōm hăng ƀing mōnuih mōng ƀing Ephraim, ƀing Manasseh mōng gah yū kō krong Yurdan, hăng ƀing Simeôn, jing ƀing rai dō hođip amāng ƀing gođnu. Hōmāo lu mōnuih mōng ƀing kōnung-djuai anūn rai īuař tui pōtao Asa yuakor ƀing gōr ƀuh kō tolroi Yahweh Oī Adai gōr dō hrōm hăng gōr.

¹⁰Bing gođnu pōjōnum glař bōi plei Yerusalaim amāng blan tal klāo thün tal pluh-rōma amāng rōnük pōtao Asa git-gai wai-lăng. ¹¹Tordang bōi mōng anūn, ƀing gođnu pōyōr gōnam ngă yang kō Yahweh jing đōđa hlō ƀing gođnu ba glař mōng gōnam ƀing gođnu hōmāo sua-mă laih amāng tolroi pōblah. Abih-bang hlō-mōnōrg ƀing gođnu pōyōr ngă yang anūn truh kō tōjuh-rōtuh^c droi rōmō, tōjuh-rōtuh^d droi triu hăng bōbe. ¹²Bing gođnu pōjing tolroi pōgop kiăng kō kōkuh-pōpū tōng-ten kō Yahweh, Oī

^b15:8: Anai āt jing “hođbak-jrak” mōn.

^c15:11: Anai jing 700.

^d15:11: Anai jing 700.

Adai bing ɔi-adon goňu, hăng abih pran-jua bongăt goňu yoň. ¹³Bing goňu át tŭ-u abih-bang bing hl̄oi pô  u kókuh-p  p  t  ng-ten k  Yahweh, Oi Adai bing Israel ôh, bing goňu kh m t  tol i djai yoň w t-t dah bing moňuih an n yom-pr ng b dah  u yom-pr ng, d ah-r k i b dah d ah-k m i. ¹⁴Bing goňu  u  n-r ng hăng Yahweh hăng tol i ur kraih, hăng d nai ay p khul t di p khul t ki kraih-krin yoň. ¹⁵Abih-bang bing l n- ar Yudah mo ak k  tol i  u  n-r ng an n yuako bing goňu h m o   u  n-r ng laih hăng abih pran-jua. Bing goňu tri ng ho duah-sem Oi Adai laih an n bing goňu ho duah- uh  u yoň. Tui an n, Yahweh pha-br i k  bing goňu d  r n k-r nua m ng dj p bo n h yoň.

¹⁶W t-t dah y   u H'Maakhah, p tao Asa  t p gl h h  anih-bru  g  jing h bia-p tao, yuako g  h m o  p d ng d i laih t m h k y o  h bak-drak yang H'As rah. Asa p gl h tr n h  hăng p pha  h  t m h h bak-drak an n laih an n  uh h  am ng d nung Kidrôn. ¹⁷W t-t dah  u po gl h h   h khul sang anet k kuh-p  p  k  yang-r b ng  bi anih gl ng, sam  pran-jua Asa d  t ng-ten hăng Yahweh am ng abih tol i ho dip  u yoň. ¹⁸ u ba m t am ng sang yang Yahweh khul amr k, mah laih an n khul g nam yom-p phan  u laih an n ama  u h m o  p y r p k  laih k  Yahweh.

¹⁹ u h m o  tol i p bl h d ng tah tol th n kl opl h-r ma am ng r n k p tao Asa git-gai wai-l ng.

16

T l i P tao Asa R ng-R ng H ng Bing Israel

(1 Bing P tao 15:17-22)

¹Am ng th n tal kl opl h-n m r n k pụta Asa git-gai wai-l ng, Baasa p tao bing Israel d i nao p k d ng gl i h ng bing Yudah laih an n p d ng d i khul k d ng am ng plei-p n ng Ramah ki ng k  p g n h  bing an -plei dua gah m t tobi  nao p  guai-l n Asa jing p tao bing Yudah an n.

²Gi ng an n, p tao Asa m  amr k laih an n mah m ng khul anih pioh g nam sang yang Yahweh w t-h ng m ng anih sang-p tao  u p  m n laih an n m it nao p  Ben-Hadad, jing p tao bing Aram. P tao an n hl k d  wai-l ng am ng plei-ph n  u Damaskus. ³Asa  t m it nao hr   ih tui anai, "Br i k  bing ta p ph r o gl i b  t l i p t -u h m o  laih hl o  adih t ng-krah ama k o  h ng ama ih. Anai-n , k o  m it nao k  ih amr k laih an n mah. Tui an n, r k o  k  ih h ngah lui h  b  t l i p t -u ih h ng Baasa p tao bing Israel an n ki ng k   u tobi  dua  h  m ng k o  yoň."

⁴P tao Ben-Hadad t -u h ng p tao Asa yoň.  u p k ia  bing khua git-gai ling-t han

ñu nao pōkōdōng glāi hāng plei-pla Israel. Ņu blah-juă plei-pōnāng Iyōn, Dan, Abēlah-Bet-Maakhah laih anūn abih-bang plei-pla pioh gōnam lōm kō Naptali mōn. ⁵Tōdang Baasa hōmū̄ tol̄oi anūn, ñu pōdoi h̄i bu pōdōng d̄i plei Ramah dōng tah. ⁶Giōng anūn, pōtao Asa ba nao abih-bang mōnuih Yudah laih anūn b̄ing gōñu ba pōduāi h̄i mōng kōdōng Ramah khul boh-pōtāo laih anūn kōyāo Baasa hlak yua kiāng kō pōdōng d̄i kōdōng anūn. Giōng anūn, pōtao Asa yua-mā gōnam anūn yōh pōdōng d̄i plei-kōdōng Geba wōt-hāng plei-kōdōng Mizpah amāng tring anūn mōn.

⁷Amāng rōnūk anūn, hōmāo pō-pōala anān Hanani rai pō Asa, pōtao lōn-čar Yudah, hāng lāi kō ñu tui anai,

Yuakō ih hōmāo kōnang laih kō pōtao dēh-čar Aram laih anūn bu kōnang ôh kō Yahweh Ōi Adai ih, tui anūn b̄ing ling-tōhan dēh-čar Aram hōmāo tol̄aih h̄i laih mōng tōngan ih dūi-h̄i kō b̄ing gō̄. ⁸Bu djō̄ ôh h̄a b̄ing Kus hāng b̄ing Libyan jing b̄ing ling-tōhan khin-kōtang hāng khul rōdēh-aseh, b̄ing pōgāt rōdēh-aseh lu biā-mā? Samō̄ tōdang ih kōnang kō Yahweh, Ņu jao h̄i b̄ing gōñu amāng tōngan tol̄oi dūi ih. ⁹Mōta Yahweh lāng nao pō djōp lōn-tōnah kiāng kō hōduah-sem b̄ing hlōi pō hōmāo pran-jua ḍaō-kōnang kō Ņu hlōm-þōm laih anūn pōkōtang brōi kō pō anūn yōh. Samō̄ ih hōmāo ngā laih mlük-mōgu biā-mā tui anūn čōdōng mōng rā anai či hōmāo tol̄oi pōblah nanao yōh truh pō ih.

¹⁰Tōdang pōtao Asa hōmū̄ kō tol̄oi anūn, ñu hil kō pō-pōala anūn biā-mā. Ņu hil-nač tol̄ mā krū̄ h̄i pō anūn amāng sang mōnā. Āt amāng hrō̄i mōng anūn mōn, Asa čōdōng kōtū̄-juă dōđa mōnuih amāng b̄ing anā-plei ñu.

Tol̄oi Đüt Kō Rōnūk Pōtao Asa Git-Gai Wai-Lāng

(1 Bing Pōtao 15:23-24)

¹¹Hōdōm tol̄oi truh amāng rōnūk pōtao Asa git-gai wai-lāng, čōdōng mōng phūn hlōng truh pō rōnuč, arāng čih pioh laih amāng hrā čih pioh pōtao b̄ing Yudah laih anūn b̄ing Israel yōh. ¹²Amāng thūn tal klāoplüh-duapān rōnūk ñu wai-lāng, pōtao Asa hōmāo tol̄oi ruā huī-hiūt amāng tōkai ñu. Wōt-tōdah tol̄oi ruā ñu anūn kōtang biā-mā, ñu hōngah bu hōduah-tōnā tol̄oi djru mōng Yahweh ôh, samō̄ ñu kōnōng kōnang kō b̄ing nai-pōjrao đōč. ¹³Tōdoi kō anūn, jing amāng thūn tal păpluh rōnūk ñu git-gai wai-lāng, Asa tōi-pran yōh. ¹⁴Bing arāng dōr h̄i atāo ñu amāng anih pōsat ñu hōmāo pōkra brōi laih kō ñu pō amāng Plei Dawid. Bing arāng pōđih ñu b̄oi sa boh sūng bā hāng

gōnam kōyāo bāo-mōnguī, lūk hrōm hāng djōp-mōta ia bāo-hiam pōkōn. Hōnāl-tuč, bīng goñu čuh dī sa būr apui prōng kiāng pōpū kō gōr yōh.

17

Yehôsaphat Jing Hī Pōtao Kō Lōn-Čar Yudah

¹Yehôsaphat, ană ḫah-rōkōi pōtao Asa, tō-tui gōr jing pōtao laih anūn pōkōjāp ū pō kiāng pōkōdōng glai hāng bīng Israel. ²Ñu broi bīng ling-tōhan ū dō juh amāng abih-bang plei-pla kōdōng-kōjāp amāng lōn-čar Yudah laih anūn broi bīng grup tōhan dō juh djōp-djang anih amāng anih-lōn Yudah hāng amāng khul plei-pōnāng bīng Ephraim, jing anih ama ū Asa hōmāo blah-mā laih.^e

³Yahweh dō hrōm hāng Yehôsaphat yuakō ū hōdip-hōdōng ḫua tui khul jōlan oī-adon ū Dawid hōmāo rōbat laih amāng khul thūn hlāo adih. Ñu bū hōduah-tōñā tōloī djru-pōmīn mōng bīng yang-rōbāng Baal ôh. ⁴Kōdai glai, ū hōduah-sem Oī Adai ama ū laih anūn ḫua tui hōdōm tōloī pōdar Oī Adai yōh. Ñu bū ngā tui khul tōloī bīng pōtao Israel pōhrām ngā. ⁵Yahweh pōkōjāp dēh-čar gah yū tōloī git-gai ū laih anūn bīng ană-plei amāng djōp anih amāng lōn-čar Yudah ba rai gōnam broi-pōyōr kō Yehôsaphat, tōl ū jing pōdrōng hāng pōpū-pōyom. ⁶Wōt-tōdah tui anūn, pran-jua ū kōñām ngā tui khul hōdrā-jōlan Yahweh. Hloh kō anūn dōng, ū mā-pōdūa hī khul anih glōng pioh kōkuh-pōpū kō bīng yang-rōbāng wōt-hāng khul tōmēh yang H'Asērah mōn mōng lōn-čar Yudah.

⁷Bōi thūn tal klāo amāng rōnūk Yehôsaphat git-gai wai-lāng, ū pōkiaō nao bīng khua-moa ū jing Ben-Hayil, Ôbadyah, Zekhariah, Nethanēl laih anūn Mikhayah kiāng kō pōtō-pōhrām amāng khul plei-pla lōn-čar Yudah. ⁸Hrōm hāng bīng goñu, ū ḫat pōkiaō nao bīng Lêwi anai mōn: Semayah, Nethanyah, Zebadyah, Asahēl, Semiramōt, Yehōnathan, Adōniyah, Tōbiyah laih anūn Tōb-Adōniyah, wōt-hāng bīng khua ngā yang Elisama hāng Yehōram. ⁹Bīng goñu djā ba hāng bīng goñu Hrā Tōloī Juāt Yahweh laih anūn pōtō-pōhrām hrā anūn kō bīng ană-plei amāng djōp anih amāng lōn-čar Yudah yōh.

¹⁰Tui anūn, abih-bang bīng lōn-čar jum-dar Yudah huī-hiūt kō Yahweh tōl bīng goñu bū pōblah pōkōdōng glai hāng pōtao Yehôsaphat dōng tah. ¹¹Hōmāo ḫōđā bīng Philistia ba rai khul gōnam-broi wōt-hāng amrāk kiāng kō pōyōr kō pōtao Yehôsaphat laih anūn bīng Arab ba rai kō ū khul hlō-mōnōng anai: Tojuh-rōbāo tōjuh-rōtuh^f droi

^e17:2: 2 Hrā-Ruai 15:8.

^f17:11: Anai jing 7,700.

triu-tōno laih anün tōjuh-ro'bâo tōjuh-ro'tuh^g dro'i bōbe-tōno.

¹²Yehôsaphat brû hrōi jing hî kōtang tui yôh. Nu mân-pôdông dî khul kôdông-kôjäp laih anün khul plei pioh go'nam amäng lön-čar Yudah. ¹³Nu pioh lu go'nam-þöng häng go'nam-blah amäng khul plei-pla lön-čar Yudah anün laih anün ät bro'i þing ling-tôhan khîn-kotang dô juh amäng plei Yerusalaim mõn. ¹⁴Mrô þing ling-tôhan nu anün tui häng þing djuai sang-anö jing tui anai:

Mõng kônung-djuai Yudah, þing grup hõmâo sa-ro'bâo^h čô þing ling-tôhan amäng rîm grup:

Adnah, jing pô khua git-gai pröng hloh, hõmâo klâo-ro'tuh-ro'bâoⁱ čô þing ling-tôhan.

¹⁵Tõ-tui anün, Yehôhanan, jing pô khua git-gai tal dua, hõmâo dua-ro'tuh sapänpluh-ro'bâo^j čô.

¹⁶Tõ-tui anün döng, Amasyah ană ðah-ro'koi Zikri, jing pô jao nu pô kô bruă Yahweh, hõmâo dua-ro'tuh-ro'bâo^k čô.

¹⁷Mõng kônung-djuai Benyamin:

Elyada, jing sa čô ling-tôhan khîn-kotang, hõmâo dua-ro'tuh-ro'bâo^l čô þing ling-tôhan djä hraö häng khol.

¹⁸Tõ-tui anün, Yehôzabad hõmâo sa-ro'tuh sapänpluh-ro'bâo^m čô þing ling-tôhan djä go'nam blah.

¹⁹Anün yôh jing þing ling-tôhan dô amäng plei-phûn Yerusalaim kiäng kô mä bruă kô pôtao Yehôsaphat, þu yap ôh þing tôhan nu bro'i dô amäng plei kôdông-kôjäp amäng djöp anih lön-čar Yudah.

Pô-Pôala Mikhayah Pôkôđiäng Kô Pôtao Ahab

(1 *Bing Pôtao 22:1-28*)

^g17:11: Anai jing 7,700.

^h17:14: Anai jing 1,000.

ⁱ17:14: Anai jing 300,000.

^j17:15: Anai jing 280,000.

^k17:16: Anai jing 200,000.

^l17:17: Anai jing 200,000.

^m17:18: Anai jing 180,000.

¹Amăng rōnūk anün, pōtao Yehōsaphat jing pōdrōng laih anün hing-ang. Ņu pōjing gōp-djru hăng pōtao Ahab yua-mōng tōlōi pōdō ană ū. ²Tōdōi kō anün biă thün, Yehōsaphat trün nao čuă ngui pōtao Ahab amăng plei-phün Samaria. Ahab pōdjai lu triu laih anün rōmō kiăng kō prap-pre tōlōi phet kō Yehōsaphat hăng bing moñuih rai hrōm hăng ū. Tōdang hlak bōng huă, pōtao Ahab pōtrüt pōtao Yehōsaphat nao hăng ū kiăng kō koñung-blah plei Ramôt-Gilead. ³Ahab pōtao lōn-čar Israel rōkāo kō Yehōsaphat pōtao lōn-čar Yudah tui anai, “Rōkāo kō ih nao hrōm-hăng kāo pōblah pōkōdōng glař hăng plei-pōnăng Ramôt-Gilead bě.”

Yehōsaphat lai-glař tui anai, “Kāo hrup hăng ih mōn, bing ling-tōhan kāo āt jing bing ling-tōhan ih mōn. Bing goñoi či nao hrōm hăng ih amăng tōlōi pōblah anün.” ⁴Samō Yehōsaphat lai dōng kō pōtao bing Israel tui anai, “Blung-hlāo, broi kō bing ta hoñduah-sem bě tōlōi Yahweh kiăng.”

⁵Tui anün, pōtao bing Israel iâu rai bing pō-pōala pă-rōtuhⁿ čō laih anün tōña kō bing gōt tui anai, “Bing goñoi năng nao pōblah anih Ramôt-Gilead mō bōdah bu năng nao ôh?”

Bing goñu lai-glař tui anai, “Nao bě, yuako' Yahweh či jao broi kō ih duři-hi kō plei anün yōh, pōtao ah.”

⁶Samō Yehōsaphat hoñduah-tōña tui anai, “Bu hoñmāo sa čō pō-pōala Yahweh pō anih anai kiăng kō bing ta duři tōña ôh hă?”

⁷Pōtao bing Israel lai-glař kō Yehōsaphat tui anai, “Āt dō hoñmāo sa čō dōng mōn bing ta duři hoñduah-tōña kō Yahweh broi kō bing ta, samō kāo pōrōmut kō ū yuako' ū bu či lai-lui-hlāo tōlōi hiam-klă ôh kō kāo samō kōnōng kō tōlōi sat nanao dōč yōh. Ņu anün jing Mikhayah, ană īah-rōkōi Imlah yōh.”

Yehōsaphat lai-glař tui anai, “O' pōtao ah, ih bu năng pōhiăp tui anün ôh.”

⁸Tui anün, pōtao bing Israel iâu rai sa čō khua-moa ū laih anün pōtă tui anai, “Ba rai bě Mikhayah ană īah-rōkōi Imlah ră anai mōtam.”

⁹Tōdang bing gōt nao kiăng kō ba rai pō-pōala anün, Ahab pōtao bing Israel laih anün Yehōsaphat pōtao bing Yudah hlak buh khul ao-pōtao goñu, laih anün dō bēr bōi grē-pōtao goñu bōi anih prăh-pōdai jē jołan müt nao pō amăng-jāng plei Samaria, laih anün pōđing hoñmū bing pō-pōala lai-lui-hlāo bōi anăp goñu. ¹⁰Hlak anün, pō-pōala Zidkiyah hoñmāo pōkra laih khul tōki pōsōi laih anün ū pōhaih tui anai, “Anai yōh jing tōlōi Yahweh lai: Hăng khul tōki anai yōh bing gih či nūh bing Aram tōl bing goñu răm-rōngiă hī abih.”

ⁿ18:5: Anai jing 400.

¹¹Abih-bang Ბing pô-poala hröm häng ñu lai-lui-hlâo kar-kaï mõn. Ბing goñu lai tui anai, “Kɔsung-blah bě plei-poñang Ramôt-Gilead laih anün ih či dui-hi, yuako Yahweh yoñh či jao hi plei anün amäng tøngan tolroi dui poñtao.”

¹²Pô ding-køna ðuař nao iâu Mikhayah laih anün lai häng gõ tui anai, “Läng adih, abih-bang Ბing pô-poala sa pran sa jua lai-lui-hlâo kø tolroi poñtao dui-hi kø plei Ramôt-Gilead. Broi bě boh-hiäp ih tû-û hröm häng boh-hiäp goñu laih anün poñhiäp bě tolroi či moak kø poñtao.”

¹³Samø Mikhayah lai tui anai, “Kâo þuän häng tolroi hoñdip Yahweh, kâo dui ruai kø ñu kornøng hoget-tolroi Oi Adai kâo ruai laih kø kâo ðôc yoñh.”

¹⁴Tordang ñu truh, poñtao tøña tui anai, “O Mikhayah hoñi, Ბing goñmøi näng nao poñblah poñkodõng glař häng plei Ramôt-Gilead mõ þôdah kâo þu näng nao ôh?”

Ñu lai-glař, “Kɔsung-blah bě laih anün ih či dui-hi, yuako Yahweh či jao hi plei anün amäng tøngan ih yoñh.”

¹⁵Poñtao lai kø ñu tui anai, “Kâo khõm broi ih þuän-rõng häng kâo hoñdõm wõt kiäng kø ruai tolroi sit amäng anän Yahweh lë?”

¹⁶Giõng anün, Mikhayah lai-glař tui anai, “Kâo þuh abih-bang Ბing ling-tøhan Israel çølah ðuař þøi khul böł-çü kar häng triu þu hoñmâo pô wai laih anün Yahweh lai: Ბing goñu þu hoñmâo khua ôh. Tui anün, broi bě kø rîm çô Ბing goñu glař po sang roñük-roñua.”^o

¹⁷Poñtao Ბing Israel lai kø Yehôsaphat jing poñtao Ბing Yudah tui anai, “Läng bě, kâo ruai laih kø ih, ñu þu či lai-lui-hlâo hiam-klâ kø kâo ôh, samø kornøng tolroi sat ðôc yoñh.”

¹⁸Mikhayah lai dõng tui anai, “Hoñün yoñh, hoñmû bě boh-hiäp Yahweh anai: Kâo þuh Yahweh dõ ber þøi grê-poñtao Ñu wõt-häng abih-bang Ბing ling-jang adai dõ-dõng þøi gah hoñuă laih anün þøi gah ieo jing jum-dar Ñu. ¹⁹Giõng anün, Yahweh tøña tui anai: Hloí pô či dui plu Ahab poñtao Ბing Israel nao kɔsung-blah plei Ramôt-Gilead kiäng kø ñu djai hi po anih anün lë?

“Pô anai poñphûn tui anai, pô adih poñphûn tui adih yoñh. ²⁰Hoñäl-tuč, hoñmâo sa yang boñgät rai dõ-dõng þøi anáp Yahweh laih anün lai tui anai: Kâo dui nao plu ñu.

“Yahweh tøña dõng, ‘Plu hiñm-pä lë?’

²¹“Ñu lai-glař tui anai, ‘Kâo či tobiä nao jing sa yang boñgät laih anün yua amäng-bah abih-bang Ბing pô-poala Ahab poñhiäp blör häng ñu yoñh.’

“Yahweh lai kø ñu tui anai, ‘Ih či dui hi yoñh amäng tolroi ih plu ñu. Tui anün, nao

^o18:16: Tolroi Yap 27:17; Yehezekêl 34:5; Mathioø 9:36; Markôs 6:34.

ngă bě.”

²²Mikhayah laī dōng tui anai, “Ō p̄tao āh, tui anūn yōh, rā anai Yahweh hōmāo pioh laih sa yang bōngāt blōr laih anūn yua abih-bang bing pō-p̄ala ih kiāng kō̄ p̄ohiāp blōr hāng ih. Yahweh hōmāo p̄okā laih tol̄oi rām-rai kō̄ ih.”

²³Giōng anūn, pō-p̄ala Zidkiyah anūn, anā dāh-rōkōi Khenaanah, rai pah bō Mikhayah laih anūn tōnā tui anai, “Jōlan pā yang bōngāt mōng Yahweh nao d̄uaī mōng kāo kiāng kō̄ p̄ohiāp hāng ih lē?”

²⁴Mikhayah laī-glāi hāng Zidkiyah tui anai, “Ih či thāo yōh bōi hrōi ih d̄uaī p̄odōp ih pō amāng anih gah lām sa boh sang yuakō ih huī.”

²⁵Giōng anūn, p̄tao bing Israel p̄ođar tui anai, “Mă bě Mikhayah laih anūn ba glāi ū pō Amōn jing khua wai-lāng plei anai laih anūn pō Yōas jing anā dāh-rōkōi p̄tao,

²⁶hāng p̄ot̄a kō̄ goñu tui anai: Krū bě mōnuih anai amāng sang mōnā laih anūn anām broi kō̄ ū bōng huā hōget ôh, samō̄ kōnōng bāñ-tōpūng laih anūn ia mōñum đōč tol̄ kāo wōt̄ glāi rōnūk-rōnua.”

²⁷Mikhayah p̄ohiāp-pōklā hāng Ahab tui anai, “Tōdah ih wōt̄ glāi rōnūk-rōnua, sit Yahweh bū p̄ohiāp sit hāng kāo ôh.” Giōng anūn, ū p̄ohiāp pōñen dōng hāng abih-bang bing dō pō anūn tui anai, “Djā-pioh bě khul boh-hiāp kāo, Ō abih-bang bing anā-plei hōi!”

Tol̄oi Arāng Pōdjai Hī P̄tao Ahab Bōi Plei Ramōt-Gilead

(1 Bing P̄tao 22:29-35)

²⁸Tui anūn, Ahab p̄tao bing Israel laih anūn Yehōsaphat p̄tao bing Yudah đī nao pō anih Ramōt-Gilead yōh. ²⁹P̄tao bing Israel laī kō̄ Yēhōsaphat tui anai, “Tōdang bing ta nao pōblah, kāo či pōhrōp hī kāo pō kiāng arāng bū thāo-krān ôh kāo, samō̄ ih buh bě ao-p̄tao ih.” Tui anūn yōh, p̄tao bing Israel pōhrōp ū pō hlāo kō̄ nao pōblah.

³⁰Hlak anūn, p̄tao Aram hōmāo p̄ot̄a laih kō̄ bing khua git-gai rōdēh-aseh ū tui anai, “Bing gih anām blah hāng hlōi pō anet bōdah prōng ôh, samō̄ kōnōng blah hāng p̄tao bing Israel đōč.” ³¹Tōdang bing khua git-gai rōdēh-aseh bū Yehōsaphat, bing goñu pōmīn tui anai, “Anūn jing p̄tao bing Israel yōh.” Tui anūn, bing goñu wir nao blah gō̄ yōh, samō̄ Yehōsaphat ur kraih laih anūn Yahweh djru kō̄ gō̄ yōh. Ōi Adai ngă broi kō̄ bing khua anūn d̄uaī hī mōng p̄tao Yehōsaphat. ³²Tōdang bing khua git-gai rōdēh-aseh anūn thāo-krān kō̄ gō̄ bū djō̄ p̄tao bing Israel ôh, bing goñu bū kiaō-mă gō̄ dōng tah.

³³Kōđai glāi, hōmāo ling-tōhan bing Aram pōnāh hraō ū djō̄ hī p̄tao bing Israel kōplāh-wāh anih kōhō ao-pōgang gō̄, samō̄ pō tōhan anūn bū thāo ôh anūn jing p̄tao

bing Israel. Pøtao lai kɔ̄ pô gai rødêh-aseh ñu tui anai, “Wir glāi bě hāng ba kâo tøbiā mõng tøløi pōblah anai bě! Kâo hømâo ruă køtang laih!”³⁴ Amäng abih hrøi anün tøløi pōblah køtang biă-mă laih anün pøtao bing Israel djä-grøng broi ñu pô bøi rødêh-aseh kiăng kɔ̄ ñu dūi þuh bing ling-tohan Aram truh pō hrøi kläm. Tødang truh pō mõng yang-hrøi lë, ñu tøi-pran yōh.

19

Pô-Pøala Yêhu Pøhiäp Buăh Kɔ̄ Pøtao Yehôsaphat

¹Tødang Yehôsaphat pøtao bing Yudah wört glāi rønük-rønua pō sang ñu pô amäng plei Yerusalaim, ²pô-pøala Yêhu, ană ðah-rokøi Hanani, tøbiā nao būp pøtao hāng þuăh kɔ̄ pøtao tui anai,

Yua-høget ih djru pô sat-þai Ahab anün laih anün pōjing göp-djru hāng pô pōrømut kɔ̄ Yahweh anün lë? Yuakø tøløi ih hømâo ngă laih tui anün, Yahweh hil kɔ̄ ih yōh. ³Samø ih åt ngă laih mõn tøløi hiam-klă yuakø ih hømâo mă-pōðuaï hĭ laih khul rup yang tømëh H’Asêrah mõng lõn-čar anai laih anün hømâo jao ih pô kiăng hoðuah-sem laih Oi Adai.

Pøtao Yehôsaphat Ruăh Bing Khua Phat-Køði

⁴Wört-tødah pøtao Yehôsaphat hōdip amäng plei-phün Yerusalaim, ñu tøbiā nao døng amäng bing ană-plei čødøng mõng tring Beêrsaba gah thung truh pō tring bøl-čü Ephraim gah dūr laih anün iâu glāi bing goñu wört glāi pō Yahweh, jing Oi Adai bing øi-adon goñu. ⁵Ñu ruăh bing khua phat-køði amäng djøp-djang anih-lõn anün, amäng rím khul plei køðong-køjäp amäng lõn-čar Yudah yōh. ⁶Ñu pøtä kɔ̄ bing gó̄ tui anai,

Pømën poñen bě hiñm-pă bing gih phat-køði, yuakø þu djø bing gih phat-køði kiăng kɔ̄ poñøak kɔ̄ mõnuih ôh, samø kiăng kɔ̄ poñøak kɔ̄ Yahweh yōh, jing Pô dö hāng bing gih yōh tødang bing gih phat-køði. ⁷Rä anai, broi kɔ̄ bing gih huñ-pøpü kɔ̄ Yahweh bě laih anün phat-køði poñen bě, yuakø Yahweh Oi Adai ta poñømut kɔ̄ tøløi phat-køði þu topä, tøløi lăng glõng-ber bôdah tøløi mă-tü goñam plõm-þlör.

⁸Åt amäng plei Yerusalaim mõn, pøtao Yehôsaphat ruăh ðøða bing Lêwi, ðøða bing khua ngă yang laih anün ðøða bing djä-akø kɔ̄ bing sang-anø Israel kiăng kɔ̄ phat-køði bøi bing hløi pô pojøh hĭ tøløi juăt Yahweh, laih anün poñir hĭ khul tøløi køði töng-

krah ƀing ană-plei. Bing khua phat-kordi anün hordip amăng plei Yerusalaim yoh. ⁹Nu pođar kɔ ƀing goñu tui anai,

Tordang ƀing gih phat-kordi ƀing mornuih, ƀing gih khom mă huĭ-porpū kɔ Yahweh laih anün phat-kordi töng-ten häng abih pran-jua yoh. ¹⁰Amăng rím kordi arăng ba rai po ƀing gih mörng ƀing ană plei-pla gih, jing ƀing dō amăng khul plei-pla, wört-tordah tolroi kordi pođjai mornuih, bôdah tolroi pođjoh hî khul tolroi juăt, khul tolroi pođar, khul tolroi phiän häng khul tolroi pođtă-pođtan, ƀing gih khom poñen pođordiang kɔ ƀing goñu anäm ngă soh pođordeng glai häng Yahweh döng tah. Tordah ƀing gih bu ngă tui anün ôh, ƀing gih laih anün ƀing ayöng ador i gih či mă-tü tolroi hil Ņu yoh. Ngă bě tui häng tolroi kâo pođtă anün, tui anün tordah ƀing goñu bu hörmu tui ôh, sit ƀing gih bu či soh hî ôh.

¹¹Pô khua ngă yang pröng hloh Amaryah yoh jing pô či pođiap djru kɔ ƀing gih pođir hî abih-bang kordi ték djord kɔ tolroi dui Yahweh. Zebadyah ană đah-rokori Yismaël, jing khua ba-akö kɔ körnung-djuai Yudah, jing pô či djru ƀing gih pođir hî kordi ték djord kɔ tolroi dui pođao. Laih anün ƀing Lêwi či mă bruă djord-gäl djru kɔ ƀing gih pođgiöng hî tordoi kɔ tolroi kordi anün yoh. Ngă bruă phat-kordi häng tolroi khin bě, laih anün rokâo kɔ Yahweh dō hröm häng ƀing hlroi pô ngă bruă djord-gäl.

20

Bing Môab, Bing Ammôn Laih Anün Bing Edôm Rai Pođlah Häng Bing Yudah

¹Tordoi kɔ anün biă, ƀing Môab häng ƀing Ammôn hröm-häng ƀing göp-djru goñu jing ƀing Meunim rai kiăng kɔ pođlah häng Yehôsaphat.

²Hörmâo đorda mornuih rai lař-pođhâo kɔ Yehôsaphat tui anai, “Hörmâo sa grup ƀing ling-tohan lu biă-mă rai kiăng pođlah pođordeng glai häng ih mörng lön-čar Edôm, mörng gah ngă kɔ Rôsî Djai. Bing goñu truh laih po plei Hazzôn-Tamar, jing plei arăng pođanän jing plei In-Gedi. ³Tordang hörmu tolroi anün, Yehôsaphat rüng-räng laih anün hörduah-toňa tolroi djru mörng Yahweh yoh, laih anün nu pođhaih tolroi kóm ƀörng-huă kɔ abih-bang ƀing lön-čar Yudah. ⁴Tui anün, ƀing ană-plei lön-čar Yudah rai hröm-hörbit kiăng kɔ hörduah-toňa tolroi djru mörng Yahweh. Sit yoh ƀing goñu rai mörng rím plei-pla amăng lön-čar Yudah yoh kiăng kɔ hörduah-toňa Ņu.

⁵Bing goñu laih anün ƀing ană-plei Yerusalaim pođornum glai þor sang yang Yahweh

jing þori gah anáp kɔ wăl-tordron phrâo laih anün Yehôsaphat dō-dõng gah anáp þing pojønum glaï anün, “hăng iâu-laï tui anai,

O' Yahweh, O'i Adai þing ɔi-adon górmoi hoi, Ih yóh jing O'i Adai Pô dō amäng adai adih. Ih git-gai wai-lăng abih-bang dêh-čar þing lön-čar. Tøroi duí kɔtang dō amäng tøngan Ih laih anün bu hómâo hlói pô duí po'kordõng glaï hí hăng Ih ôh. ⁷O'i Adai górmoi hoi, Ih yóh hómâo puh-po'duaí hí þing aná-plei amäng anih-lön anai þori anáp þing ɔi-adon górmoi, jing þing aná-plei Ih Israel, laih anün pha-brøi lön kóng-ngän anai hlöng-lar kɔ þing aná-točô Abraham, jing góyut-góyâo ih. ⁸Bing góñu hórip amäng anih-lön anai laih anün po'dõng dí laih amäng lön anai sa boh sang yang kiäng kɔ po'pü-pøyom kɔ Anän Ih hăng laï tui anai, “Tødang hómâo tøroi truh sat truh þori þing górmoi, tøroi phat-køđi hăng đao-gûm, tøroi klin-kheng bôdah tøroi ür-røpa, laih anün tødang þing górmoi či dō-dõng þori anáp Ih gah anáp sang yang anai, jing anih þing górmoi po'pü-pøyom kɔ Anän Ih, laih anün þing górmoi či kwúh-røkâo kɔ Ih amäng tøroi rüng-räng górmoi, tui anün Ih yóh či hómü þing górmoi hăng po'klaih hí þing górmoi yóh.”

¹⁰Sam᷑ ră anai, lăng bĕ høget tøroi þing Ammôn, þing Môab laih anün þing mõng Čř Seir hlak ngă. Guai-lön góñu ih anäm broi ôh kɔ þing Israel wãng-blah tødang þing góñu tøbiă mõng lön-čar Êjip. Tui anün, þing Israel wir duaí hí mõng þing góñu laih anün bu pørai hí þing góñu ôh. ¹¹Røkâo kɔ Ih lăng bĕ, hiúm þing góñu hlak kla glaï kɔ þing górmoi hăng tøroi rai puh-po'duaí hí þing górmoi mõng anih-lön Ih hómâo pha-brøi laih kɔ þing ɔi-adon górmoi jing kóng-ngän. ¹²O'i Adai górmoi hoi, Ih bu či phat-køđi þori þing röh-ayát górmoi ôh hă? Bing górmoi bu hómâo tøroi duí kiäng kɔ duí-hí kɔ þing ling-tøhan lu anün hlak kɔsung-blah þing górmoi ôh. Bing górmoi bu thâo ôh høget tøroi či ngă, sam᷑ mɔta górmoi lăng kɔnang þori Ih yóh kiäng kɔ po'klaih hí þing górmoi.

¹³Hlak anün, abih-bang þing aná-plei Yudah hröm hăng þing aná bønai góñu laih anün þing aná anet góñu, dō-dõng þori anáp Yahweh po' anün yóh.

¹⁴Giöng anün, Yang Bøngåt Yahweh trùn rai þori sa čô Lêwi jing aná-točô Asap

^p20:7: Yesayah 41:8; Yakɔ 2:23.

^q20:10: Tøroi Juăt 2:4-19.

tordang ňu át dō-dōrg mōn amāng bing dō pōjōnum anūn. Anān pō anūn jing Yahaziēl, laih anūn ňu jing anā ḫah-rokōi Zekhariah, tōčō Benayah, tōčē Yeiēl, tōhrē Matanyah.

¹⁵Yahaziēl laī tui anai,

Hōmū bě, O' pōtao Yehōsaphat laih anūn abih-bang bing mōnuih hōdip amāng anih-lōn Yudah hāng amāng plei-phūn Yerusalaim hōi! Anai yōh jing tōloī Yahweh laī kō bing gih, “Anām huī-brāl bōdah tah-hōtai ôh yua-mōrg bing ling-tōhan lu anūn, yuakō tōloī pōblah anūn bu dījō tōloī pōblah lōm kō bing gih ôh, samōr anūn jing tōloī pōblah lōm kō O'i Adai yōh.^r ¹⁶Hrōi pōgi, trūn nao pōkōdōrg glāi hāng bing rōh-ayāt anūn bě. Bing goñu či dī rai tui hāng jōlan čū jē plei Ziz, laih anūn bing gih či buþ bing goñu bōi hōnāl-tuč kō dōnung čū jing jōlan duaī nao pō tōdrōn-tač Yeruēl yōh. ¹⁷Bing gih bu či khōm pōblah kō tōloī pōblah anai ôh. Kōđai glāi, dō-dōrg prap-pre bě bōi anih gih pō. Dō-tōguān bě hāng buh tōloī pōklaih Yahweh či pha-brōi kō bing gih yōh, O' bing lōn-čar Yudah wōt-hāng bing dō amāng plei Yerusalaim āh. Anām huī-brāl ôh! Anām tah-hōtai ôh! Tōbiā nao anāp pō bing goñu bě hrōi pōgi yuakō Yahweh či dō hāng bing gih yōh.”^s

¹⁸Pōtao Yehōsaphat bon kōkuh bō-mōta ňu sō lōn laih anūn abih-bang bing lōn-čar Yudah hāng bing dō amāng plei Yerusalaim át bon kōkuh bōi anāp Yahweh mōn.

¹⁹Giōng anūn, ḫōđā bing Lēwi mōrg djuai Kehat hāng Kōrah dō-dōrg laih anūn kōkuh-pōpū kō Yahweh, O'i Adai bing Israel, hāng dōnai kraih biā-mā.

²⁰Bōi mōng mōguah-ūm bing goñu prap-pre kiāng rōbat nao pō tōdrōn-hār Tekōa. Tōdang bing goñu hlak tōbiā nao, pōtao Yehōsaphat dō-dōrg hāng laī tui anai, “Hōmū kāo bě, O' bing lōn-čar Yudah laih anūn bing dō amāng plei Yerusalaim hōi! ḫāo-kōnang bě kō Yahweh O'i Adai ta laih anūn bing gih či dō kōjāp yōh. ḫāo-kōnang kō bing pō-pōala Ņu laih anūn bing gih či duī-jing yōh.” ²¹Tōdōi kō pōhiāp djru-pōmīn kō bing khua djā-akō bing anā-plei, Yehōsaphat ruāh ḫōđā bing mōnuih kiāng kō tōbiā nao gah anāp kō bing ling-tōhan laih anūn adoh bōni kō Yahweh yuakō tōloī kōdrūh-kōang tōloī rōgoh-hiam Ņu tui anai,

Hōdōr-bōni bě kō Yahweh,

^r20:15-17: Tōloī Juāt 20:1-4.

^s20:17: Tōloī Tōbiā 14:13-14.

yuakə̄ tol̄oi khă̄p hiam-klă̄ Ņu ă̄t dō truh kə̄ hlōng-lar.^t

²²Tōdang bing goñu čordōng adoh hă̄ng boñi-hoóč, Yahweh broi đorđa moñuih kră̄p poñkodōng glāi hă̄ng bing ling-tōhan Ammôn, Môab laih anün Čū Seir yōh jing bing wāng-blah lön-čar Yudah laih anün bing goñu rüng-ră̄ng thuø h̄i yōh. ²³Bing ling-tōhan lön-čar Ammôn laih anün Môab tōgū poñkodōng glāi hă̄ng bing ling-tōhan mōng Čū Seir kiă̄ng kə̄ porai h̄i abih-bang bing goñu yōh. Tōdoi kə̄ bing goñu poñdjai h̄i bing ling-tōhan mōng lön-čar Seir laih, bing goñu poñkodōng glāi hă̄ng porai h̄i tōdruă̄ goñu pô yōh.

²⁴Tōdang bing ling-tōhan Yudah nao truh pō anih bing goñu dūi lă̄ng nao pō tōdron-hăr, bing goñu lă̄ng buh bing ling-tōhan lu anün kōnōng jing khul atâo djai b̄oi lön đôč. Bu hōmâo hl̄oi pô ôh đuāi tōklaih h̄i. ²⁵Tui anün, poñtao Yehôsaphat hă̄ng bing ling-tōhan ūu nao mă̄-tă̄ goñam sua-mă̄ yōh. Bing goñu hoñduah-buh lu goñam yua, sum-āo laih anün goñam yom poñkön, anün jing hlōh kə̄ bing goñu dūi mă̄ glāi yōh. Hōmâo lu biă̄-mă̄ goñam sua-mă̄ anün tol̄ amă̄ng klâ̄o hr̄oi kă̄h bing goñu dūi mă̄ glāi abih.

²⁶Amă̄ng hr̄oi tal pă̄, bing goñu poñbut glāi amă̄ng doñung Berakhah, jing anih bing goñu boñi-hoóč kə̄ Yahweh. Anün yōh yua-hōget ară̄ng poñană̄ doñung anün jing Doñung Berakhah^u hlōng truh kə̄ tă̄ anai.^v

²⁷Giöng anün, poñtao Yehôsaphat ba glāi abih-bang bing ling-tōhan Yudah wōt-hă̄ng bing mōng plei Yerusalaim wōt glāi pō plei anün hă̄ng tol̄oi hōk-moñak biă̄-mă̄, yuakə̄ Yahweh hōmâo ngă̄ broi laih kə̄ bing goñu hōk-moñak dūi-h̄i kə̄ bing rōh-ayă̄t goñu.

²⁸Tōdang bing goñu koñung nao pō plei Yerusalaim, bing goñu adoh boñi hă̄ng khul gōng-trüng, gōng-trap hă̄ng tōdiă̄p laih anün nao pō sang yang Yahweh yōh.

²⁹Tōdang abih-bang bing lön-čar jum-dar hōmū hiñm Yahweh hōmâo poñblah hă̄ng poñkodōng glāi laih hă̄ng bing rōh-ayă̄t bing Israel, bing goñu hūi-bral kə̄ Ōi Adai. ³⁰Tui anün, lön-čar poñtao Yehôsaphat dō roñuk-roñom yōh yuakə̄ Ōi Adai ūu hōmâo phābroi kə̄ ūu poñdoi mōng djōp boñäh.

Hōnă̄l-Tuč Kə̄ Tol̄oi Poñtao Yehôsaphat Git-Gai Wai-Lă̄ng

(1 Bing Poñtao 22:41-50)

³¹Tui anün, poñtao Yehôsaphat git-gai wai-lă̄ng lön-čar Yudah. Ņu hōmâo klâ̄oplüh-rōma thün laih tōdang ūu jing poñtao lön-čar Yudah laih anün ūu git-gai wai-lă̄ng amă̄ng

^t20:21: Tol̄oi Adoh Boñi-Hoóč 118:29.

^u20:26: kiă̄ng-lāi doñung tol̄oi boñi-hoóč.

^v20:26: Anai kiă̄ng-lāi kə̄ roñuk čih rai hr̄ā anai yōh.

plei-phǔn Yerusalaim duapluh-róma thün. Ană̄ amí ū jing H’Azubah, jing ană̄ ðah-komoi Silhi.³² Amă̄ng abih-bang tólōi ū róbat tui amă̄ng khul jōlan hiam-klă̄ ama ū Asa hórmâo róbat laih, laih ană̄ ū bu wir ðuāi hí ôh mõng khul jōlan ană̄. Ū ngă̄ tólōi tópă̄-hónõng b̄oi ană̄p Yahweh.³³ Samō khul sang anet kókuh-pópǖ yang-rōbäng b̄oi anih glóng ū bu p̄orai hí ôh, laih ană̄ b̄ing ană̄-plei akā bu pioh abih pran-jua gōnū ðuāi tui Ōi Adai b̄ing ōi-adon gōnū ôh.

³⁴B̄ō k̄ō khul tólōi truh amă̄ng róñuk p̄otao Yehôsaphat git-gai wai-lă̄ng, čodõng mõng blung-hlâo truh p̄ō hónă̄l-tuč ară̄ng čih pioh laih amă̄ng hră̄ bruă̄-mõnuă̄ b̄ing p̄otao Israel.

³⁵Tóðori k̄ō ană̄, Yehôsaphat p̄otao lõn-čar Yudah p̄ojing gop-djru hă̄ng Ahayahu p̄otao lõn-čar Israel, tólōi-bruă̄ Yehôsaphat ngă̄ ană̄ jing sat-þai biă̄-mă̄.³⁶ Nu át tă̄-ū hrõm-hõbít hă̄ng p̄otao ană̄ mõn kiă̄ng k̄ō p̄okra sa grup sõng prõng s̄i-mõnia b̄oi plei Ezyôn-Geber.³⁷ Eliezer ană̄ ðah-rōkoi Dôdawahu mõng plei Marêsāh laī-lui-hlâo p̄okodõng glāi hă̄ng p̄otao Yehôsaphat tui anai, “Yuak̄ō ih hórmâo p̄ojing laih gop-djru hă̄ng p̄otao Ahazyahu, Yahweh či p̄orai hí khul sõng ih hórmâo p̄okra laih.” Tui ană̄, khul sõng prõng p̄očah hí laih ană̄ ū dūi p̄ođung nao s̄i-mõnia ôh.

21

¹Tóðang p̄otao Yehôsaphat tōi-pran, ară̄ng d̄ōr hí ū hrõm hă̄ng b̄ing ōi-adon ū amă̄ng Plei Dawid laih ană̄ ană̄ ū Yehôram tō-tui ū jing p̄otao.

Yehôram Jing P̄otao Lõn-Čar Yudah

(2 B̄ing P̄otao 8:17-24)

²Anai jing b̄ing adoi Yehôram, b̄ing ană̄ ðah-rōkoi Yehôsaphat: Azaryah, Yehiél, Zekhariah, Azaryahu, Mikhaél laih ană̄ Sephatyah. Abih-bang b̄ing gōnū jing ană̄ ðah-rōkoi Yehôsaphat p̄otao lõn-čar Yudah.³ Ama gōnū hórmâo pha-brói k̄ō b̄ing gōnū lu gōnam broí-pōyör amră̄k mah hă̄ng gōnam yom p̄okón dõng, wõt-hă̄ng khul plei k̄ođong-kõjäp amă̄ng lõn-čar Yudah, samō Yehôsaphat jao tólōi git-gai wai-lă̄ng lõn-čar Yudah k̄ō Yehôram yuak̄ō ḡō jing ană̄-kōčoa ū.⁴ Tóðang Yehôram p̄ōkõjäp ū p̄ō jing p̄otao k̄ō lõn-čar ama ū, ū p̄ođjai hí hă̄ng ðao abih-bang b̄ing adoi ū hrõm-hă̄ng ðođā b̄ing khua b̄ing Israel mõn.⁵ Yehôram hlak klâoplüh-dua thün tóðang ū jing p̄otao laih ană̄ ū git-gai wai-lă̄ng amă̄ng plei Yerusalaim sapă̄n thün.⁶ Nu róbat amă̄ng khul jōlan b̄ing p̄otao b̄ing Israel laih ană̄ ngă̄ tólōi sat-þai b̄oi ană̄p Yahweh tui hă̄ng sang-ană̄ Ahab hórmâo ngă̄ laih, yuak̄ō ū p̄ođō hă̄ng ană̄ ðah-komoi Ahab.⁷ Wõt-tóðah ū ngă̄ tui ană̄, Yahweh ū kiă̄ng p̄orai hí ôh róñuk-p̄otao Dawid, yuak̄ō

toloi pøgop Ņu hømåo pøjing laih hæng pøtao Dawid yøh. Ņu hømåo þuän laih kø toløi Ņu åt djæ-pioh sa çô ana-tøçô Dawid git-gai nanao kar hæng apui-køðen jæ hløng-lar yøh.^w

⁸Amæng rønük pøtao Yehôram, bing Edôm pøkødøng glaë hæng bing Yudah laih anün ruäh-mä pøtao kø goñu pô.^x ⁹Tui anün, Yehôram køsung nao wøt-hæng bing khua git-gai bing ling-tøhan laih anün abih-bang khul rødêh-aseh ñu. Bing Edôm wøng-dar ñu samð ñu wøt-hæng rødêh-aseh ñu mørn køsung-tøbiä tødang mlam laih anün bing ling-tøhan ñu duaï-kødøp glaë hï pø sang goñu pô yøh. ¹⁰Truh kø tå anai, bing Edôm tøgù-pøkødøng glaë hæng bing Yudah.

Åt amæng rønük anün mørn, bing ana-plei plei Libna åt tøgù-pøkødøng glaë hæng Yehôram mørn, yuakø ñu høngah lui hï Yahweh, Oi Adai bing øi-adon ñu. ¹¹Ñu åt pødøng dï khul anih gløng køkuh-pøpü kø bing yang-røbang bøi khul bøl-çë amæng anih-løn Yudah laih anün dui-ba bing ana-plei plei Yerusalaim jrøk-jølan hæng ba bing gø pørøh-pøräm goñu pô køkuh-pøpü kø bing yang-røbang mørn.

¹²Giøng anün, pô-pøala Èliyah çih møit nao sa pøk hrä kø pøtao Yehôram tui anai:

Anai jing toløi Yahweh, Oi Adai øi-adon ih Dawid lai: Ih þu røbat tui ôh khul hødrä-jølan ama ih Yehôsaphat laih anün kön røbat tui loi øi ih Asa pøtao løn-çar Yudah røbat laih. ¹³Køðai glaë, ih hømåo røbat tui laih khul jølan bing pøtao løn-çar Israel laih anün hømåo dui-ba laih bing Yudah wøt-hæng bing dø amæng plei Yerusalaim pørøh-pøräm goñu pô køkuh-pøpü kø bing yang-røbang, jing tui hæng sang-anø pøtao Ahab ngä laih yøh. Ih åt pødjai hï laih mørn bing adøi ih pô, jing bing ana ðah-røkøi ama ih, jing bing hiam-klä hloh kø ih. ¹⁴Tui anün, rä anai Yahweh jø ci pørai hï bing ana-plei ih, bing ana ðah-røkøi ih, bing bønai ih laih anün abih-bang goñam løm kø ih hæng toløi pørai køtang biä-mä yøh. ¹⁵Ih pô ci tû ruä-nuä amæng proaï ih tol toløi ruä anün ngä broi kø proaï ih tøgløh tøbiä hï yøh.

¹⁶Yahweh pøtrüt bing Philistia wøt-hæng bing Arab, jing bing hødip jø bing Kus, kiæng kø nao køsung-blah Yehôram. ¹⁷Bing goñu wøng-blah hæng køsung-blah løn-çar Yudah, laih anün mä-pøðuaï hï abih-bang goñam hiam-klä bing goñu høduah-þuh amæng sang-pøtao, hrøm hæng bing ana ðah-røkøi hæng bing bønai pøtao mørn. Bu

^w21:7: 1 Bing Pøtao 11:36.

^x21:8: Toløi Çødøng-Phün 27:40.

hormâo ană ðah-rokroi pă ôh dō glař rongiao kōr ană ronuč ňu Ahazahu.

¹⁸Tordoi kōr abih-bang tolroi anün, Yahweh poruă hī Yehoram häng tolroi ruă proař bu duři suaih hī ôh. ¹⁹Sui biā mōng anün, jing bōi hōnäl-tuč kōr thün tal dua, proař ňu toglöh tobiā yuakōr tolroi ruă-nuă laih anün ňu djai hī ruă-nuă biā-mă yōh. Bing ană-plei ňu bu čuh apui porpū kōr ňu tui häng bing goňu ngă laih kōr oři-adon ňu ôh.

²⁰Yehoram hlak klâoplüh-dua thün tordang ňu jing portao laih anün ňu git-gai wai-läng amäng plei Yerusalaim amäng sapän thün. Nu tori-pran, bu hormâo hlroi pō rongot-horning kōr ňu ôh, laih anün aräng dōr ňu amäng Plei Dawid, samōr bu djōr amäng khul posat bing portao ôh.

22

Ahazyah Jing Portao Lön-Čar Yudah

(2 Bing Portao 8:25-29; 9:21-28)

¹Bing ană-plei plei Yerusalaim pojing Ahazyah, ană ðah-rokroi ronuč portao Yehoram, tö-tui ňu jing portao, yuakōr sa grup bing klě-dōp rai hröm häng bing Arab po anih juř bing Yudah laih anün pordjai hī abih ayōng Ahazyah. Tui anün, Ahazyah ană ðah-rokroi Yehoram portao lön-čar Yudah čordöng git-gai wai-läng yōh. ²Ahazyah hlak duaplüh-dua thün tordang ňu jing portao laih anün ňu git-gai wai-läng amäng plei Yerusalaim kornöng sa thün dōč. Anan ami ňu jing H'Athalyah, jing torčō ðah-kormoi portao Ômri.

³Ahazyah robat amäng khul jořan sat-bai bing sang-anō portao Ahab, yuakōr ami ňu jing pō djru-pōmīn kōr ňu kiāng kōr ngă tolroi soh-sat. ⁴Nu ngă tolroi sat-bai bōi anap Yahweh tui häng sang-anō Ahab hormâo ngă laih, yuakōr tordoi kōr ama ňu djai laih, bing sang-anō Ahab yōh jing hī bing djru-pōmīn kōr ňu. Tolroi djru-pōmīn goňu ba rai tolroi räm-rai kōr Ahazyah. ⁵Ahazyah duař tui tolroi djru-pōmīn goňu kiāng kōr tobiā nao hröm häng Yoram, jing ană ðah-rokroi portao lön-čar Israel Ahab, nao pōblah pokordöng glař häng Hazaēl jing portao bing Aram bōi plei-pōnāng Ramôt-Gilead. Tordang bing Aram pōrōka hī Yoram laih, ⁶portao anün wōt glař po plei Yizreel kiāng kōr hlao hī mōng tolroi ruă-roka tordang pōblah häng Hazaēl, portao bing Aram anün. Tordang Yoram dō po plei anün, Ahazyah ană ðah-rokroi Yehoram portao Yudah trün nao po plei Yizreel kiāng kōr čuăng Yoram, ană ðah-rokroi Ahab yōh, yuakōr gōr hormâo ruă-roka laih.

⁷Oři Adai yua tolroi portao Ahazyah nao čuăng yui portao Yoram, kiāng kōr broi kōr aräng porai hī portao Ahazyah yōh. Tordang Ahazyah truh laih, nu tobiā nao hröm häng Yoram kiāng buřp Yēhu ană ðah-rokroi Nimsi, jing pō Yahweh hormâo trōč ia-jāo laih

kiăng pōrai hĭ sang-anō Ahab.⁸ Tōdang Yêhu hlak pōrai hĭ sang-anō Ahab, ū buþ bing khua-moa lōn-čar Yudah hröm hăng bing amôn ðah-rokoi pōtao Ahazyahu, jing bing rai hröm hăng Ahazyahu, tui anün Yêhu pōdjai hĭ bing goñu yōh.⁹ Giōng anün, ū nao hođuah pōtao Ahazyah laih anün bing ding-kona ū hođuah-þuh gō þoi anih gō hlak dō kōdōp amăng plei Samaria. Bing goñu mă ba rai Ahazyah pō Yêhu laih anün Yêhu pōdjai hĭ gō yōh. Bing goñu dōr hĭ gō hăng lai tui anai, “Bing ta dōr hĭ ū yuakō ū jing ană ðah-rokoi pōtao Yehôsaphat, jing pō hođuah-sem Yahweh hăng abih pran-jua.”

Giōng anün, þu hođmâo hlöi pō dōng tah amăng sang-anō Ahazyah hođmâo tolroi duí kōtang kiăng kō git-gai wai-lăng lōn-čar anün.

H’Athalyah Hăng Yôas

¹⁰Tōdang H’Athalyah amī pōtao Ahazyah þuh ană ðah-rokoi ū djai laih, ū čodōng pōdjai hĭ abih-bang sang-anō pōtao lōn-čar Yudah yōh. ¹¹Samō H’Yehôseba, jing ană ðah-kōmōi pōtao Yehôram, mă-pōđuaí hĭ hōgōm Yôas ană ðah-rokoi Ahazyah mōng bing ană-pōtao, jing bing H’Athalyah jē či pōdjai hĭ. Nu ba nao gō wōt-hăng pō čem-rōng gō pō sa boh anih pīt kiăng kō pōdōp hĭ gō mōng yă gō H’Athalyah, kiăng kō gō þu djai hĭ ôh. H’Yehôseba, ană ðah-rokoi pōtao Yehôram, jing bōnai khua ngă yang Yehôyada, át jing adōi pōtao Ahazyah mōn, jing pō pōdōp hĭ ană nge anün. ¹²Tui anün, Yôas át hođip pōdōp þoi sang yang Yahweh hröm-hăng pō čem-rōng ū amăng năm thün tōdang H’Athalyah git-gai wai-lăng lōn-čar Yudah.

23

Tolroi Togü-Pokodōng Glař Hăng H’Athalyah

(2 Bing Pōtao 11:4-16)

¹Amăng thün tal tōjuh rōnük H’Athalyah git-gai, khua ngă yang Yehôyada pokotang ū pō yōh. Nu pokō-pojing sa tolroi pōgop hăng bing khua git-gai hăng tōpul rōtuh bing gak tui anai:

Azaryah ană ðah-rokoi Yehôram,
Ismaël ană ðah-rokoi Yehôhanan,
Azaryah ană ðah-rokoi Ôbêd,
Maasêyah ană ðah-rokoi Adayah
laih anün Elisaphat ană ðah-rokoi Zikri.

²Yehôyada pōkiaō bing gōñu anūn tɔ̄biā nao amāng djōp anih amāng lōn-čar Yudah kiāng pōbut glaī bing Lêwi laih anūn bing djā-akō sang-anō bing Israel mōng abih-bang plei-pla. Tɔ̄dang bing gōñu rai pō plei Yerusalaim, ³abih-bang bing pōjōnum glaī pō anūn pōkō-pōjing sa tɔ̄lōi pōgop hāng Yehôyada b̄oi sang yang Ōi Adai. Giōng anūn, ñu pōtā k̄ bing gōñu tui anai,

Lāng bē, anai yōh jing anā pōtao! Ñu yōh či git-gai wai-lāng tui hāng tɔ̄lōi Yahweh hōmāo buān laih hāng Dawid k̄ tɔ̄lōi anā-tōčō ñu či jing pōtao.^y
⁴Anai yōh jing tɔ̄lōi bing gih khōm ngā, jing bing khua ngā yang hāng bing Lêwi pōkōn, či mā bruā b̄oi hr̄oi Sābat tui anai: Tɔ̄pul ta sa amāng bing gih khōm gak-wai sang yang, ⁵tɔ̄pul tal dua b̄oi sang-pōtao, laih anūn tɔ̄pul tal klāo b̄oi Amāng-Jāng Atur. Abih-bang bing pōkōn dōng khōm dō amāng khul wāl-tɔ̄drōn sang yang Yahweh yōh. ⁶Anām brōi hl̄oi pō ôh mūt pō sang yang Yahweh rongiao k̄ bing khua ngā yang hāng Lêwi hōmāo bruā ngā đōč dūi. Bing gōñu dūi mūt yuakō bing gōñu pōrogoth gōñu pō laih, samō abih-bang bing mōnuih pōkōn khōm tui-gūt tɔ̄lōi phiān Yahweh kiāng k̄ dō pō gah rongiao sang yang yōh. ⁷Bing Lêwi khōm djā bē gōnam pōblah amāng tōngan laih anūn pōdō bē gōñu pō jum-dar pōtao, laih anūn tɔ̄dah hl̄oi pō kiāng mūt pō sang yang, bing gih khōm pōdjai h̄i bē pō anūn. Pō anih p̄̄ pōtao nao, bing gih khōm dō jē pōtao pō anih anūn yōh.”

⁸Bing Lêwi laih anūn bing anā-plei Yudah ngā tui hāng tɔ̄lōi khua ngā yang Yehôyada pōtā yōh. R̄im čō khua djā ba rai bing ling-tōhan ñu. Khul tɔ̄pul anūn jing bing juāt mā bruā laih anūn bing juāt pōdōi amāng hr̄oi Sābat. ⁹Giōng anūn, Yehôyada mā ba rai mōng sang pioh gōnam sang yang khul tōbāk hāng k̄hiol prōng hāng anet lōm k̄ pōtao Dawid hlāo adih laih anūn pha-br̄oi k̄ bing khua git-gai ling-tōhan. ¹⁰B̄ō k̄ abih-bang bing anā-plei Ñu brōi k̄ r̄im čō bing gōñu djā gōnam-blah amāng tōngan, pōdō gōñu pō jum-dar pōtao, jing b̄oi anih jē k̄onuł ngā yang laih anūn b̄oi gah anāp sang yang, čōdōng mōng anih gah thung hlōng truh pō anih gah dūr sang yang yōh.

¹¹Yehôyada laih anūn bing anā đah-rōk̄oi ñu ba tōbiā anā đah-rōk̄oi pōtao mōng anih ñu dō laih anūn trōa brōi đoān-pōtao b̄oi akō ḡō. Ñu ăt jao brōi k̄ ḡō hr̄a čih glaī tɔ̄lōi pōgop Yahweh laih anūn pōhaih ḡō jing pōtao. Bing gōñu trōč ia bâo-mōngui

^y23:3: 2 Samuēl 7:12.

þøi pøtao laih anün þing anä-plei päh tøngan ur-dreo tui anai, “Brøi kø pøtao hødip sui!”

¹²Tødang H’Athalyah hømør dønai møng þing anä-plei ðuaï nao hæng ur-dreo kø pøtao, ñu tøbiä tañ po sang yang Yahweh jing anih þing goñu pøjønum. ¹³Ñu læng þuh pøtao dö po anün, hlak dö-døng jë khul tømëh sang yang þøi bah-amäng müt yøh. Þing khua-moa hæng þing ayüp tødiäp dö jë pøtao laih anün abih-bang mørnuih lu pøjønum glaï møng anih-løn Yudah åt høk-møak hæng ayüp dí tødiäp, hrøm hæng þing nai-adoh hæng khul goñam ayü yøh hlak ba-akø toløi adoh-boñi. Giøng anün, H’Athalyah hil biä-mä hek hø ao-phyung ñu laih anün ur dí tui anai, “Toløi pøblø! Toløi pøblø!”

¹⁴Khua ngä yang Yehøyada hømåo pøtä laih tui anai, “Bu duï pødjai hø ôh H’Athalyah amäng sang yang Yahweh.” Tui anün, ñu pøðar kø þing khua ling-tøhan wai-læng abih-bang ling-tøhan tui anai, “Ba pøðuaï hø bë H’Athalyah tøbiä møng tøroai anih þing ling-tøhan laih anün pødjai hø hæng ðaø þing hløi pø kiøng pøklaø hø ñu.”

¹⁵Tui anün, þing goñu wøng-dar hæng køsung mä ba H’Athalyah po amäng-jøng Aseh, jing joñan aseh müt nao po sang-pøtao laih anün po anih anün yøh þing goñu pødjai hø ñu.

Khua Ngä Yang Prøng Hloø Yehøyada Pøkø Glaï Sa Toløi Pøgop

(2 Bing Pøtao 11:17-20)

¹⁶Giøng anün, Yehøyada pøkø sa toløi pøgop tøng-krah ñu pø hæng pøtao hrøm-hæng þing anä-plei, jing toløi þing goñu ci dö tøng-ten hæng Yahweh yøh. ¹⁷Giøng anün, abih-bang þing mørnuih lu amäng anih-løn anün nao po sang yang-roøbang Baal laih anün pøgluø pørai hø. Þing goñu taih pørai hø khul kønuø ngä yang laih anün pøphaø hø khul rup-trah. Þing goñu åt pødjai hø mørn Mattan jing khua ngä yang yang-roøbang Baal þøi gah anäp khul kønuø ngä yang. Giøng anün, khua ngä yang Yehøyada brøi þing ling-tøhan gak-wai þøi sang yang Yahweh yøh.

¹⁸Giøng anün, khua ngä yang Yehøyada jao kø þing ling-tøhan gak-wai sang yang Yahweh yøh. Þing goñu mä bruä gah yü toløi duï þing khua ngä yang yuako pøtao Dawid jao brøi kø þing Lêwi anün khul bruä amäng sang yang, wøt-hæng toløi pøyør khul goñam-pøyør çuh kø Yahweh tui hæng hømåo çih laih amäng Hrø Toløi Juät Møseh, laih anün toløi høk-møak adoh boñi tui hæng pøtao Dawid hømåo pøðar laih yøh. ¹⁹Yehøyada åt brøi kø þing arøng gak-wai khul amäng-jøng Yahweh mørn kiøng kø þu brøi ôh hløi pø þu røgoh duï müt po anün.

²⁰Ñu djä ba hæng ñu þing khua git-gai ling-tøhan røtuh, jing þing kødrøh-køøang, þing

khua-moa ană-plei laih anün abih-bang ƀing mənuih lu amăng lön-čar anün. Giংg anün, ƀing goňu ba trün pətao mĕng sang yang Yahweh müt amăng sang-pətao tui hăng jołan amăng-jęng ƀing gak juăt nao rai laih anün ƀing goňu broi pətao Yôas dō ber ƀori grê-pətao amăng sang-pətao.²¹Tui anün, abih-bang ƀing mənuih lu anün hōk-moak yoħ. Amăng plei-phün Yerusalaim jing hī ronük-ronom yuako arăng hōmâo pədjai hī laih H'Athalyah hăng đao.

24

Pətao Yôas Pókra Glař Sang Yang Yahweh

(2 Bing Pətao 11:21-12:16)

¹Yôas hlak tōjuh thün tōdang ňu čordög ngă pətao laih anün ňu git-gai wai-lăng amăng plei Yerusalaim amăng păpluh thün. Anăn amī ňu jing H'Zibyah mĕng plei Beêrsaba. ²Yôas ngă hōdôm tōlōi djōr ƀori anăp Yahweh amăng abih ronük khua ngă yang Yehôyada. ³Yehôyada ruăh broi dua čō bōnai kō pətao laih anün ƀing goňu tōkeng rai ƀing ană đah-rokoi đah-kōmoi yoħ.

⁴Tōdoi kō anün biă, pətao Yôas khüp-kiăng pókra glař sang yang Yahweh yoħ. ⁵᷇Nu iâu rai ƀing khua ngă yang laih anün ƀing Lêwi pōkōn hăng lai kō ƀing goňu tui anai, “Nao bē po djōp plei-pla amăng lön-čar Yudah hăng pōbut glař prák ƀing Israel khōm poyor rím thün, kiăng kō pókra glař sang yang O'i Adai ta. Ngă bē ră anai mōtam.” Samō ƀing Lêwi anün bu ngă tui mōtam ôh.

“Hōnün yoħ, pətao iâu rai khua ngă yang prōng hloh Yehôyada hăng tōna tui anai, “Yua-hoget ih bu pođar ôh kō ƀing Lêwi kiăng kō ba rai prák jia mĕng djōp anih-lönü Yudah laih anün mĕng plei-phün Yerusalaim lě? Mōseh, jing ding-kōna Yahweh, hăng ƀing Israel pōjōnum glař pođar kō abih-bang ƀing Israel poyor prák kiăng kō răk-wai Sang Khăń Ngă Gōng-Jołan yoħ.”

⁷Biă thün hlâo kō anün, ƀing đuař tui pō đah-kōmoi sat-đai H'Athalyah hōmâo klě müt laih amăng sang yang O'i Adai hăng ät mă hōdôm gōnam rōgoh-hiam pioh kōkuh-pōpū kō Yahweh mōn laih anün yua kiăng kō kōkuh-pōpū kō yang-robang Baal.

⁸Pətao Yôas pođar kō ƀing Lêwi pókra sa boh hip hăng pioh gah rōngiao ƀori bah-amăng müt po sang yang Yahweh yoħ. ⁹Giংg anün, ňu mōit tōlōi pōtā-pōtān nao po djōp lön-čar Yudah hăng amăng plei-phün Yerusalaim kō tōlōi ƀing goňu khōm ba rai kō Yahweh prák jia tui hăng Mōseh, ding-kōna O'i Adai, hōmâo jao broi laih kō ƀing Israel tōdang ƀing goňu dō amăng tōdrón-har hlâo adih. ¹⁰Abih-bang ƀing khua-moa hăng abih-bang ƀing ană-plei ba rai gōnam poyor goňu moak-mōai biă-mă laih anün

pioh amăng hip anün tol bă mōtam yōh.¹¹ Boi möng pă bing Lēwi ba müt hip anün po bing khua-moa pōtao laih anün bing goñu buh hōmāo lu prák biă-mă laih, pō khua cih-hră pōtao hăng sa cō khua-moa mōng khua ngă yang prōng hloh rai mă hĭ khul prák mōng hip anün laih anün ba glaă hip anün po anih juăt pioh yōh. Bing goñu ngă tui anün rím hrói tol hōmāo lu prák biă-mă yōh.¹² Pōtao hăng khua ngă yang prōng Yehôyada jao prák anün kō bing grōng-glăm kō bruă pōkra glaă sang yang Yahweh. Bing goñu apăh bing khăt boh-pōtao hăng bing trah-koyâo kiăng kō pōkra glaă sang yang Yahweh. Bing goñu ăt apăh bing mă bruă gah pōsōi hăng kōng mōn kiăng kō pōkra glaă sang yang anün.

¹³ Yuakō bing mōnuh grōng-glăm amăng bruă anün mă bruă gir biă-mă, tui anün tolroi-bruă pōkra glaă sang yang anün duí tō-tui nanao yōh. Bing goñu pōdōng glaă sang yang O'i Adai tui hăng hrōp pōkra hlāo laih anün pōkojăp glaă sang anün yōh.

¹⁴ Tōdang bing goñu pōgiōng hĭ laih, bing goñu ba glaă prák dō glaă kō pōtao hăng pō khua ngă yang Yehôyada. Hăng prák anün yōh bing goñu pōkra khul goñam yua kō sang yang Yahweh tui anai: Khul goñam kō bruă ngă yang laih anün kō khul goñam-pōyōr čuh, mōng jam wōt-hăng goñam yua pōkōn ngă hăng amrăk mah dōng mōn. Amăng abih tolroi hōdip Yehôyada, bing khua ngă yang pōyōr goñam-pōyōr čuh nanao amăng sang yang Yahweh.

¹⁵ Tōdang khua ngă yang Yehôyada tha-rōma lu thün laih, jing tōdang ū hōmāo saro tuh klāoplüh thün, ū tōř-pran yōh.¹⁶ Arăng dōr ū hrōm hăng bing pōtao amăng Plei Dawid yuakō tolroi-bruă hiam ū hōmāo ngă laih kō bing Israel kō O'i Adai laih anün kō sang yang O'i Adai.

Tolroi-Bruă Sat-Bai Pōtao Yōas Ngă

¹⁷ Tōdoi kō Yehôyada djai laih, bing khua-moa bing Yudah rai bon-kōkuh bōi anăp pōtao laih anün pōhiăp pōphūn kō pōtao kiăng kō hōmă tui bing goñu.¹⁸ Bing goñu lui-raih hĭ sang yang Yahweh, jing O'i Adai bing oī-adon goñu, laih anün nao kōkuh-pōpū kō khul tōmăh yang H'Asêrah wōt-hăng khul rup-trah pōkōn. Yuakō tolroi sohsat goñu anün yōh, O'i Adai hil-nač kō bing Yudah laih anün kō bing dō amăng plei Yerusalaim.¹⁹ Tui anün, Yahweh pōkiaō nao bing pō-pōala pō bing ană-plei anün kiăng kō ba bing goñu wōt glaă pō Ņu laih anün wōt-tōdah bing pō-pōala anün ngă gōng-jōlan pōkōdōng glaă hăng bing goñu, bing goñu hōngah bū kiăng hōmă tui ôh.

²⁰ Giōng anün, Yang Bōngăt O'i Adai trün rai bōi Zekhariah ană dăh-rōkōi khua ngă yang prōng hloh Yehôyada. Ņu tōgū bōi anăp bing ană-plei hăng lai tui anai, "Anai yōh jing tolroi O'i Adai lai: Yua-hōget bing gih bū tui-gūt tolroi Yahweh pōđar ôh lĕ?

Bing gih þu či dī-koyar ôh. Yuakor bing gih hōmāo hōngah lui hī laih Yahweh, Ņu ăt lui hī laih bing gih mōn.”²²

²¹Samōr bing goñu pokra hōdrā kiāng pōdjai hī gōr laih anūn mōng tōlōi pōtao pōdar yōh, bing goñu glōm pōtāo pōdjai hī gōr amāng wāl-tōdron sang yang Yahweh. ²²Pōtao Yōas þu hōdōr ôh kōr bruā hiam-klā Yehōyada, ama Zekhariah, hōmāo pōrōđah broi laih kōr ū, samōr ū pōdjai hī anā gōr Zekhariah. Tōdang ū hlak djai, ū lai hāng Yōas tui anai, “Rōkāo kōr Yahweh þuh bruā sat anai hāng pōkōhmal bing gih yōh.”

Tōlōi Pōđut Hī Tōlōi Pōtao Yōas Git-Gai Wai-Lāng

(2 Bing Pōtao 12:17-21)

²³Bōi blung-hlāo amāng bōyan bōnga thūn anūn, bing ling-tōhan Aram kōsung rai pōblah pōkōđeng glaī hāng Yōas. Bing goñu rai wāng-blah lōn-čar Yudah laih anūn plei-phūn Yerusalaim hāng pōdjai hī abih-bang bing khua-moa lōn-čar. Bing goñu mā moit glaī abih-bang goñam sua-mā pō pōtao goñu amāng plei Damaskus. ²⁴Wōt-tōdah bing ling-tōhan Aram rai kōnōng bīa mōnuih đōč laih anūn bing ling-tōhan lōn-čar Yudah lu biā-mā, samōr Yahweh jao hī lōn-čar Yudah anūn amāng tōngan tōlōi dūi goñu. Yuakor bing Yudah hōmāo đuař ataih hī laih mōng Yahweh, jing Oi Adai bing oī-adon goñu, tui anūn bing Aram dūi pōkōhmal hī pōtao Yōas yōh. ²⁵Tōdang bing ling-tōhan Aram đuař laih, bing goñu lui glaī Yōas hāng nam-rōka kōtang biā-mā. Bing khua-moa ū pō ngā mōneč pōkōđeng glaī hāng ū yuakor ū hōmāo pōdjai hī laih Zekhariah, jing anā khua ngā yang Yehōyada, laih anūn bing goñu pōdjai hī Yōas bōi sūng gōr pō yōh. Tui anūn, Yōas djai laih anūn arāng dōr ū amāng Plei Dawid, samōr þu dōr amāng pōsat hrōm hāng bing pōtao anūn ôh.

²⁶Bing ngā mōneč pōkōđeng glaī hāng pōtao Yōas jing Zabad, jing anā đah-rōkōi H'Simeat, jing mōnuih tuai mōng kōnung-djuai Ammōn, laih anūn Yahōzabad, jing anā đah-rōkōi H'Sōmēr, jing mōnuih tuai mōng kōnung-djuai Mōab. ²⁷Tōlōi rā ruai kō bing anā đah-rōkōi ū, lu tōlōi lai-lui-hlāo kō ū laih anūn tōlōi čih pioh kō tōlōi pokra glaī sang yang Oi Adai arāng čih pioh laih amāng hrā bing pōtao. Anā ū Amazyahu tō-tui ū jing pōtao.

^{24:20-21:} Mathiō 23:35; Luk 11:51.

(2 Bing Pøtao 14:2-6)

¹Tordang Amazyah hømâo duapluh-røma thün, ñu čødøng git-gai-wai-læng amæng plei Yerusalaim laih anün ñu git-gai wai-læng duapluh-duapán thün. Anän amí ñu jing H'Yehôadøn^a møng plei Yerusalaim. ²Pøtao Amazyah ngä toløi djø þøi anáp Yaweh, samø ñu þu ngä abih pran-jua ôh. ³Tordang lön-čar ñu åt dø køjæp amæng tøngan toløi duví køtang ñu, ñu pødjai hí abih-bang þing khua-moa jing þing hømâo pødjai hí laih øtao Yøas, jing ama ñu, hlåo adih. ⁴Samø ñu þu pødjai hí ôh þing anä ðah-røkøi þing khua-moa anün, yuakø amæng Hrä Tøløi Phiän Møseh, Yahweh hømâo øtao laih tui anai, “Bing gih þu duví pødjai hí þing ama øala kø toløi soh-sat anä goñu ôh; þing gih kón duví pødjai hí anä-bå øala broi kø toløi soh-sat ama goñu loi; rím çô ci djai yuakø toløi soh-sat ñu pô yøh.”^b

⁵Pøtao Amazyah åt iåu pøþut glaï mørn abih-bang þing anä ðah-røkøi lön-čar Yudah møng duapluh thün po ngø hæng jao broi kø þing goñu jing þing ling-tøhan. Nu pøpha abih-bang kønung-djuai Yudah hæng kønung-djuai Benyamin tui hæng þing sang-anø goñu laih anün ruåh þing khua git-gai grup røbåo hæng þing khua git-gai grup røtuh. Giøng anün, ñu broi kø aræng abih-bang ling-tøhan anün laih anün mrø þing goñu truh kø klåo-røtuh røbåo çô duví djø tøbåk hæng khiøl nao pøblah. ⁶Nu åt apåh sa-røtuh-røbåo^c çô þing ling-tøhan møng lön-čar Israel hæng sa-røtuh^d talang amræk.^e

⁷Samø hømâo sa çô monuih O'i Adai rai po øtao hæng laë tui anai, “O' øtao åh, anäm broi kø þing tøhan møng þing Israel anün nao pøblah hrøm hæng þing ta ôh, yuakø Yahweh þu ci dø hæng þing Israel ôh, sit Nu þu dø hrøm hæng þing anä-plei Ephraim anün ôh. ⁸Wørt-tødah ih nao pøblah khin-køtang amæng toløi pøblah, O'i Adai åt ci pørai hí ih þøi anáp þing røh-ayät yøh, yuakø O'i Adai hømâo toløi duví kiæng kø djru laih anün hømâo toløi duví kiæng kø pørai yøh.”

⁹Pøtao Amazyah tøña kø pô monuih O'i Adai anün tui anai, “Samø høget kåo khøm ngä kø sa-røtuh^f talang amræk kåo kla laih kø þing ling-tøhan Israel anün lë?”

Pô monuih O'i Adai laë-glaï tui anai, “Anäm bløng ôh, Yahweh ci pha-brøi kø ih lu hloh kø prák anün yøh.”

¹⁰Tui anün, øtao Amazyah broi kø þing ling-tøhan anün glaï hí po lön-čar goñu pô

^a25:1: Yehôadan amæng toløi Hébro, samø Yehôadøn amæng 2 Bing Pøtao 14:2.

^b25:4: Toløi Juät 24:16.

^c25:6: Anai jing 100,000.

^d25:6: Anai jing 100.

^e25:6: Anai jing 34,000 kilogram.

^f25:9: Anai jing 100.

yōh, jing Ბing ling-tōhan hōmāo rai laih mōng Ბing Ephraim anūn. Bing goñu hil biā-mă kō Ბing Yudah laih anūn ḫuaī glaī hī pō guai-lōn goñu pō yōh.

¹¹Giōng anūn, pōtao Amazyah pōkōjāp pran-jua ū hāng dui-ba Ბing ling-tōhan ū nao pō Dōnung Hra. Pō anih anūn yōh, ū pōdjai hī pluh-rōbāo^g čō Ბing ling-tōhan tring Seir. ¹²Bing ling-tōhan Yudah āt mă hōdip pluh-rōbāo^h čō dōng, ba Ბing goñu nao pō čū hōng-dōng laih anūn glōm Ბing goñu trūn kiāng kō abih-bang Ბing goñu pōčah brai hī.

¹³Hlak anūn, Ბing ling-tōhan Israel, jing Ბing Amazyah hōmāo pōkiaō glaī laih hāng bū broi nao pōblah hrōm ôh, Ბing goñu tōbiā mōng plei-phūn Samaria hāng nao kōsung-blah hī plei-pla Ბing Yudah truh pō plei-pōnāng Bēt-Hōrōn. Bing goñu pōdjai hī klāo-rōbāoⁱ čō laih anūn mă pōđuaī hī lu goñam sua-mă.

¹⁴Tōdang pōtao Amazyah wōt glaī mōng tolōi pōdjai hī Ბing Edōm, ū ba glaī hrōm hāng ū khul rup-trah ū mă mōng Ბing mōnuih tring Seir. Ū pojing khul rup anūn jing Ბing yang kō ū pō. Ū bon-kōkuh kō rup yang anūn hāng čuh goñam ngă yang kō rup yang anūn yōh. ¹⁵Tolōi ū ngă anūn ngă broi kō Yahweh hil biā-mă pōkōdōng glaī hāng Amazyah laih anūn Ū pōkiaō nao sa čō pō-pōala kiāng kō pōhiāp hāng pōtao tui anai, “Yua-hōget ih kōkuh-pōpū kō Ბing yang-rōbang Ბing mōnuih anūn, jing yang bū duī pōklaib hī Ბing anā-plei goñu mōng tōngan ih ôh lě?”

¹⁶Tōdang pō-pōala anūn aka pōhiāp giōng ôh, pōtao anūn plāh-hiāp hāng laī-glaī kō ū tui anai, “Hlōi pō hōmāo ruāh-mă laih ih jing pō djru-pōmīn kō pōtao lě? Hōdōm anūn yōh! Anām pōhiāp dōng tah huīdah kāo či pōdjai hī ih.”

Tui anūn, pō-pōala anūn bū pōgiōng hī ôh tolōi ū hlak pōhiāp, samō ū laī tui anai, “Kāo thāo-krān Oi Adai hōmāo khūp-ngă laih kiāng pōrai hī ih, yuakō ih hōmāo ngă laih bruā anūn laih anūn bū hōmū tui tolōi kāo djru-pōmīn ôh.”

Tolōi Pōblah Pōkōdōng Glaī Hāng Bing Israel

(2 Bing Pōtao 14:8-20)

¹⁷Tōdoi anūn, Amazyah pōtao Ბing Yudah hōduah-tōñā Ბing djru-pōmīn ū laih anūn pōkiaō Ბing ding-kōna ū nao laī-pōthāo kō pōtao Ბing Israel Yēhōas, anā ḫah-rōkōi Yēhōahaz, tōčō Yēhu, kiāng kō jak-pōtrūt gōt tui anai, “Rai bē, būp bē hāng kāo anāp klā anāp kiāng kō pōblah.”

^g25:11: Anai jing 10,000.

^h25:12: Anai jing 10,000.

ⁱ25:13: Anai jing 3,000.

¹⁸Samጀ Yēhōas^j pጀtao Ბing Israel laጀ-glai kጀ Amazyah pጀtao Ბing Yudah hጀng sa tጀlɔi pጀhmutu tui anai,

Sa phຸn droi amăng anih-l n Leban n m it rai sa tጀlɔi laጀ-p th o kጀ sa phຸn k y o sar pr ng amăng anih-l n Leban n tui anai, “Broi b  an  d ah-k m i ih p d  h ng an  d ah-r k i k o.” Gi ng an n, sa droi hl -m n ng glai amăng anih Leban n rai ju -j lit h i phຸn droi an n gah y  t kai  u. ¹⁹Ih lai, “K o h m o blah d i-h  laih kጀ Ბing Ed m.” Laih an n r  anai ih ng  ang. Samጀ r  anai d  p  sang ih p  b ! Yua-h get ih ki ng ho duah-točna tጀlɔi r ng-r ng ki ng kጀ p r bu h i ih p  w t-h ng Ბing Yudah m n l ?

²⁰Samጀ Amazyah h ngah  u ki ng h m  ôh yuak  O i Adai broi kጀ pጀtao ng  laih tui an n ki ng kጀ  u du  jao h i Ბing Amazyah amăng t ngan tጀlɔi du  pጀtao Yeh as, yuak  Ბing go n  k kuh-p p  kጀ Ბing yang-r b ng Ბing Ed m. ²¹Tui an n, Y h as pጀtao Ბing Israel rai k sung-blah y h. Gi ng an n, dua c  p tao an n po blah h ng t dru  b i plei-p n ng Bet-Semes amăng l n- ar Yudah. ²²Bing ling-t han Yudah k d n- ua i h i m ng Ბing Israel laih an n r m c   ua i-k d p p  sang  u p . ²³Y h as pጀtao Ბing Israel m -m n  Amazyah pጀtao Ბing Yudah, jing an  d ah-r k i Y as, t c  Ahazyah, b i plei Bet-Semes an n. Gi ng an n, Y h as  t ba g r nao p  plei Yerusalaim m n, po glu  h i p n ng-plei c d ng m ng amăng-j ng Ephraim truh p  amăng-j ng Aki ng-Su k, anai jing anih gl ng truh kጀ p -r tuh haih y h. ²⁴ u m -po ua i h i abih-bang mah, amr k laih an n abih-bang go nam-yua amăng sang yang Yahweh, jing go nam Ბing an -t c  Ob d-Ed m wai-l ng.  u  t m  go nam yom amăng anih pioh go nam sang-p tao m n.  u  t m  ba d   a i h i m ng Yudah h ng Ბing p tao Samaria ki ng kጀ po k ng h i Amazyah.

²⁵Amazyah an  d ah-r k i Y as pጀtao Ბing Yudah ho dip pluh-r ma th n d ng t d i kጀ p tao Ბing Israel Yeh as, jing an  d ah-r k i Y h ahas, djai laih. ²⁶B  k  khul t l i truh po k n d ng amăng r n k Amazyah git-gai wai-l ng, c d ng m ng phຸn hl ng truh p  r nu  ar ng c h-pioh laih amăng khul hr  bru - n u  i p tao Yudah h ng Ბing p tao Israel. ²⁷Amăng plei Yerusalaim, c d ng m ng h ri p tao Amazyah wir  ua i ataih h i m ng Yahweh, h m o d   a i h i m nuih ng  m ne  po k d ng glai h ng Amazyah. Tui an n,  u  ua i-k d p p  plei-p n ng Lakhis, sam  Ბing r h-ay t  u an n po k ia  h i ding-k na go n  k ia  tui po djai h i g r p  plei an n y h. ²⁸Bing go n  yua

^j25:20: Yeh as jing Y as amăng t l i H bro, jing Yeh as amăng 2 Bing P tao 14:8 laih an n t -tui.

khul aseh kiăng ba glaĭ droi-jan gōr hăng dōr gōr hrōm-hăng bing oī-adon gōr amăng Plei Dawid yoħ.

26

Uzziyah Jing Pøtao Lõn-Čar Yudah

(*2 Bing Pøtao 14:21-22; 15:1-7*)

¹Giōng anün, abih-bang ană-plei amăng lõn-čar Yudah mă Uzziyah,^k tōdang ū hlak hōmāo pluh-năm thün, pojing gōr jing pøtao poala kōr ama gōr Amazyah. ²Uzziyah yoħ jing pōr kōsung-mă glaĭ plei-prōng Ēlat laih anün pōdōng glaĭ plei anün hăng broi glaĭ kōr bing Yudah tōdoi kōr ama ū Amazyah rōngiă laih.

³Ñu hlak pluh-năm thün tōdang ū ngă pøtao laih anün ū wai-lăng amăng plei-phūn Yerusalaim truh kōr rōmapluh-dua thün. Anän amī ū jing H'Yekhalyahu mōng plei Yerusalaim. ⁴Pøtao Uzziyah ngă tōlōi djōr bōr anăp Yahweh kar hăng ama ū Amazyah hōmāo ngă laih. ⁵Ñu hōduah-sem O'i Adai amăng rōnük pō djru-pōmīn Zekhariah, jing pōr kōčrāo broi kōr Uzziyah thāo huī-pōpū kōr O'i Adai. Tōdang ū hōduah-sem Yahweh tōng-ten, O'i Adai broi kōr ū dūi-jing nanao yoħ.

Pøtao Uzziyah nao pōblah pōkōdōng glaĭ hăng bing Philistia laih anün pōrai hī khul pōnāng plei Gat, plei Yabnēh hăng plei Asđōd. Giōng anün, ū pōdōng glaĭ khul plei-pōnāng jē plei Asđōd laih anün khul plei pōkōn dōng mōn amăng bing Philistia. ⁷O'i Adai djru kōr ū pōkōdōng glaĭ hăng bing ling-tōhan Philistia, hăng bing Arab, jing bing hōdip amăng plei Gur-Baal, laih anün hăng bing Meunim. ⁸Bing mōnuh lõn-čar Ammōn āt ba rai prāk jia kōr pøtao Uzziyah mōn laih anün tōlōi hing-ang ū pōhing hyu truh pōr lõn-čar Ējip yuakō ū hōmāo tōlōi dūi kōtang biă-mă.

Pøtao Uzziyah pōdōng dī khul sang-kōtūm amăng plei-phūn Yerusalaim bōr Amăng-Jāng Akiăng-Suěk, bōr Amăng-Jāng Dōnungs, bōr suěk pōnāng plei laih anün ū āt pōkra kōđōng-kojăp pōr anün mōn. ¹⁰Ñu āt pōdōng dī khul sang-kōtūm amăng tōdrōn-har hăng kloī lu ia-dōmün, yuakō ū hōmāo lu hlō rong bōr khul anih kōdū laih anün amăng khul tōdrōn-tōhnă. Yuakō ū khăp ngă hōma yoħ, tui anün, ū pōtrüt-pōđur bing ană-plei mă bruă amăng đāng-hōma laih anün đāng boh-kōbāo amăng khul kōdū wōt-hăng amăng đāng-hōma kōmōk mōn.

¹¹Yuakō pøtao Uzziyah hōmāo bing ling-tōhan thāo pōblah biă-mă, prap-pre nanao tōbiă kōsung-nao tui hăng grup ū. Pōr khua čih-hră Yeiēl hăng sa čō khua pōkōn Maasēyah, jing bing čih mrō bing ling-tōhan anün. Dua goñu mă bruă gah yū tōlōi

^k26:1: Āt hōmāo anän pōkōn dōng mōn jing Azaryah.

wai-lăng Hananyah, jing sa čô amăng Ბing khua-moa pōtao.¹²Mrô abih-bang Ბing khua sang-anō ba-akō kō Ბing ling-tōhan amăng sang-anō goñu jing truh kō dua-rōbâo năm-rōtuh¹ čô. ¹³Mrô pōtûm Ბing ling-tōhan gah yū kō tōlōi git-gai Ბing khua anün jing truh kō klāo-rōtuh tōjuh-rōbâo rōma-rōtuh^m čô, hrăm laih amăng tōlōi pōblah. Ბing goñu jing Ბing ling-tōhan kōtang biă-mă kiăng kō djru pōtao pōkōdōng glaĭ hăng Ბing rōh-ayăt go. ¹⁴Uzziyah djru broi kō Ბing ling-tōhan anün khul khiol, tōbăk, īoān-pōgang, ao-pōgang, hraō laih anün hrē-wōt boh-pōtâo kō abih-bang Ბing ling-tōhan ū anün.

¹⁵Nu broi kō Ბing rōgoi pōkra khul maĭ kiăng kō pōnăh khul brōm hraō hăng glōm khul boh-pōtâo prōng. Nu pioh khul maĭ anün bōi khul sang-kōtûm laih anün bōi khul anih suĕk pōnăng plei Yerusalaim. Tōlōi hing-ang pōtao pōhing hyu tar-đar yuako Yahweh djru hiam-klă kō ū tōl ū jing hī kōjăp kōtang yo.

¹⁶Samō tōdōi kō pōtao Uzziyah jing hī kōjăp kōtang laih, ū āt jing hī pōgao-pōang tōl tōlōi anün ū ngă kō ū pō tōhneč rōbu hī yo. Yuako ū bu dō tōng-ten hăng Yahweh O'i Adai ū, tui anün ū müt pō sang yang Yahweh kiăng kō čuh gōnam bāo-mōnguī bōi kōnuł bāo-mōnguī yo. ¹⁷Giōng anün, khua ngă yang Azaryah prōng hlo hrom hăng sapănpluh čô Ბing khua ngă yang Yahweh pōkōn, jing Ბing khīn, müt pō sang yang Yahweh hrōm hăng ū. ¹⁸汫 goñu būp pōtao hăng lai tui anai, “O' pōtao Uzziyah āh, ih bu hōmāo tōlōi dūi kiăng kō čuh gōnam bāo-mōnguī kō Yahweh ôh. Bruă anün kōnōng jing kō khua ngă yang đōc dūi ngă, jing Ბing ană-točō Arōn, jing Ბing hōmāo tū pōrōgoh laih kiăng kō čuh gōnam bāo-mōnguī anün. Rōkāo kō ih tōbiă đuaĭ bē mōng sang yang, yuako ih hōmāo ngă laih tōlōi bu tōng-ten laih anün Yahweh O'i Adai bu pōpū kō ih ôh.”ⁿ

¹⁹Giōng anün, Uzziyah hil biă-mă. Nu hlak djă gōnam bāo-mōnguī bōi tōngan ū. Samō ū hōngah bu kiăng pioh trūn ôh gōnam anün. Tōdang ū hlak hil-đrūk^o kō Ბing khua ngă yang bōi anăp Ბing go gah anăp kō kōnuł sang yang Yahweh, blīp-blăp bōi athoi ū tōbiă rai tōlōi ruă phűng yo. ²⁰Tōdang khua ngă yang prōng hlo Azaryah hăng abih-bang Ბing khua ngă yang pōkōn lăng bōi pōtao, Ბing goñu buh kō tōlōi ruă phűng bōi akō go, tui anün Ბing goñu pōjač kiăng kō pōtao tōbiă tañ yo. Sit yo, ū pō āt gir kiăng kō tōbiă đuaĭ mōn, yuako Yahweh hōmāo pōruă hī laih ū.

²¹Tōlōi ruă anün dō tōl hro i pōtao djai. Tui anün, tōdang ū dō hōdip, ū khōm dō hōjān amăng sang phara yuako ū khōm dō ataih mōng sang yang Yahweh yo. Tui

¹²26:12: Anai jing 2,600.

^m26:13: Anai jing 307,500.

ⁿ26:18: Tōlōi Tōbiă 30:7-8; Tōlōi Yap 3:10.

^o26:19: Anai āt jing “hil-đrūk” mōn.

anün, ană ḫah-rokɔi ŋu Yôtham grɔ̄ng-gläm bruă amăng sang-pɔtao hăng git-gai ană-plei amăng lön-čar Yuhdah anün.

²²Bɔ̄ kɔ̄ khul tɔ̄lɔi truh pɔ̄kɔn dɔ̄ng amăng rɔ̄nük Uzziyah wai-lăng, čodɔ̄ng mɔ̄ng phūn hlōng truh pɔ̄ rɔ̄nuč, Yesayah, ană ḫah-rokɔi Amôz yɔ̄h, čih pioh. ²³Tɔ̄dang Uzziyah tɔ̄i-pran, arăng dɔ̄r ŋu amăng sa boh ḫang löm kɔ̄ bing pɔtao jě anih pɔ̄sat bing ɔ̄i-adon ŋu, yuakɔ̄ bing ană-plei lai tui anai, “Pɔtao Uzziyah djɔ̄ phûng.” Giöng anün, ană ḫah-rokɔi ŋu Yôtham tɔ̄-tui ŋu jing pɔtao.^p

27

Yôtham Jing Pɔtao Lön-Čar Yudah

(2 Bing Pɔtao 15:32-38)

¹Yôtham hlak duapluh-rɔ̄ma thün tɔ̄dang ŋu ngă pɔtao laih anün ŋu git-gai wai-lăng amăng plei-phūn Yerusalaim truh kɔ̄ pluh-năm thün. Ană̄ amă̄ ŋu jing H'Yerusa jing ană̄ ḫah-kɔ̄mɔi Zadôk. ²Nu ngă tɔ̄lɔi djɔ̄-tɔ̄pă bɔ̄i ană̄p Yahweh kar hăng ama ŋu Uzziyah hɔ̄mâo ngă laih, samɔ̄ phara hăng ama ŋu, ŋu bu müt pɔ̄ sang yang Yahweh ôh kiăng kɔ̄ ngă tɔ̄lɔi-bruă kɔ̄nɔ̄ng bing khua ngă yang duři ngă. Samɔ̄ bing ană-plei át dō ngă nanao hɔ̄dră-jɔ̄lan soh-sat goňu. ³Pɔtao Yôtham pɔ̄dɔ̄ng glaĩ Amăng-Jăng Gah Dûr sang yang Yahweh laih anün pɔ̄dɔ̄ng dī tɔ̄-tui dɔ̄ng pɔ̄năng bɔ̄i bɔ̄l-čුř Ôphel. ⁴Nu át pɔ̄dɔ̄ng glaĩ khul plei-pɔ̄năng amăng khul bɔ̄l-čුř lön-čar Yudah wɔ̄t-hăng khul kɔ̄đong-kɔ̄jăp, khul sang-kɔ̄tüm amăng anih glai-kɔ̄mrɔ̄ng mɔ̄n.

⁵Pɔtao Yôtham nao pɔ̄blah pɔ̄kɔ̄dɔ̄ng glaĩ hăng pɔtao bing Ammôn laih anün blah-juă hĭ bing goňu yɔ̄h. Tui anün, amăng thün anün bing Ammôn kla kɔ̄ ŋu sa-rɔ̄tuh^q talang amrăk,^r sa-rɔ̄băñ^s kor^t pɔ̄dai-kɔ̄tor laih anün sa-rɔ̄băñ^u kor pɔ̄dai-kɔ̄tur. Bing goňu át kla kɔ̄ ŋu kar hăng anün yɔ̄h amăng thün tal dua hăng thün tal klâo.

⁶Yôtham kɔ̄tang tui yuakɔ̄ ŋu kɔ̄jăp đuař tui Yahweh O'i Adai ŋu.

⁷Hɔ̄dôm tɔ̄lɔi truh pɔ̄kɔn dɔ̄ng truh amăng rɔ̄nük Yôtham git-gai wai-lăng, wɔ̄t-hăng abih-bang tɔ̄lɔi pɔ̄blah laih anün tɔ̄lɔi pɔ̄kɔn ŋu ngă, arăng čih pioh amăng hră bing pɔtao Israel hăng Yudah. ⁸Nu hlak duapluh-rɔ̄ma thün tɔ̄dang ŋu jing pɔtao laih anün ŋu git-gai wai-lăng amăng plei Yerusalaim amăng pluh-năm thün. ⁹Tɔ̄dang Yôtham tɔ̄i-

^p26:23: Yesayah 6:1.

^q27:5: Anai jing 100.

^r27:5: Anai jing 3400 kilogram yoh.

^s27:5: Anai jing 10,000.

^t27:5: Anai jing kɔ̄plăh-wăh dua-rɔ̄băo dua-rɔ̄tuh (2200) kilôlid.

^u27:5: Anai jing 10,000.

pran, arāng dōr ū amāng Plei Dawid laih anūn anā ū Ahaz tō-tui ū jing pōtao.

28

Ahaz Jing Pōtao Lōn-Čar Yudah

(2 Bing Pōtao 16:1-4)

¹Ahaz hlak duapluh thün tōdang ū ngă pōtao laih anūn ū git-gai wai-lăng amāng plei-phūn Yerusalaim amāng pluh-năm thün. Ū bu ngă ôh tōlōi djōr bōi anāp Yahweh hrup hăng ɔi-adon ū Dawid ngă laih. ²Kōđai glaĭ ū rōbat amāng khul jołan sat hrup hăng bīng pōtao Israel rōbat laih anūn āt pōkra khul rup-trah kiăng kō kōkuh-pōpū kō yang-rōbāng Baal mōn. ³Ū čuh khul gōnam ngă yang amāng Dōnung Ben-Hinnōm laih anūn āt čuh pōyōr bīng anā đah-rōkōi ū mōn tui hăng khul jołan hōbak-drak bīng anā-plei sat-đai Kanaan, jing bīng Yahweh hōmāo puh-pōđuař hī laih mōng bīng Israel hlāo adih. ⁴Ū pōyōr gōnam ngă yang laih anūn čuh gōnam bāo-mōngūi bōi khul anih glōng kōkuh-pōpū kō bīng yang-rōbāng, bōi khul kōčōng bōl-čū laih anūn gah yū kō rīm kōyāo prōng pūm-pām yōh.

Pōtao Bing Aram Hăng Pōtao Bing Israel Pōblah Hăng Pōtao Ahaz

(2 Bing Pōtao 16:5)

⁵Yuakō Ahaz ngă tōlōi hōbak-krak anūn, Yahweh O'i Adai ū jao hī ū amāng tōngan tōlōi dūi pōtao bīng Aram. Bing Aram blah dūi-hī kō ū laih anūn mă-pōđuař hī lu bīng anā-plei ū jing hlūn-mōnă hăng ba bīng goñu pō plei-phūn Damaskus yōh.

O'i Adai āt jao hī Ahaz amāng tōngan tōlōi dūi pōtao bīng Israel Pekah laih anūn ū pōrai hī bīng ling-tōhan Ahaz lu biă-mă.^v ⁶Sit kōnōng amāng sa hro'i đōč, Yahweh broi kō Pekah, anā đah-rōkōi Remalyahu, pōđjai hī pluhdua-rōbān^w cō bīng ling-tōhan amāng lōn-čar Yudah, yuakō bīng Yudah hōmāo hōngah lui hī laih Yahweh, O'i Adai bīng ɔi-adon goñu. ⁷Zikri, pō tōhan khīn-kōtang Ephraim, pōđjai hī Maasēyah jing anā đah-rōkōi pōtao, Azrikam jing pō khua wai-lăng sang-pōtao laih anūn Elkanah jing pō khua-kōiăng pōtao.

⁸Bing Israel mă hlūn-mōnă lu bīng adōi-ai goñu truh kō duapluh-rōbān^x cō bōnai bīng Yudah wōt-hăng bīng anā đah-rōkōi đah-kōmōi goñu mōn. Bing goñu āt sua-mă lu gōnam biă-mă hăng ba glaĭ pō plei-phūn Samaria. ⁹Samō pō plei anūn, hōmāo sa cō

^v28:5-6: 2 Bing Pōtao 16:5; Yesayah 7:1.

^w28:6: Anai jing 120,000.

^x28:8: Anai jing 200,000.

pô-poala Yahweh anăñ Ôdêđ. Ņu tɔbiă nao buþp þing ling-tɔhan anŭn tɔdang þing goñu hlak wɔt glaš po plei Samaria. Ņu laš hăng þing goñu tui anai,

Anai-nê, yuako Yahweh O'i Adai þing o'i-adon gih hil biă-mă kɔ þing Yudah, tui anŭn Ņu jao hĭ þing Yudah amăng tɔngan tɔlɔi duí gih. Samoð þing gih hoñmâo pɔdjai hĭ laih þing gõ hăng tɔlɔi þruh-þai laih anŭn Yahweh po adai adih thâo laih kɔ tɔlɔi þing gih ngă anŭn.¹⁰ Laih anŭn sat hloh kɔ anŭn dõng, ră anai þing gih pɔmîn-kiăng kɔ pɔjing hĭ þing ðah-rokɔi ðah-kɔmɔi lõn-čar Yudah hăng plei-phûn Yerusalaim jing hĭ þing hlün-moñă. Samoð bo kɔ þing gih, þing gih åt ngă soh-sat pɔkõdõng glaš hăng Yahweh O'i Adai gih mõñ!
¹¹Tui anŭn yoñ, ră anai hoñmû tɔlɔi kâo pohiäp bë! Bing moñă anŭn jing þing ayõng adoi gih, tui anŭn pök pɔrɔngai hĭ bë þing goñu kiăng kɔ þing goñu glaš, yuako Yahweh hlak hil-þruk biă-mă kɔ þing gih.

¹²Giõng anŭn, pă čô þing khua djă-akö þing Ephraim, anŭn jing Azaryahu ană ðah-rokɔi Yehôhanan, Berekyah ană ðah-rokɔi Mesilêmôt, Yehizkiyahu ană ðah-rokɔi Sallum laih anŭn Amasa ană ðah-rokɔi Hadlai, nao buþp þing ling-tɔhan wɔt glaš moñ tɔlɔi poþlah. ¹³Laih anŭn þing goñu pohiäp tui anai,

Bing gih þu duí ba glaš þing hlün-moñă anŭn po anai ôh huï kɔ þing ta či jing hĭ soh-sat hloh dõng þoi anăp Yahweh. Bing gih pɔmîn-kiăng kɔ pɔthim müt tɔlɔi soh-sat kɔ þing ta hă? Tɔlɔi soh-sat ta jing prõng laih, tui anŭn yoñ tɔlɔi Ņu hil-þruk hlak dō þoi þing Israel laih.

¹⁴Tui anŭn, þing ling-tɔhan pök pɔrɔngai hĭ þing hlün-moñă wɔt hăng jao glaš goñam sua-mă þoi anăp pă čô þing khua-moa anŭn laih anŭn þoi anăp abih-bang þing pojɔnum þoi anih anŭn moñ. ¹⁵Bing khua-moa anŭn mă ðoða goñam sua-mă þing ling-tɔhan ba rai hăng nao po þing hlün-moñă laih anŭn pha-broi sum-ao kɔ þing þu hoñmâo sum-ao ôh. Bing goñu pha-broi kɔ þing moñă anŭn sum-ao, tɔkhõ sandal, goñam þoñg moñum laih anŭn pik jrao ôliwo kɔ nam-roka þing gõ. Abih-bang þing hloí pô tɔdu, þing goñu broi dī þoi khul aseh-glai yoñ. Laih kɔ anŭn, þing goñu ba glaš þing moñă anŭn po þing ayõng adoi goñu, jing þing Yudah, þoi plei Yerêhô, jing plei hoñmâo lu koyâo dung-kri amăng lõn-čar goñu pô, laih anŭn þing Israel wɔt glaš po plei Samaria yoñ.

Ahaz Rokâo Kø Pøtao Bing Assiria Kiæng Kø Djru Ñu

(2 Bing Pøtao 16:7-9)

¹⁶Boi hroi mõng anün, Ahaz pøtao lön-čar Yudah moit hrä kø pøtao lön-čar Assiria kiæng kø røkâo kø gø djru ñu poködøng glaï häng bing røh-ayät ñu. ¹⁷Ñu ngä tui anün yuakø bing Edôm wøt glaï køsung-blah lön-čar Yudah døng laih anün mä pođuaï hë bing mørnä. ¹⁸Hlak anün, bing Philistia åt rai køsung-blah plei-pla amäng khul anih kødu gah yü laih anün amäng tødron-häg gah thung amäng lön-čar Yudah. Bing goñu blah-mä häng dö amäng khul plei-poñang Bêt-Semes, Aiyalôn, Gedêrôt, Sôkhô, Timnah laih anün Gimzô wøt-häng abih-bang plei-pla jum-dar anün mørn. ¹⁹Amäng hođrä anün, Yahweh hømâo pøluä-gü hë laih lön-čar Yudah yua-møng Ahaz pøtao bing Israel, yuakø tøloi ñu poträut bing Yudah ngä tøloi sat-bai laih anün ñu pô bu dö töng-ten häng Yahweh ôh. ²⁰Hloh kø anün døng, tødang Tiglat-Pileser pøtao-prøng dêh-čar Assiria rai po pøtao Ahaz, pøtao anün bu djru broi kø Ahaz ôh samø køtü-juä hë ñu. ²¹Giöng anün, pøtao Ahaz mä đøđa goñam yom møng sang yang Yahweh, sang-pøtao, bing anä pøtao, laih anün jao broi goñam anün kø pøtao-prøng dêh-čar Assiria, samø wøt-tødah tøloi anün pøtao anün bu djru kø ñu ôh.

²²Tødang amäng hroi mõng tønap-tap ñu, pøtao Ahaz jai bu dö töng-ten häng Yahweh ôh. ²³Ñu poýor khul goñam-poýor kø bing yang-roþbang plei Damaskus, jing pô hømâo blah duí-hë kø ñu, yuakø ñu pomín tui anai, “Bing yang-roþbang bing pøtao Aram hømâo djru laih bing goñu, tui anün kão či ngä yang kø goñu mørn kiæng kø bing goñu djru kø kão.” Samø tøloi ñu kønang kø bing yang-roþbang anün ba rai tøloi räm-rai kø ñu laih anün kø abih-bang bing Israel yøh.

²⁴Pøtao Ahaz åt poþut glaï khul goñam yua møng sang yang O'i Adai häng pørai hë mørn. Giöng anün, ñu krü hë bah-amäng sang yang Yahweh laih anün pođøng dë khul kønul boi rím anih suék amäng plei Yerusalaim yøh. ²⁵Amäng rím plei amäng anih-lön Yudah, ñu pođøng dë khul anih gløng køkuh-pøpü kø bing yang-roþbang kiæng kø čuh goñam ngä yang kø bing goñu. Amäng hođrä anün, ñu čuih kø Yahweh O'i Adai bing o'i-adon ñu hil-þruk yøh.

²⁶Hođôm tøloi pokön døng Ahaz ngä laih anün khul hođrä-jølan ñu, čøđøng møng phün truh po roñuč, sit aräng čih pioh laih amäng hrä bing pøtao Yudah häng Israel.

²⁷Tødang pøtao Ahaz toÿ-pran, aräng dør amäng plei Yerusalaim, samø bu dør ñu amäng khul pøsat bing pøtao Israel ôh, laih anün anä đah-rokøi ñu Hizkiyah tø-tui ñu jing pøtao.^y

^y28:27: Yesayah 14:28.

Hizkiyah Jing Pøtao Lön-Čar Yudah

(2 Bing Pøtao 18:1-3)

¹Hizkiyah hlak duapluh-røma thün tødang ſu jing pøtao laih anün ſu git-gai wai-læng amæng plei Yerusalaim truh kø duapluh-duapän thün. Anän ami ſu jing H'Abiyah, anä Zekhariah. ²Ñu ngä tolroi djø boi anáp Yahweh kar hæng øi-adon ſu Dawid hømåo ngä laih yoñ.

Pøtao Hizkiyah Pørøgoh Hí Sang Yang

³Amæng blan tal sa thün tal sa roñük ſu git-gai wai-læng, ſu pøk glaï khul bah-amæng sang yang Yahweh laih anün poñra glaï. ⁴Ñu iâu bing khua ngä yang hæng bing Lêwi poñkön rai pojoñum glaï boi wäl-tødron gah ngø kø sang yang, ⁵hæng lai tui anai,

Hømø kåo bë, O' bing Lêwi! Rä anai pørøgoh hí bë gih pô laih anün pørøgoh hí bë sang yang Yahweh, jing O'i Adai bing øi-adon ta. Åt mä-poñuaï hí bë abih-bang tolroi grí-grañ amæng sang yang anün.

⁶O'i-adon ta bu dø töng-ten ôh. Bing goñu ngä tolroi sat-bai boi anáp-møta Yahweh O'i Adai ta laih anün høngah lui hí Ñu. Bing goñu wëh duaï hí bø-møta goñu møng anih Yahweh dø laih anün wir hí røng goñu kø Yahweh. ⁷Bing goñu åt krø hí bah-amæng adring laih anün poñthäm^z hí khul apui-køðen amæng sang yang. Bing goñu bu çuh goñam bøo-møngui bødah pøyor khul goñam ngä yang ôh kø O'i Adai bing Israel amæng sang yang. ⁸Hønün yoñ, Yahweh hømåo hil-þrük laih kø bing Yudah laih anün kø bing aná-plei Yerusalaim. Ñu hømåo pojing hí laih bing goñu jing hí tolroi huë-bral, tolroi huë-hiuët laih anün tolroi djik-djak hrup hæng bing gih duí buh hæng møta gih pô. ⁹Anün yoñ jing tohnäl yua-høget bing øi-adon ta aräng blah-juä poñrai hí hæng ðao-gùm laih anün yua-høget bing anä ðah-rokøi ðah-kømøi wört-hæng bing bonai ta aräng mä ngä hlün.

¹⁰Rä anai, kåo poñmin kiëng pojing tolroi poñgop hæng Yahweh, O'i Adai bing Israel, kiëng kø Ñu bu hil-þrük kø bing ta døng tah. ¹¹O' bing Lêwi jing kar hæng bing anä kåo høi, rä anai anäm ngä amøng ôh, yuakø Yahweh hømåo ruäh-mä laih bing gih kiëng kø dø-døng mä bruä kø Ñu, kiëng kø ngä tolroi-bruä boi

^{29:7:} Anai åt jing "roÿom" møn.

anăp Ņu laih anün čuh gónam bâo-mõgúi.

¹²Giöng anün, bing Lêwi anai čordëng mă bruă yoh:

Mõng djuai Kehat jing:

Mahat ană ðah-rokoi Amasai laih anün Yôêl anän ðah-rokoi Azaryah.

Mõng djuai Merari jing:

Kis ană ðah-rokoi Abdi laih anün Azaryah ană ðah-rokoi Yehallelêl.

Mõng djuai Gersôn jing:

Yôas ană ðah-rokoi Zimmah laih anün Eden ană ðah-rokoi Yôas.

¹³Mõng bing ană-točô Elizaphan jing:

Simri häng Yeiêl.

Mõng bing ană-točô Asap jing:

Zekhariah häng Matanya.

¹⁴Mõng bing ană-točô Hêman jing:

Yehiêl häng Simi.

Mõng bing ană-točô Yeduthun jing:

Semayah häng Uzziêl.

¹⁵Bing góñu iâu poðbut glař bing ayöng adoi góñu laih anün abih-bang bing góñu poðogoh hí góñu pô. Giöng anün, bing góñu nao poðogoh hí sang yang Yahweh tui häng tołoi poðao hómâo poða laih, jing ngă tui boh-hiap Yahweh yoh. ¹⁶Bing khua ngă yang müt nao po sang yang Yahweh kiäng kó poðogoh hí. Abih-bang khul gónam bu roðoh jing gónam bing góñu hoðuah-buh amäng sang yang Yahweh, bing góñu ba tobiä po anih wäl-toðron sang yang Yahweh. Giöng anün, bing Lêwi mă ba poðuař hí hoðôm gónam anün po Dønung Kidrôn^a yoh. ¹⁷Bing góñu čordëng poðogoh sang yang Yahweh bori ló tal sa amäng blan tal sa, laih anün bori ló tal sapän amäng blan anün móñ,^b bing góñu poðogoh truh po anih adring yoh. Sapän hrói toðoi kó anün dëng, bing góñu poðogoh hí sang yang Yahweh. Tui anün, bori ló tal pluh-näm amäng blan tal sa anün, bing góñu poðgiöng hí bruă poðogoh sang yang yoh.

¹⁸Giöng anün, bing góñu nao po poðao Hizkiyah poðuai glař tui anai,

Bing gómoři hómâo poðogoh hí laih abih-bang sang yang Yahweh, kónuł čuh gónam ngă yang wót-häng abih-bang gónam yua kó kónuł, laih anün kóþang

^a29:16: *Dønung Kidrôn* jing anih pô poðao poðoñ, jing pô dô töng-ten häng Yahweh, poðai hí khul rup-trah amäng dønung anün hlão adih (1 Bing Poðao 15:13; 2 Bing Poðao 23:4-6, 12).

^b29:17: Anai jing bori blan 3 ta (Yap tui häng blan bing Amer) truh po akö blan 4 ta yoh.

kɔ̄ ᯃañ-tɔpüng rɔ̄goh-hiam wɔ̄t-hāng gōnam yua kɔ̄ kōbang anūn mɔ̄n. ¹⁹Hloh kɔ̄ anūn dɔ̄ng, bing gōmɔ̄i hɔ̄māo ba glāi abih-bang gōnam yua pɔ̄tao Ahaz jing pô̄ bu dō̄ tōng-ten hāng Yahweh ôh, mă̄-pɔ̄duāi hī tɔ̄dang nū ngă̄ pɔ̄tao hlāo adih. Bing gōmɔ̄i pɔ̄rɔ̄goh hī laih hɔ̄dôm gōnam anūn hāng pioh laih bɔ̄i gah ană̄p kɔ̄ kɔ̄nuł Yahweh.

²⁰Mɔ̄guah-ûm amă̄ng hrɔ̄i tō-tui, pɔ̄tao Hizkiyah iâu pɔ̄but glāi bing khua-moa amă̄ng plei-phūn laih anūn bing gōnū dī nao pɔ̄ sang yang Yahweh yɔ̄h. ²¹Bing gōnū djă̄ ba tɔ̄juh droi rɔ̄mo-tōno, tɔ̄juh droi triu-tōno prōng, tɔ̄juh droi ană̄ triu-tōno laih anūn tɔ̄juh droi bɔ̄be-tōno jing gōnam-pɔ̄yɔ̄r kɔ̄ tɔ̄lɔ̄i soh sang-ană̄ pɔ̄tao, kɔ̄ sang yang laih anūn kɔ̄ bing Yudah. Pɔ̄tao pɔ̄đar kɔ̄ bing khua ngă̄ yang, jing bing ană̄-tōčō Arōn, kiă̄ng kɔ̄ pɔ̄yɔ̄r hɔ̄dôm gōnam ngă̄ yang anūn bɔ̄i kɔ̄nuł ngă̄ yang lōm kɔ̄ Yahweh.

²²Tui anūn, bing khua ngă̄ yang anūn pɔ̄djai hī khul rɔ̄mô-tōno laih anūn añă̄ drah rɔ̄mô anūn bɔ̄i kɔ̄nuł. Tō-tui anūn, bing gōnū pɔ̄djai khul triu-tōno prōng laih anūn añă̄ drah triu anūn bɔ̄i kɔ̄nuł. Giōng anūn, bing gōnū pɔ̄djai khul ană̄ triu hāng añă̄ drah triu anūn bɔ̄i kɔ̄nuł ngă̄ yang anūn. ²³Khul bɔ̄be kɔ̄ gōnam-pɔ̄yɔ̄r tɔ̄lɔ̄i soh, bing khua ngă̄ yang ba nao bɔ̄i ană̄p pɔ̄tao laih anūn bɔ̄i ană̄p bing pɔ̄jɔ̄num glāi bɔ̄i anih anūn, laih anūn bing gɔ̄ āh tɔ̄ngan bing gɔ̄ bɔ̄i khul bɔ̄be anūn yɔ̄h. ²⁴Giōng anūn, bing khua ngă̄ yang anūn pɔ̄djai hī khul bɔ̄be anūn hāng pɔ̄yɔ̄r drah hlō anūn bɔ̄i kɔ̄nuł jing gōnam-pɔ̄yɔ̄r tɔ̄lɔ̄i soh kiă̄ng kɔ̄ pap-brɔ̄i kɔ̄ abih-bang bing Israel. Bing gōnū pɔ̄yɔ̄r khul gōnam-pɔ̄yɔ̄r anūn yuakɔ̄ pɔ̄tao hɔ̄māo pɔ̄đar laih kiă̄ng kɔ̄ pɔ̄yɔ̄r gōnam-pɔ̄yɔ̄r čuh laih anūn gōnam-pɔ̄yɔ̄r tɔ̄lɔ̄i soh kɔ̄ abih-bang bing Israel.

²⁵Giōng anūn, pɔ̄tao ngă̄ tui hāng hɔ̄dră̄ pɔ̄tao Dawid, pô̄ lai-lui-hlāo Gad jing pô̄ djru-pɔ̄mīn kɔ̄ pɔ̄tao, hāng pô̄-pɔ̄ala Nathan hɔ̄māo jao broi laih, yuakɔ̄ anūn jing tɔ̄lɔ̄i Yahweh pɔ̄đar laih mɔ̄ng bing pô̄-pɔ̄ala. Tui anūn, Hizkiyah broi kɔ̄ bing Lēwi dō-dōng amă̄ng sang yang Yahweh kiă̄ng kɔ̄ yua khul ră̄ng-ră̄i, gong-trung laih anūn gong-trap. ²⁶Tui anūn, bing Lēwi dō-dōng bɔ̄i anih gōnū hāng khul gōnam-ayă̄ tui hāng pɔ̄tao Dawid pɔ̄tă-pɔ̄tăn laih hlāo adih laih anūn bing khua ngă̄ yang hāng khul tɔ̄diă̄p gōnū mɔ̄n.

²⁷Pɔ̄tao Hizkiyah pɔ̄đar kɔ̄ bing khua ngă̄ yang čuh gōnam-pɔ̄yɔ̄r ngă̄ yang bɔ̄i kɔ̄nuł ngă̄ yang. Tɔ̄dang bing gōnū čuh gōnam ngă̄ yang, bing Lēwi pɔ̄kōn át čodōng adoh bɔ̄ni kɔ̄ Yahweh, hröm hāng khul tɔ̄diă̄p laih anūn khul gōnam-ayă̄ tui hāng Dawid jing pɔ̄tao kɔ̄ bing Israel pɔ̄tă-pɔ̄tăn mɔ̄n. ²⁸Abih-bang bing pɔ̄jɔ̄num glāi kɔ̄kuh-pɔ̄pū kɔ̄ Yahweh tɔ̄dang bing nai-adoh hlak adoh-bɔ̄ni laih anūn bing nai-ayă̄ hlak ayă̄p tɔ̄diă̄p. Abih-bang tɔ̄lɔ̄i anūn át dō ngă̄ nanao tɔ̄l truh kɔ̄ bing khua ngă̄ yang

pøyor goñam-pøyor čuh giöng hǐ yoḥ.

²⁹Todang bing goñu pøyor laih khul goñam-pøyor, pøtao häng rím čô hröm häng ñu, tō-toüt kókuh-pópü kɔ Yahweh. ³⁰Pøtao Hizkiyah häng bing khua-moa ñu pøðar kɔ bing Lêwi adoh boñi kɔ Yahweh tui häng boh-hiäp pøtao Dawid laih anün pô lai-lui-hlão Asap. Tui anün, bing goñu adoh boñi-hoøč moak-moai laih anün aküp akɔ goñu häng kókuh-pópü yoḥ.

³¹Giöng anün, pøtao Hizkiyah pohiäp häng abih-bang bing pojønum glaï tui anai, “Rä anai, yuakɔ bing gih hømâo jao pøyor laih gih pô kɔ Yahweh, tui anün ba rai bě khul goñam ngă yang laih anün khul goñam-pøyor boñi-hoøč pø sang yang Yahweh.” Giöng anün, bing pojønum anün ba rai khul goñam ngă yang häng khul goñam-pøyor boñi-hoøč, laih anün abih-bang bing hløi pô hømâo pran-jua čømah åt ba rai khul hlô-mønøng pioh kɔ goñam-pøyor čuh mørn.

³²Mrô goñam-pøyor čuh bing pojønum anün ba rai jing tøjuh droi rømô-tøno, sa-røtuh^c droi triu-tøno laih anün dua-røtuh^d droi anä triu-tøno. Abih-bang khul hlô anün jing pioh kɔ goñam-pøyor čuh kɔ Yahweh, ³³laih anün mrô abih-bang hlô pioh kɔ ngă yang häng pøyor boñi-hoøč jing näm-røtuh^e droi rømô-tøno, klâo-røbâo^f droi triu bøbe. ³⁴Yuakɔ hlô pioh kɔ goñam-pøyor čuh anün jing lu biä-mä, tui anün bing khua ngă yang biä doi kiäng kɔ prap-pre broi abih-bang hlô anün. Tui anün, bing adøi-ai goñu Lêwi djru kɔ bing goñu tol bruä anün pøgiöng hǐ laih anün tol abih-bang bing khua ngă yang pøkön døng hømâo tû pørøgoh laih. Bing khua ngă yang jing biä doi yuakɔ bing goñu þu hømâo pran-jua pørøgoh hǐ ôh goñu pô kar häng bing Lêwi anün. ³⁵Hloh kɔ khul goñam-pøyor čuh lu anün, åt hømâo añaam rømuä khul goñam-pøyor pøgop-lir mørn laih anün khul goñam-pøyor moñum.

Tui anün, tolroi-bruä kɔ sang yang Yahweh hømâo pøkøjäp glaï laih. ³⁶Pøtao Hizkiyah häng abih-bang bing anä-plei høk-moak yua-møng hødôm tolroi O'i Adai hømâo ba rai laih kɔ bing anä-plei Nu laih anün yuakɔ tolroi anün hømâo pøgiöng hǐ tañ biä-mä.

30

Bing Lön-Čar Yudah Laih Anün Bing Lön-Čar Israel Djä-Hødør Tolroi Gän

^c29:32: Anai jing 100.

^d29:32: Anai jing 200.

^e29:33: Anai jing 600.

^f29:33: Anai jing 3,000.

¹Tordoi biă kơ anün, pøtao Hizkiyah møit hiăp kơ abih-bang bing Israel häng bing Yudah. Nu ăt čih hră yom-hojän møit kơ bing kørnung-djuai Ephraim häng bing kørnung-djuai Manasseh mõn. Nu jak-iâu bing goňu rai pø sang yang Yahweh amăng plei-phün Yerusalaim kiăng kơ djă-hodør Toloi Gän Yahweh, jing Oi Adai bing Israel.

²Hlao kơ anün, pøtao häng bing khua-moa ňu wört-häng abih-bang bing pojönum glai amăng plei Yerusalaim khüp-kiăng laih kiăng kơ djă-hodør Toloi Gän amăng blan tal dua,^g ³yuakor bing goňu bu dui djă-hodør ôh tolroi phet anün boi hroi mōng juăt djă-hodør. Boi hroi mōng anün bu hörmåo djöp ôh bing khua ngă yang hörmåo pørøgoh laih goňu pô laih anün bing ană-plei aka bu pojönum glai amăng plei Yerusalaim ôh.

⁴Hodrä anün jing djö tui häng tolroi pømín pøtao Hizkiyah laih anün kơ abih-bang bing pojönum pø anün. ⁵Tui anün yoh, bing goňu khüp-ngă tolroi møit hiăp lai-pothâo amăng djöp anih bing Israel, cödöng mōng plei Beérseba gah thung truh pø plei Dan gah dûr, iâu-mothur bing ană-plei rai pø plei Yerusalaim kiăng kơ djă-hodør Toloi Gän Yahweh, Oi Adai bing Israel. Bing ană-plei aka bu pojönum glai lu biă-mă hrup häng anün ôh tui häng tolroi arăng čih laih amăng tolroi juăt.

⁶Tui häng tolroi pøtao pođar anün yoh, bing ding-køna djă hră mōng pøtao häng bing khua-moa ňu nao pø djöp anih lön-čar Israel häng lön-čar Yudah. Hră anün lai-pothâo tui anai:

O bing Israel, wört glai pø Yahweh bë, jing Oi Adai kơ Abraham, Isak laih anün Israel, kiăng kơ Nu dui wört glai pø bing gih jing bing at dö-sot, jing bing hörmåo tolkaih hî laih mōng tøngan tolroi dui bing pøtao lön-čar Assiria. ⁷Anäm ngă hrup häng bing oï-adon gih laih anün ayöng adoi gih ôh, jing bing bu dö tøng-ten häng Yahweh, Oi Adai bing oï-adon ta, tol Nu pojing hî bing gõ jing kar häng goňam huï-hiut, tui häng tolroi bing ih buh laih. ⁸Anäm bing gih khäng akö tui häng bing oï-adon gih hlao adih ôh. Jao bë gih pô kơ Yahweh. Rai bë pø sang yang Nu anai, jing anih Nu hörmåo pørøgoh hî laih truh kơ hlöng-lar. Kókuh-pøpü bë kơ Yahweh Oi Adai ta, kiăng kơ tolroi hil Nu wëh duaï hî mōng bing gih. ⁹Todah bing gih wört glai pø Yahweh, tui anün bing mă bing adoi-ai gih jing hî hlün-mõnä ci pørøđah broi tolroi gluñ pran-jua kơ bing gõ laih anün kơ bing ană-bă gih kiăng kơ bing gõ dui wört glai pø anih-lön anai. Tolroi anün ci truh rai yoh yuakor Yahweh Oi Adai ta jing Pô khäp-pap häng gluñ pran-jua. Todah bing gih wört glai pø Nu, Nu bu ci wëh duaï hî ôh bõ-mota

^g30:2-3: Anai jing amăng blan pă bôdah blan röma (Toloi Yap 9:9-11).

Ñu mõng bing gih.

¹⁰Bing djă ba khul hră anün čordõng nao mõng rím plei-põnăng amăng tring bing kõnung-djuai Ephraim hăng bing kõnung-djuai Manasseh gah yŭ, hlõng truh po bing kõnung-djuai Zebulun, samõ bing ana-plei amăng khul anih anün djik-djak kõhak-kõcuh kõ bing gõ. ¹¹Wõt-todah tui anün, hõmâo ðorda bing mõng kõnung-djuai Aser, Manasseh hăng Zebulun po'luă-gü goñu pô hăng rai po plei Yerusalaim yoñ. ¹²Laih anün åt amăng lõn-čar Yudah mõn tõngan Oi Adai dui-ba bing ana-plei kiăng kõ bing gõ hõmâo tolroi po'gop-sa tolroi po'min kiăng kõ ngă tui tolroi po'tao hăng bing khua-moa hõmâo po'dar laih, jing tui hăng boh-hiăp Yahweh yoñ.

¹³Tui anün, hõmâo sa grup moñuih lu biă-mă po'jo'num glaï amăng plei Yerusalaim amăng blan tal dua^h kiăng kõ djă-hõdor Tolroi Phet Bañ-Tõpüng Bu Hõmâo Tõpöi.

¹⁴Bing goñu mă po'duaï hõ khul kõnul ngă yang kõ bing yang-ro'bang hăng mă-po'duaï hõ khul kõnul čuh goñam bâo-mõngui amăng plei Yerusalaim laih anün glõm hõ khul kõnul anün amăng Dõnung Kidrôn.ⁱ

¹⁵Giõng anün, bing po'jo'num glaï po anün po'djai triu Tolroi Gän bõi lo tal pluh-pă amăng blan tal dua. Bing khua ngă yang hăng bing Lêwi po'kön mlâo-hiâo yuako bing goñu bu ro'goh ôh bõi anăp Yahweh. Tui anün, bing goñu po'rõgoh hõ goñu pô laih anün ba khul goñam-po'yor čuh po sang yang Yahweh. ¹⁶Bing goñu dõ-dõng bõi anih djõ tui hăng arăng hõmâo čih laih amăng Tolroi Juăt Môseh, jing ding-kõna Oi Adai. Bing Lêwi jao bro'i drah triu anün kõ bing khua ngă yang laih anün bing gõ añäh drah anün bõi kõnul yoñ. ¹⁷Åt hõmâo lu moñuih amăng bing moñuih lu anün bu du'i müt po'rõgoh hõ khul ana triu goñu kõ Yahweh ôh, yuako bing goñu aka bu po'rõgoh hõ goñu pô ôh. Tui anün, bing Lêwi khõm po'djai hăng po'rõgoh hõ khul triu Tolroi Gän kõ abih-bang bing moñuih anün. ¹⁸Hõmâo lu moñuih wõt-hăng bing rai mõng kõnung-djuai Ephraim, Manasseh gah yŭ, Issakhar laih anün Zebulun aka bu po'rõgoh hõ goñu pô ôh. Wõt-todah tui anün, bing goñu bõng goñam-bõng Tolroi Gän bu djõ tui hăng tolroi arăng čih laih amăng tolroi phiän ôh. Samõ po'tao Hizkiyah iâu-la'i bro'i kõ bing goñu tui anai, "O Yahweh, jing Pô hiam-klă, rôkâo kõ Ih pap-bro'i bë ¹⁹rím cõ pioh pran-jua ñu kiăng ðuaï tui Ih, O Yahweh, jing Oi Adai bing o'i-adon ñu, pap-bro'i bë kõ ñu wõt-todah ñu aka jing hõ ro'goh ôh tui hăng hõdõm tolroi phiän sang yang." ²⁰Tui anün, Yahweh hõmû tolroi Hizkiyah iâu-la'i laih anün po'suah hõ bing ana-plei anün.

^h30:13: Anai jing kõplâh-wăh blan pă hăng blan ro'ma.

ⁱ29:16: Dõnung Kidrôn jing anih pô po'tao po'kön, jing pô dõ töng-ten hăng Yahweh, po'rai hõ khul rap-trah amăng dõnung anün hlâo adih (1 Bing Po'tao 15:13; 2 Bing Po'tao 23:4-6, 12).

²¹Bing Israel, jing bing pojönum po plei-phün Yerusalaim, djă-hödör Toloi Phet Bañ-Töpüng Bu Hömâo Töpöi amăng töjuh hroi hök-moak. Rím hroi bing khua ngă yang häng bing Lêwi pokön adoh boñi kō Yahweh hröm häng khul goñam-ayü pioh kō boñi-hoøč kō Yahweh yøh. ²²Pötao Hizkiyah pojhiäp potrüt kō abih-bang bing Lêwi anün, jing bing thao-hluh biä-mä kō tolöi-bruä kókuh-pöpü Yahweh.

Amăng töjuh hroi bing pojönum po anün böng črän pojpha broi goñu laih anün pojöor khul goñam-pojöor pojgop-lir häng boñi-hoøč kō Yahweh Oi Adai bing oí-adon goñu yøh. ²³Böi rönuč kō töjuh hroi anün, abih-bang bing goñu potü-u kiäng kō djă-hödör po anün. Tui anün, bing goñu djă-hödör amăng töjuh hroi moak-moai döng yøh. ²⁴Hizkiyah pötao lön-čar Yudah pha-broi laih sa-robbäo^j droi romô-töno laih anün töjuh-robbäo^k droi triu böbe kō bing pojönum po anün, laih anün bing khua-moa pha-broi kō bing goñu sa-robbäo^l droi romô-töno häng sa-robbän^m droi triu böbe yøh. Hlak anün, hömâo lu biä-mä bing khua ngă yang döng pörogoh hí laih goñu pô. ²⁵Abih-bang bing lön-čar Yudah moak-moai hröm-häng bing khua ngă yang, bing Lêwi pokön häng abih-bang bing pojönum gläi möng bing lön-čar Israel, wört-häng bing tuai, jing bing rai möng lön-čar Israel laih anün bing hödip amăng lön-čar Yudah mön. ²⁶Tui anün, hömâo tolöi moak pröng biä-mä amăng plei Yerusalaim yuakö bu hömâo ôh tolöi djă-hödör hrup häng anün čödöng möng röñük pötao Solomôn, ana ðah-rokøi pötao Dawid, git-gai wai-läng. ²⁷Bing khua ngă yang häng bing Lêwi pokön boñi-hiam kō bing ana-plei laih anün Oi Adai hömü tolöi bing goñu iäu-laï yøh, yuakö tolöi iäu-laï goñu dí truh po adai adih, jing anih rogothiam Nu dö yøh.

31

Tolöi Pörai Hí Khul Rup-Trah Yang-Röbang

(2 Bing Pötao 18:4)

¹Tödang khul hroi djă-hödör anün hömâo giöng hí laih, bing Israel jing bing pojönum po plei-phün Yerusalaim nao po plei-pla lön-čar Yudah, pojphač hí khul rup-trah laih anün khät-pörai hí khul tömëh koyäo yang H'Asêrah yøh. Bing goñu åt pörai hí khul anih glöng kókuh-pöpü kō yang-robbang wört-häng khul kónuł bing yang anün po djöp anih amăng tring körnung-djuai Yudah, Benyamin, Ephraim laih anün Manasseh

^j30:24: Anai jing 1,000.

^k30:24: Anai jing 7,000.

^l30:24: Anai jing 1,000.

^m30:24: Anai jing 10,000.

gah yü mon. Todoi ko bing goñu porai hí abih-bang goñam anün, bing Israel anün wot glañ po plei-pla goñu pó, jing po anih-anom goñu pó yoh.

Khul Goñam-Poyor Ko Toloi Kokuh-Popú

²Potao Hizkiyah pokah-popha bing khua ngä yang häng bing Lêwi pokon amäng khul grup tui häng bruä-jao goñu pó jing khua ngä yang bôdah jing bing Lêwi pokon, kiäng ko poyor khul goñam-poyor cuh laih anün khul goñam-poyor pogop-lir, kiäng ko kokuh-popú, hodor-boñi laih anün adoh boñi-hooç boi khul amäng-jäng sang yang Yahweh. ³Potao poyor mong dram-goñam nü pó ko khul goñam-poyor cuh moguah häng kläm laih anün ko goñam-poyor cuh boi khul hroi Sañat, hroi Blan Phrâo häng boi khul hroi phet pokocah laih tui häng toloi aräng cih laih amäng Toloi Juät Yahweh.ⁿ ⁴Nu ăt potä broi ko bing anä-plei do amäng plei Yerusalaim poyor crän-popha broi ko bing khua ngä yang häng bing Lêwi pokon mon, kiäng ko bing goç duñ jao bing goç pó hlom-bom ko bruä Toloi Juät Yahweh.^o ⁵Todang bing aräng nao ba hyu laih ko toloi potä anün, bing Israel pha-broi comañ khul podai blung-hlâo, ia boh-kobâo phrâo, ia romuñ laih anün ia hoñi wot-häng abih-bang goñam-täm pokon amäng däng-homa potobiñ rai. Sit bing goñu ba rai lu biä-mä mrô poyor crän-pluh mong djöp-mota goñam-täm. ⁶Bing Yudah hrom häng bing Israel rai kiäng ko hodip amäng plei-pla lon-çar Yudah ăt ba rai goñam-poyor crän-pluh mong hlô rong goñu, laih anün crän-pluh mong khul goñam roñgoh-hiam, jing goñam bing goñu homâo poyor-pokó laih ko Yahweh O*í* Adai goñu, laih anün bing goñu poñbut glañ khul goñam anün amäng lu büur yoh. ⁷Bing goñu codöng ba rai poñbut glañ goñam anün amäng blan tal klâo^p laih anün poñgiñng hí amäng blan tal toñjuh.^q ⁸Todang potao Hizkiyah häng bing khua-moa nü rai buh khul büur anün, bing goñu boñi-hiam ko Yahweh hrom häng ko bing anä-plei Nu bing Israel yoh.

⁹Potao Hizkiyah toña ko bing khua ngä yang häng bing Lêwi pokon yua-hoget homâo lu büur anün, ¹⁰laih anün khua ngä yang pröng hloñ Azaryah, jing anä-toço khua ngä yang pröng hloñ Zadôk, laiñ-glañ tui anai, “Codöng mong bing anä-plei codöng ba rai khul goñam poyor goñu poñ sang yang Yahweh, bing goñmo*ñ* homâo djöp goñam kiäng ko böng häng djä-pioh mon, yuakoñ Yahweh homâo boñi-hiam laih ko bing anä-plei Nu. Tui anün yoh, homâo khul büur lu roñbeh anai.”

ⁿ31:3: Toloi Yap 28:1-29:39.

^o31:4: Toloi Yap 18:12-13, 21.

^p31:7: Anai jing koplah-wäh blan roma häng blan näm yoh.

^q31:7: Anai jing koplah-wäh blan duapän häng blan pluh yoh.

¹¹Pøtao Hizkiyah pøðar kø þing goñu pøkra anih pioh goñam røbeh anün amäng sang yang Yahweh laih anün þing goñu ngä pøgiøng hí yøh. ¹²Giøng anün, þing goñu tøng-ten ba rai pioh amäng anih anün khul goñam pøyør čräñ-pluh, khul goñam aräng pøyør-pøkø laih anün khul goñam pøkøn. Pøtao ruäh sa čô Lêwi anän ñu Konanyahu kiäng kø wai-läng abih-bang goñam anün, laih anün adøi ñu Simi jing pô tø-tui ñu amäng bruä anün. ¹³Yehiël, Azazyah, Nahat, Asahêl, Yerimôt, Yôzabad, Eliël, Ismakyahu, Mahat laih anün Benayah jing þing khua køčrâo broi gah yü tøloi git-gai Konanyahu häng adøi ñu Simi. Pøtao Hizkiyah häng pô khua ngä yang prøng hloh Azaryah, jing pô wai-läng sang yang O'i Adai, jao broi bruä anün kø þing goñu yøh.

¹⁴Pøtao ruäh Kôrê anä ðah-røkøi Imnah, jing pô Lêwi laih anün gak-wai Amäng-Jæng Gah Ngø, kiäng kø wai-läng khul goñam-pøyør rongai kø O'i Adai, laih anün pøpha khul goñam-pøyør aräng pøyør kø Yahweh anün wøt-häng khul goñam aräng pøyør-pøkø møn. ¹⁵Eden, Miniamim, Yësua, Semayah, Amaryah laih anün Sekhanyah djru kø Kôrê gäл-djø amäng khul plei-pønäng þing khua ngä yang, pøpha kø þing ayöng adøi goñu jing þing Lêwi tui häng grup goñu yøh, wøt-häng pô yom-prøng þôdah pô þu yom-prøng kar-kaï yøh, ¹⁶laih anün þu djø tui häng anän goñu amäng hrä čih pioh sang-anö. Bing goñu pøpha kø þing čøðai ðah-røkøi møng klåo thün pø ngø, anün jing abih-bang þing hløi pô juät müt pø sang yang Yahweh rím hrøi kiäng kø ngä hødøm bruä-jao aräng hømåo jao broi laih kø þing goñu, tui häng tøloi grøng-gläm goñu laih anün tui häng grup goñu yøh. ¹⁷Bing goñu åt pøpha broi møn kø þing khua ngä yang, tui häng aräng pømüt anän sang-anö goñu amäng hrä čih pioh yøh, samø kø þing Lêwi pøkøn, jing þing čøðøng møng duapluh thün pø ngø, tui häng khul bruä-jao goñu laih anün grup goñu yøh. ¹⁸Bing goñu åt pha-broi kø abih-bang þing anä-bä, þing bønai, þing anä ðah-røkøi ðah-kømöi abih-bang þing Lêwi aräng hømåo čih pioh laih amäng hrä sang-anö møn yuakø þing Lêwi anün tøng-ten pørøgoh hí goñu pô.

¹⁹Bø kø þing khua ngä yang, jing þing anä-točô Årôn hødip amäng khul plei-pla þôdah hødip jum-dar plei-pla goñu kiäng kø ngä ðang-høma, Hizkiyah ruäh mørnuih tøng-ten kiäng kø pøpha broi khul čräñ pøpha kø rím čô ðah-røkøi amäng þing gø, jing þing aräng čih laih amäng anän kønung-djuai þing Lêwi.

²⁰Anün yøh jing tøloi pøtao Hizkiyah ngä amäng djøp anih lön-čar Yudah, laih anün ñu ngä tøloi hiam-klä, djø-tøpä laih anün tøng-ten þøi anäp Yahweh O'i Adai ñu.

²¹Amäng djøp-møta bruä ñu ngä wøt-tødah tøloi mä bruä køkuh-pøpü amäng sang yang O'i Adai þôdah tøloi tui-gułt hødøm tøloi juät wøt-häng tøloi pøðar O'i Adai, ñu ðuaï tui O'i Adai laih anün ngä häng abih pran-jua yøh. Tui anün yøh, ñu ði-køyar biä-mä.

Pøtao Sanehêrib Poħui Kø Bing Ană-Plei Plei-Phünk Yerusalaim

(2 Bing Pøtao 18:13-37; 19:14-19, 35-37; Yesayah 36:1-22; 37:8-38)

¹Tødoi kø abih-bang bruă pøtao Hizkiyah hømâo ngă pøgiöng hĭ tøng-ten laih, Sanehêrib pøtao-prøng dêh-čar Assiria rai wøŋ-blah løn-čar Yudah. Nu blah-hruă khul plei køđong-køjäp po anün yuako ňu pøm n ňu du i blah-ju i h i h  d  m plei anün kø ňu p . ²Tødang pøtao Hizkiyah th  o-kr  n kø tol  i pøtao Saneh  rib rai ki  ng kø pøblah plei-ph  n Yerusalaim, ³nu t  r  na tol  i djru-pøm n h  ng b  ng khua-moa ňu w  t-h  ng b  ng khua ling-t  han ňu kø h  dr   ki  ng kø køđ  l h  n  h ia-bluh m  ng gah r  ngiao kø plei. Bing go  nu t  -u laih anün djru ng   broi kø g   y  h. ⁴Tui anün, b  ng go  nu i  u pøbut gla   lu m  nuih laih anün b  ng go  nu køđ  l h   abih-bang khul h  n  h ia-bluh jing khul h  n  h-ia r   nao am  ng anih anün. Bing go  nu la   tui anai, “Bu hiam ôh t  dah pøtao b  ng Assiria rai h  duah-  uh lu ia po anih anün ki  ng kø b  ng go  nu yua.” ⁵Gi  ng anün, ňu m   bru   gir pokra gla   abih-bang       n  ng pøc  h laih anün pødøng d   khul sang-k  t  m       i ng   pøn  ng anün. Nu   t pødøng d   pøn  ng pok  n d  ng gah r  ngiao kø pøn  ng anün laih anün pok  j  p broi anih Mil   am  ng Plei Dawid. Nu   t pokra lu go  nam-blah h  ng khul khi  l m  n.

⁶Nu ru  h h  d  m b  ng khua b  ng ling-t  han ki  ng kø git-gai b  ng ană-plei laih anün pøbut gla   b  ng g         i an  p ňu am  ng anih pojo  num gah l  m j         i am  ng-j  ng plei laih anün po  tr  t kø b  ng g   tui anai, ⁷“D   k  j  p h  d  ng pran-jua b  . W  t-t  dah pøtao løn-čar Assiria hømâo b  ng ling-t  han lu hr  m h  ng ňu anün, an  m hu  -br  l b  dah tah-h  tai ôh yuako P   d   hr  m h  ng b  ng ta jing k  tang hlo   kø p   d   hr  m h  ng ňu.

⁸Hr  m-h  ng ňu jing k  n  ng k  tang gah asar, sam   hr  m-h  ng b  ng ta jing Yahweh O   Adai ta, jing P   ci djru kø b  ng ta laih anün Nu ci pøblah du  -h   am  ng tol  i pøblah ta anai y  h.” Tui anün, b  ng ană-plei hømâo h  d  ng pran-jua go  nu yua-m  ng tol  i Hizkiyah pøtao løn-čar Yudah hømâo pøhi  p laih h  ng b  ng g  .

⁹Tødoi bi  , t  dang Saneh  rib pøtao løn-čar Assiria w  t-h  ng b  ng ling-t  han ňu hlak blah-hru   plei Lakhis, ňu pokia   b  ng khua-moa ňu nao po plei Yerusalaim h  ng boh-hi  p anai kø Hizkiyah pøtao løn-čar Yudah laih anün kø abih-bang b  ng ană-plei Yudah po anün m  n tui anai:

¹⁰Anai y  h jing tol  i Saneh  rib pøtao løn-čar Assiria la  : Am  ng hoget b  ng gih k  nang t  dang b  ng gih d   am  ng plei Yerusalaim laih anün k  o j   ci blah-hru   b  ng gih l  ? ¹¹T  dah Hizkiyah la   kø b  ng gih tui anai, “Yahweh O   Adai ta

yōh či poklaih hī bing ta mōng tōngan tolroi dūi pōtao bing Assiria.” Sit ūnu pōtōhuāl hī bing gih laih anūn bing gih či djai yuakō rōpa mōhao yōh.

¹²Hizkiyah yōh jing pō mā-pōđuaī hī khul anih glōng yang gih hāng khul kōnuł kōkuh-pōpū kō yang anūn hāng laī kō bing Yudah laih anūn hāng bing amāng plei Yerusalaim tui anai, “Bing gih khōm kōkuh-pōpū kōnōng bōi anāp sa boh kōnuł anūn hāng čuh khul gōnam-pōyōr bōi anūn đōč.”

¹³Sit bing gih thāo-krān laih kō tolroi kāo hāng bing ɔi-adon kāo hōmāo ngā laih kō abih-bang mōnuh amāng khul lōn-čar pōkōn. Hōmāo mō yang lōn-čar pā dūi poklaih hī laih anih-lōn ūnu mōng tolroi dūi pōtao-prōng Assiria? ¹⁴Mōng abih-bang bing lōn-čar bing ɔi-adon kāo hōmāo pōrai hī laih hlāo adih anūn, bu hōmāo yang pā ôh amāng abih-bang bing yang khul anih anūn hōmāo tolroi dūi poklaih hī bing anā-plei ūnu mōng kāo. Tui anūn, hiūm-pā yang gih dūi poklaih hī bing gih mōng tōngan tolroi dūi kāo lē? ¹⁵Rā anai, anām broi kō Hizkiyah pōblū hī bing gih hāng pōtōhuāl hī bing gih hrup hāng anūn ôh. Anām đāo kō tolroi ūnu laī ôh, yuakō čōdōng mōng hlāo adih truh pō tā anai bu hōmāo yang lōn-čar pā bōdah dēh-čar pā ôh dūi poklaih hī bing anā-plei yang anūn mōng tōngan tolroi dūi kāo bōdah mōng tōngan tolroi dūi bing ɔi-adon kāo. Biā biā-mā yōh yang gih či poklaih hī bing gih mōng tōngan tolroi dūi kāo!

¹⁶Bing khua-moa Sanehērib ăt pōhiāp lu hloh dōng mōn pōkōdōng glaī hāng Yahweh ɔi Adai laih anūn pōkōdōng glaī hāng ding-kōna ūnu pōtao Hizkiyah. ¹⁷Pōtao Sanehērib anūn ăt čih moit hrā djik-djak mōn kō Yahweh, jing ɔi Adai bing Israel. ūnu pōhiāp pōkōdōng glaī hāng Yahweh tui anai, “Kōnōng hrup hāng bing yang bing anā-plei amāng lōn-čar pōkōn bu dūi poklaih hī ôh bing anā-plei gōñu đōč yōh, ăt tui anūn mōn yang Hizkiyah ăt bu či dūi poklaih hī bing anā-plei ūnu mōn mōng tōngan tolroi dūi kāo.” ¹⁸Giōng anūn, bing khua-moa Sanehērib anūn iāu kraih amāng tolroi pōhiāp Hēbro pō bing anā-plei plei Yerusalaim, jing bing hlak dō bōi ngō pōnāng plei, kiāng kō pōhuī-pōbrāl hī bing gō hāng dūi blah-mā hī plei anūn. ¹⁹Sit bing gōñu pōhiāp kō tolroi ɔi Adai bing dō amāng plei Yerusalaim jing kar hāng bing gōñu pōhiāp kō tolroi bing yang-rōbāng lōn-čar pōkōn amāng lōn-tōnah, jing bing yang mōng tōngan mōnuh pōkra rai.

²⁰Pōtao Hizkiyah hāng pō-pōala Yesayah, anā đah-rōkōi Amōz, iāu-laí kraih hāng ɔi Adai pō adai adih kō tolroi anūn. ²¹Tui anūn, Yahweh pōkiaō rai sa čō ling-jang hiam kiāng kō pōluč hī abih-bang bing ling-tōhan wōt-hāng bing khua-moa amāng anih-jūh pōtao-prōng Assiria. Tui anūn, ūnu pō mlāo-mlañ đuaī glaī pō dēh-čar ūnu pō. Laih anūn

tordang ňu müt nao po sang yang yang-robang ňu, h̄omâo đordâ bing ană đah-rokoi ňu pođjai h̄ ňu häng đao.

²²Anün yoh jing hođră-jolən Yahweh pođklaib h̄ p̄tao Hizkiyah häng bing ană-plei plei Yerusalaim mōng t̄ngan tol̄oi d̄ri Sanehērib, p̄tao-prōng dēh-čar Assiria, laih anün mōng abih-bang t̄ngan bing rōh-ayāt pođkōn mōn. Oi Adai rāk-wai bing Yudah amāng djōp boñah yoh. ²³Čordōng mōng anün abih-bang bing lōn-čar lēng k̄ p̄pū-poyom k̄ Hizkiyah soh-sel yoh laih anün h̄omâo lu moñuih ba rai po plei Yerusalaim khul goñam-poyor k̄ Yahweh häng goñam broi-poyor yom k̄ Hizkiyah p̄tao lōn-čar Yudah.

Tol̄oi P̄tao Hizkiyah Pođgao-Pođang Häng Ruă-Nuă

(2 Bing P̄tao 20:1-3; 12-19; Yesayah 38:1-3; 39:1-8)

²⁴Amāng roñuk anün, Hizkiyah ruă k̄tang tol̄ jě či tol̄-pran yoh. Nu iâu-laï k̄ Yahweh laih anün Yahweh lai-glaï k̄ ňu häng broi k̄ ňu sa gru moñeh-møyang yoh.

²⁵Sam̄ yuak̄ pran-jua Hizkiyah pođgao-pođang, tui anün ňu bu boñi k̄ Yahweh k̄ tol̄oi hiam-klă Yahweh h̄omâo pođrđah broi laih k̄ ňu. Hoñün yoh, Yahweh pođrđah tol̄oi hil k̄ ňu laih anün k̄ bing Yudah wōt-häng bing po plei Yerusalaim mōn.

²⁶Giöng anün, p̄tao Hizkiyah koñmal h̄ tol̄oi pođgao-pođang amāng pran-jua ňu anün, laih anün bing ană-plei plei Yerusalaim ät koñmal h̄ mōn. Hoñün yoh, Yahweh bu broi rai tol̄oi hil-đrük Nu b̄oi bing goñu ôh amāng roñuk p̄tao Hizkiyah hlak git-gai wai-läng.

Mük-Dram Häng Tol̄oi Kođrđuh-Kođang P̄tao Hizkiyah

²⁷P̄tao Hizkiyah jing pođrđeng-săh laih anün arăng p̄pū-poyom k̄ ňu biă-mă. Nu broi k̄ arăng pođrđeng d̄i khul anih kiăng k̄ pioh mük-dram ňu, jing amrăk mah, khul boh-pođtāo yom, jrao bâo-moñguï, khul k̄hioł laih anün djōp-moñta goñam yom pođkōn.

²⁸Nu ät pođrđeng d̄i khul sang pioh k̄ pođai, ia boh-kođâo phrâo laih anün ia rōmuă. Nu pođkra lu drong k̄ djuai rōmô laih anün khul war k̄ khul triu b̄obe. ²⁹Nu pođrđeng d̄i khul plei-pla häng h̄omâo lu biă-mă khul triu b̄obe häng khul rōmô, yuak̄ Oi Adai pha-broi k̄ ňu tol̄oi pođrđeng-săh biă-mă.

³⁰Hizkiyah yoh jing p̄tao, kođol h̄ hōnoh-ia Gihôn b̄oi gah ngō laih anün b̄oh broi ia hōnoh rō trün po gah yü k̄ Plei Dawid. Nu d̄i-koyar amāng abih-bang tol̄oi-bruă ňu ngă yoh. ³¹Wōt-tordah tui anün, tordang p̄tao-prōng dēh-čar Babilon pođkiaõ rai grup bing khua-moa ňu rai tol̄na k̄ Hizkiyah k̄ tol̄oi moñeh-møyang, jing tol̄oi h̄omâo truh laih amāng lōn-čar Yudah, Oi Adai lui h̄ Hizkiyah dō hođjän kiăng k̄ lōng-läng ňu

hăng thâo-krăń abih-bang tōlōi amăng pran-jua ňu.

Tōlōi Pōtao Hizkiyah Tōi-Pran

(2 Bing Pōtao 20:20-21)

³²Bō kō tōlōi truh pōkōn dōng amăng rōnük Hizkiyah laih anün khul bruă hiam ňu ngă kiăng kō djru bing Yudah arăng čih pioh amăng hră tōlōi pōtuh pō-pōala Yesayah, jing ană ḫah-rōkōi Amōz, laih anün amăng hră čih pioh bing pōtao Yudah hăng Israel.

³³Pōtao Hizkiyah tōi-pran laih anün arăng dōr ňu bōi anih pōsat yom, jing jě khul anih pōsat bing ană-točō pōtao Dawid. Amăng hrōi mōng anün jing tōdang ňu djai, abih-bang bing ană-plei lōn-čar Yudah hăng plei Yerusalaim pōpū-pōyom kō ňu, laih anün ană ňu Manasseh tō-tui ňu jing pōtao.

33

Manasseh Ngă Pōtao Lōn-Čar Yudah

(2 Bing Pōtao 21:1-9)

¹Pōtao Manasseh hlak pluh-dua thün tōdang ňu jing pōtao bing Yudah laih anün ňu wai-lăng amăng plei Yerusalaim truh kō rōmaplüh-rōma thün. ²Manasseh ngă tōlōi sat-bai bōi anăp Yahweh, jing tōlōi ňu ḫuač tui hăng khul tōlōi hōbak-drak bing kōnung-djuai Yahweh hōmāo puh-pōđuač hī laih mōng anăp bing Israel hlāo adih.^r ³Ama ňu Hizkiyah hōmāo pōgluh hī laih khul anih glōng kōkuh-pōpū kō yang-rōbāng, samō Manasseh pōdōng glač hōdōm anih glōng anün. Ņu āt rū-pōdōng dī khul kōnuł ngă yang kō yang-rōbāng Baal laih anün pōkra khul tōmēh rup-trah yang H'Asērah. Ņu āt bon kōkuh-pōpū laih anün kōkuh-pōpū kō abih-bang khul pōtū hăng adai adih mōn.

⁴Ņu pōdōng dī khul kōnuł kiăng kō ngă yang kō bing yang-rōbāng amăng sang yang Yahweh, jing anih Yahweh hōmāo lač laih tui anai, "Amăng plei Yerusalaim yōh Anăñ Kāo či dō hlōng-lar."^s ⁵Bōi dua boh anih wăl-tōdrōn amăng sang yang Yahweh, ňu pōdōng dī khul kōnuł ngă yang kō abih-bang khul pōtū hăng adai adih. ⁶Ņu čuh ngă yang bing ană ḫah-rōkōi ňu pō amăng Dōnung Ben-Hinnōm, pōjuăt ngă pojāo-gai phai-yang laih anün hōduah-tōňa bing moňuih iâu-atâo, jing bing rōkāo yang bōngăt bing djai. Ņu ngă tōlōi sat-bai lu biă-mă bōi anăp Yahweh tōl čuih kō Yahweh hil-nač biă-mă yōh.

⁷Hloh kō anün dōng, ňu mă tōmēh rup-trah yang, jing goňam ňu hōmāo pōkra laih,

^r33:2: Yirmeyah 15:4.

^s33:4: 2 Hră-Ruai 6:6.

hăng pioh rup-trah anün amăng sang yang O'i Adai. Anün jing amăng anih O'i Adai hōmāo lai laih kō pōtao Dawid laih anün kō pōtao Solomôn tui anai, "Amăng sang yang anai laih anün amăng plei Yerusalaim anai, jing anih Kāo hōmāo ruăh-mă laih măng abih-bang kōnung-djuai bing Israel, Kāo či pioh Anän Kāo pō anün hlōng-lar yōh.¹ Tōdah bing Israel kōnōng pōñen ngă tui abih-bang tōlōi Kāo pōđar laih kō bing gōñu kiăng kō djă pioh khul tōlōi juăt, tōlōi pōtă-pōtān hăng tōlōi phiän Mōseh, jing ding-kōna Kāo, hōmāo broi laih kō bing gōñu, tui anün Kāo þu či ngă kō bing Israel rōbat duař ataih hăng dōng tah măng anih-lōn Kāo broi laih kō bing o'i-adon gōñu."
² Samō Manasseh dui-ba bing Yudah hrōm-hăng bing Yerusalaim jrōk hăng jōlan tōl bing gōñu ngă tōlōi sat-bai hloh kō bing kōnung-djuai Yahweh hōmāo pōrai hăng laih măng anăp bing Israel hlāo adih anün.

¹⁰ Yahweh pōhiăp laih kō Manasseh laih anün hăng bing ană-plei Ņu, samō bing gōñu hōngah þu kiăng pōđing hōmū ôh. ¹¹ Tui anün, Yahweh broi bing khua ling-tōhan pōtao-prōng dēh-čar Assiria pōkōdōng glař hăng bing Yudah laih anün bing rōh-ayăt anün mă mōnă hăng Manasseh. Bing gōñu guař hăng sa gōnam guař þoi grōng adăng ū, akă hăng khul hrē čuăk laih anün ba ū nao pō plei-prōng Babilon. ¹² Amăng tōlōi tōnap-gleh rüng-răng ū anün, Manasseh ur-kwūh hăng Yahweh O'i Adai ū kō tōlōi pap-mōñai laih anün pōluă-gū ū pō hlōm-þōm þoi anăp O'i Adai bing o'i-adon ū yōh.
¹³ Tōdang ū iâu-lai kō Yahweh, Yahweh glūh pran-jua hăng hōmū tōlōi ū kwūh-rōkāo. Tui anün, O'i Adai broi kō ū wōt glař pō plei Yerusalaim kiăng kō git-gai wai-lăng dōng. Tui anün, Manasseh thāo-krăn Yahweh jing O'i Adai yōh.

¹⁴ Tōdoi kō anün biă, ū pōđōng glař pōnăng glōng hloh pō gah rōngiao kō Plei Dawid, čōđōng măng gah yū kō hōnōh-ia Gihōn hlōng truh pō Amăng-Jāng Akan gah dūr hăng dar nao pō bōl-čūl Ôphel. Ņu át broi mōn kō bing khua ling-tōhan dō glař dōng amăng abih-bang khul kōđōng-kōjăp amăng lōn-čar Yudah yōh.

¹⁵ Ņu mă-pōđuař hăng măng sang yang Yahweh abih-bang yang-rōbăng tuai hăng tōměh rup-trah ū pōkra laih wōt-hăng abih-bang khul kōnuł ngă yang ū pōđōng dī laih hlāo adih þoi čū jě sang yang laih anün þoi anih pōkōn amăng plei Yerusalaim mōn. Ņu mă glōm tobiă hăng abih-bang kōnuł anün măng plei anün yōh. ¹⁶ Giōng anün, ū pōđōng glař kōnuł Yahweh laih anün pōyōr khul gōnam-pōyōr pōgop-lir hăng gōnam-pōyōr hōdōr-bōni þoi kōnuł anün, laih anün át pōtă mōn kō abih-bang bing Yudah kōkuh-pōpū kō Yahweh O'i Adai bing Israel. ¹⁷ Wōt-tōdah bing ană-plei át dō pōyōr ngă yang þoi khul anih glōng, samō bing gōñu kōnōng pōyōr kō Yahweh O'i Adai gōñu đōč

¹33:7-8: 1 Bing Pōtao 9:3-5; 2 Hră-Ruai 7:12-18.

yōh.

¹⁸Hōdōm tolroi truh pōkōn dōng amāng rōnūk pōtao Manasseh git-gai wai-lāng, wōt-hāng tolroi ū iāu-laī kō Oi Adai ū hrōm hāng boh-hiāp bing pō-pōbhuh pōhiāp kō ū amāng anān Yahweh, Oi Adai bing Israel, arāng cih pioh amāng khul hrā cih pioh bing pōtao Israel. ¹⁹Arāng āt cih pioh abih-bang tolroi amāng hrā cih pioh bing pō-pōbhuh mōn kar hāng tolroi ū iāu-laī laih anūn hiūm Oi Adai glūh pran-jua kō tolroi ū kwūh-rōkāo, wōt-hāng abih-bang tolroi soh hāng tolroi bū tōng-ten ū, khul anih kōnāl jing anih ū pōdōng dī hōdōm anih glōng kōkuh-pōpū kō yang-rōbang, pōdōng dī rup yang tōmēh H'Asērah hrōm hāng khul rup-trah, laih anūn tolroi ū pō luā-gū mōn. ²⁰Manasseh tōi-pran, arāng dōr hī ū amāng pōsat ū pō bōi sang ū pō laih anūn anā dāh-rōkōi ū Amōn tō-tui ū ngā pōtao.

Amōn Ngā Pōtao Lōn-Čar Yudah

(2 Bing Pōtao 21:19-26)

²¹Pōtao Amōn hlak duapluh-dua thūn tōdang ū jing pōtao bing Yudah laih anūn ū wai-lāng amāng plei Yerusalaim dua thūn. ²²Amōn ngā tolroi sat-bai bōi anāp Yahweh kar hāng ama ū Manasseh hōmāo ngā laih hlāo adih. Sit Amōn kōkuh-pōpū hāng pōyōr khul gōnam ngā yang kō abih-bang rup-trah ama ū Manasseh hōmāo pōkra laih. ²³Samō bū hrup hāng ama ū Manasseh ôh, ū hōngah bū pōluā-gū ū pō ôh bōi anāp Yahweh. Kōđai glāi, Amōn jai ngā tolroi sat-bai lu hloh dōng.

²⁴Bing khua-moa Amōn ngā mōneč pōkōdōng glāi hāng ū laih anūn pōdjai hī ū amāng sang-pōtao ū pō yōh. ²⁵Giōng anūn, bing anā-plei Yudah mā pōdjai hī abih-bang bing hlōi pō pōčrōng-sai laih kiāng kō pōdjai hī pōtao Amōn laih anūn bing gōñu broi anā dāh-rōkōi gō Yōsiyahu ngā pōtao pōala kō gō.

34

Yōsiyahu Ngā Pōtao Lōn-Čar Yudah

(2 Bing Pōtao 22:1-2)

¹Yōsiyahu hlak sapān thūn tōdang ū jing pōtao bing Yudah laih anūn ū wai-lāng amāng plei Yerusalaim truh kō klāopluh-sa thūn.^u ²Yōsiyahu ngā tolroi djō bōi anāp-mōta Yahweh laih anūn dāuāi tui abih khul jōlan oī-adon ū pōtao Dawid hōmāo dāuāi tui laih hlāo adih. ū bū wir nao gah hōnuā bōdah gah ieo ôh.

³Amāng thūn tal sapān rōnūk ū git-gai wai-lāng, tōdang ū āt hlak dō hlak-ai dōč, ū

^u34:1: Yirmeyah 3:6.

čordōng đuaĩ tui O'i Adai ɔi-adon ŋu pøtao Dawid yøh. Amäng thün tal pluh-dua rønük ŋu wai-läng, ŋu čordōng mä pođuaĩ hĩ hødøm khul anih glöng køkuh-pøpü kø yang-roßbang, khul tømëh yang H'Asêrah, khul rup-trah laih anün khul rup pøkra häng pøsøi mørn kiäng kø pořogoh hĩ lön-čar Yudah häng plei Yerusalaim.⁴ Nu lăng bing pørai hĩ khul kønuł køkuh-pøpü kø yang-roßbang Baal. Khul kønuł gønam bâo-møngüi gah ngö kø khul kønuł anün ŋu khät hĩ jing hĩ lu črän laih anün åt taih jøh hĩ khul tømëh yang H'Asêrah, khul rup-trah häng khul rup pøkra häng pøsøi anün mørn. Hødøm črän gønam anün ŋu pøphač hĩ laih anün ba nao pøroai hyu bøi gah ngö pøsat bing hømåo pøyor laih gønam ngä yang kø khul yang-roßbang anün.^v ⁵Nu čuh pørai hĩ khul tølang bing khua ngä yang kø yang-roßbang anün bøi khul kønuł goñu pô, tui anün yøh ŋu pořogoh hĩ lön-čar Yudah wört-häng plei Yerusalaim mørn.^w ⁶Amäng khul plei-pla bing Manasseh gah yü, Ephraim, Simeôn laih anün hlöng truh pø plei-pla bing Naptali, wört-häng khul plei-pla räm-rongiä hĩ laih mørn,⁷ ŋu pøgluh trün khul kønuł yang-roßbang häng khul tømëh yang H'Asêrah, pøphač hĩ khul rup-trah jing hĩ tøpüng laih anün khät hĩ abih-bang kønuł čuh gønam bâo-møngüi kø yang-roßbang amäng djøp anih bing Israel. Giöng anün, ŋu wört glaï pø plei Yerusalaim yøh.

Toloi Høduah-Buh Hră Toloi Juăt

(2 Bing Pøtao 22:3-20)

⁸Amäng thün tal pluh-sapän rønük ŋu wai-läng, tolroi kø ŋu pořogoh hĩ anih-lön häng sang yang, pøtao Yôsiyahу pøkiaõ Saphan anä ðah-rokøi Azalyahu laih anün Maasêyah jing khua ba-akõ plei Yerusalaim, wört-häng Yôas anä ðah-rokøi Yôahaz, pô čih-pioh hră-ruai, kiäng kø pøkra glaï sang yang Yahweh O'i Adai ŋu.

⁹Bing goñu nao pø Hilkiyah, jing khua ngä yang pröng hlo hlo anün, laih anün jao broi kø gø hødøm prák bing anä-plei hømåo ba rai laih kø sang yang O'i Adai, jing prák bing Lêwi, jing bing gak-wai amäng-jæng, hømåo pøbut glaï laih møng bing anä-plei kønung-djuai Manasseh gah yü, kønung-djuai Ephraim, abih-bang bing dö-sot amäng bing Israel laih anün møng abih-bang bing kønung-djuai Yudah, kønung-djuai Benyamin, häng bing dö amäng plei Yerualaim mørn.¹⁰ Bing goñu jao prák anün kø bing khua wai-bruă pøkra sang yang kiäng kø kla kø bing mä bruă pøkra glaï sang yang Yahweh anün.¹¹ Bing khua anün åt pha-brøi prák anün kø bing trah-køyåo häng bing män-pođøng kiäng kø bløi mä boh-pøtåo khät laih häng køyåo kiäng kø pøkra

^v34:4: 2 Bing Pøtao 21:3; 2 Hră-Ruai 33:3.

^w34:5: 1 Bing Pøtao 13:2.

køyâo-hløng häng køyâo-bøbüng. Bing goñu rÿ-pødøng glai hødøm anih räm bing pøtao lön-čar Yudah hlão kør anün hømâo lui broi kør gluñ häng räm-rai hí laih.

¹²Bing mä bruă anün ngă bruă töng-ten biă-mă. Bing khua wai-bruă jing bing Léwi anai: Yahat häng Ôbadyah mõng djuai Merari laih anün Zekhariah häng Mesullam jing mõng djuai Kehat. Bing Léwi pøkön jing bing thao pë goñam ayü, ¹³bing khua anün jao broi bruă wai-läng häng kørçrâo broi djöp-møta bruă-mønuă laih anün ðøða bing Léwi anün jing bing čih-hră, bing nai-pøtô laih anün bing gak-wai bah-amăng.

¹⁴Tødang bing goñu hlak ba tobiă hødøm præk bing aräng ba müt po sang yang Yahweh, khua ngă yang pröng Hilkiyah høduah-þuh Hră Toloi Juăt Yahweh, jing Hră Oi Adai pha-broi laih mõng Môseh. ¹⁵Hilkiyah lai kør pô khua čih-hră Saphan tui anai, “Kâo hømâo høduah-þuh laih Hoðrôm Hră Toloi Juăt amăng sang yang Yahweh.” Nu broi kør Saphan.

¹⁶Giöng anün, khua čih-hră anün ba nao hră anün po pøtao häng ruai glai tui anai, “Bing khua-moa ih hlak ngă hødøm tolroi aräng jao broi kør bing goñu ngă. ¹⁷Bing goñu hømâo kla broi laih præk amăng sang yang Yahweh laih anün hømâo jao laih præk anün kør bing khua wai-bruă pøkra sang yang laih anün kør bing mä-bruă pøkra glai sang yang anün.” ¹⁸Giöng anün, khua čih-hră anün lai-pøthao häng pøtao tui anai døng, “Khua ngă yang pröng hlo Hilkiyah broi laih kør kâo sa hoðrôm hră.” Giöng anün, Saphan dök amăng hră anün þori anáp pøtao yoñ.

¹⁹Tødang pøtao hømû khul boh-hiäp mõng Hoðrôm Hră Toloi Juăt, nu hek hí ao-phyung nu yuako nu røngot-høning biă-mă. ²⁰Giöng anün, nu pøtä kør khul tolroi anai kør Hilkiyah khua ngă yang pröng hlo, Ahikam ană ðah-rokøi Saphan, Akbôr ană ðah-rokøi Mikhayah, Saphan khua čih-hră laih anün kør Asayah khua-moa mä-bruă pøtao tui anai, ²¹“Nao høduah-tøña bë Yahweh djru kør kâo, kør bing ană-plei dö-sot amăng lön-čar Israel laih anün kør abih-bang bing Yudah. Røkâo bë kør Nu kørçrâo broi kør bing ta thao-hluh hødøm tolroi bing ta khom ngă kør tolroi aräng hømâo čih laih amăng hră Hilkiyah høduah-þuh anün. Sit tolroi hil Yahweh pøkødøng glai häng bing ta jing pröng biă-mă yoñ yuako bing ɔi-adon ta þu guñ-tui ôh hødøm boh-hiäp amăng hră anün. Bing goñu þu hømâo ngă tui abih-bang ôh hoget-toloi Yahweh hømâo broi laih kør bing aräng čih laih kør bing ta.”

²²Tui anün, khua ngă yang Hilkiyah laih anün bing pøkön pøtao ruăh nao høduah-tøña kør pô-pøala H’Hulđah, jing bønai Sallum ană ðah-rokøi Tikwah, točô Harhas, laih anün Sallum anün jing pô räk-wai khul ao-phyung kørkuh-pøpü amăng sang yang. H’Hulđah hødip amăng plei Yerusalaim, jing amăng tring Tal Dua yoñ.

²³H’Hulđah lai häng bing gø tui anai,

Anai yōh jing tolroi Yahweh O'i Adai bing Israel lai: Ruai bě kō pō pokiaō rai bing gih tui anai,²⁴“Anai yōh jing tolroi Kāo, jing Yahweh, lai: Kāo či ba rai tolroi rām-rai bōi anih anai laih anūn bōi ană-plei anai tui hāng abih-bang tolroi arāng hōmāo čih laih amāng hrā pōtao arāng hōmāo dōk laih bōi anāp pōtao.²⁵Yuakō bing goñu hōmāo hōngah lui hī laih Kāo laih anūn čuh goñam bāo-mōngui kō bing yang-roñbang hāng kōkuh-pōpū kō khul rup-trah hāng tōngan goñu pō pokra laih tol bing goñu čuih kō Kāo hil, tui anūn tolroi Kāo hil pōkōdōng glaī hāng anih anai bu či abih hī ôh.”²⁶Samō ruaī bě kō pōtao bing Yudah dōng, jing pō pokiaō laih bing gih rai hōduah-toñā Yahweh, tui anai, “Anai yōh jing tolroi Kāo, jing Yahweh O'i Adai bing Israel, lai kō boh-hiāp ih hōmāo hōmū laih amāng hōdrōm hrā anūn.²⁷Kāo hōmāo pōhiāp pōkōdōng glaī laih hāng plei Yerusalaim anai wōt-hāng bing ană-plei anai. Samō yuakō pran-jua ih tōdu glaī laih anūn ih luă-gū ih pō bōi anāp Kāo tōdang ih hōmū tolroi anūn, laih anūn yuakō ih hōmāo hek laih ao-phyung ih hāng hia bōi anāp Kāo, tui anūn Kāo hōmāo hōmū laih ih.” Anūn yōh jing tolroi Yahweh pōhaih.²⁸Sit hlāo kō anūn, Kāo či broi kō ih tōy-pran laih anūn či broi arāng dōr hī ih rōnūk-rōnua hāng bing ɔi-adon ih yōh. Tui anūn, mōta ih bu či buh ôh abih-bang tolroi rām-rai Kāo či ba rai bōi anih anai.”

Giōng anūn, bing goñu glaī ruai kō pōtao abih-bang tolroi pō-pōala H'Hulđah anūn pōtā laih yōh.

²⁹Giōng anūn, pōtao iāu rai abih-bang bing kōng-tha amāng lōn-čar Yudah laih anūn amāng plei-phūn Yerusalaim.³⁰Ñu dī nao pō sang yang Yahweh hrōm-hāng bing đah-rōkoi Yudah, bing ană-plei plei Yerusalaim, bing khua ngă yang laih anūn bing Lêwi pōkōn wōt-hāng abih-bang bing ană-plei jing bing hlak-ai hāng bing tha mōn. Ñu dōk bōi anāp bing ană-plei abih-bang boh-hiāp amāng Hōdrōm Hrā Tolroi Pōgop, jing mōng hrā arāng hōmāo hōduah-buh laih amāng sang yang Yahweh.³¹Pōtao dō-dōng jē bōi tōmēh ñu juăt dō laih anūn pōphrāo glaī tolroi pōgop bōi anāp Yahweh. Anūn jing tolroi buān đuaī tui Yahweh laih anūn djă-pioh khul tolroi pōđar, tolroi phiān, tolroi pōtā-potān Ñu hāng abih pran-jua abih bōngăt. Tui anūn yōh, pōtao pōkōjāp pōgiōng hī khul boh-hiāp tolroi pōgop hōmāo čih laih amāng hrā anūn.

³²Giōng anūn, ñu broi kō rīm čō amāng plei Yerusalaim laih anūn bing Benyamin pojao-tōngan kō tolroi pōgop anūn. Tui anūn, bing ană-plei plei Yerusalaim ngă tolroi anūn kiăng tui-gūt tolroi pōgop O'i Adai, jing O'i Adai bing ɔi-adon goñu yōh.

³³Pøtao Yôsiyahu mă-pøđuař hí abih-bang rup-trah hořbak-drak mõng abih guai-lõn lõm kør bing Israel laih anün ñu dui-ba abih-bang bing Israel dõ amäng guai-lõn anün kókuh-pøpü kør Yahweh O'i Adai goñu yořh. Amäng abih tolroi hořdip ñu, bing goñu bu wěh đuař hí ôh mõng tolroi đuař tui Yahweh, O'i Adai bing oři-adon goñu.

35

Pøtao Yôsiyahu Hăng Bing Yudah Djă-Hordor Tolroi Găń

(2 Bing Pøtao 23:21-23)

¹Pøtao Yôsiyahu djă-hordor Tolroi Găń kør Yahweh amäng plei Yerusalaim laih anün khul triu pioh kør Tolroi Găń aräng pođjai boři ló tal pluh-pă amäng blan tal sa. ²Ñu jao broi kør bing khua ngă yang khul tolroi grõng-gläm goñu laih anün pođrüt bing gõ mă bruă anün töng-ten amäng sang yang Yahweh. ³Kør bing Lêwi pokön, jing bing pođtô kør abih-bang bing Israel laih anün jing bing hořmão pořogoh hí laih goñu pô kør Yahweh, Yôsiyahu lař tui anai,

Pioh müt bě Hip Tolroi Pøgop røgoh-hiam amäng sang yang Yahweh, jing sang pøtao Solomôn ană đah-røkøi Dawid jing pøtao bing Israel, hořmão man-pođrög dři laih hlão adih. Tui anün, bing gih huař čoküng dři nao rai hăng bra gih dřng tah, samř ră anai, mă bruă bě kør Yahweh O'i Adai ta laih anün kør bing ană-plei Israel Ñu. ⁴Prap-pre bě gih pô tui hăng sang-anö amäng djuai gih, jing tui hăng hořdôm tolroi grõng-gläm Dawid pøtao bing Israel laih anün mõng ană ñu pøtao Solomôn broi laih.^x

⁵O' bing Lêwi høi, dõ-dřng bě amäng anih røgoh-hiam tui hăng grup bing gih kiăng kør djru rím sang-anö bing ayöng adøi plei-pla gih tordang bing gõ ba rai gořnam-pøyor bing gõ poř sang yang. ⁶Pođjai bě khul triu Tolroi Găń, pořogoh hí gih pô hăng prap-pre bě khul triu anün kør bing ayöng adøi plei-pla gih kiăng kør ngă tui hăng tolroi Yahweh hořmão pođar laih mõng Môseh.

⁷Mõng dram goñu pô yořh, pøtao Yôsiyahu pha-broi kør abih-bang bing ană-plei pojořnum poř anün klão-rořbän^y hrøi ană triu ană bořbe hăng klão-rořbän^z droi rømô mõn kiăng kør pøyor jing gořnam-pøyor Tolroi Găń.

^x35:4: 2 Hră-Ruai 8:14.

^y35:7: Anai jing 30,000.

^z35:7: Anai jing 30,000.

⁸Bing khua-moa pøtao át hømâo pran-jua pøyør røngai kø bing anã-plei, kø bing khua ngã yang laih anün kø bing Lêwi pøkøn mørn. Hilkiyah, Zekhariah hæng Yehiël, jing bing gai-bruã amãng sang yang Oï Adai, pha-brøi kø bing khua ngã yang dua-røbâo nám-røtuh^a droi anã triu anã bøbe hæng klåo-røtuh^b droi rømô kiæng kø pøyør jing goðnam-pøyør Tøløi Gän. ⁹Konanyahu hrøm-hæng bing adøi ñu Semayah hæng Nethanêl, Hasabyah, Yeiël, Yôzabad, jing bing khua ba-akõ bing Lêwi, át pha-brøi mørn røma-røbâo^c droi anã triu anã bøbe laih anün røma-røtuh^d droi rømô kø bing Lêwi kiæng kø pøyør jing goðnam-pøyør Tøløi Gän.

¹⁰Tødøi kø bing goðnu prap-pre laih kiæng kø djä hødør kø Tøløi Gän, bing khua ngã yang dø-døng þøi anih goðnu hrøm-hæng bing Lêwi amãng grup goðnu tui hæng pøtao hømâo pøðar laih. ¹¹Giøng anün, bing Lêwi pødjai hí khul anã triu laih anün brøi drah triu anün kø bing khua ngã yang. Tødang bing gø hlak añäh drah þøi kønuł, bing Lêwi løk klí hlô-mønðng anün. ¹²Bing goðnu pioh sa bønäh khul goðnam-pøyør čuh kiæng kø brøi kø bing grup sang-anõ anã-plei kiæng pøyør kø Yahweh, tui hæng Hrã Môseh. Giøng anün, bing goðnu át ngã tui anün mørn hæng khul rømô. ¹³Bing goðnu öm hlô Tøløi Gän tui hæng aræng hømâo čih laih, laih anün høtük hødôm goðnam-pøyør røgoh-hiam amãng djøp-møta gó hæng ba nao po bing goðnu tañ kiæng kø abih-bang bing goðnu duí þøng yøh.^e ¹⁴Tødøi kø anün, bing goðnu prap-pre añäm-mønðng kø goðnu pø laih anün kø bing khua ngã yang, yuakø bing khua ngã yang, jing bing anã-točô Arôn, hlak pøyør khul goðnam-pøyør čuh wøt-hæng khul čræn rømuä tøl truh kø mørøt yøh. Sit bing Lêwi prap-pre kø goðnu pø laih anün kø bing khua ngã yang anã-točô Arôn mørn.

¹⁵Bing nai-ayü, jing bing anã-točô Asap, dø amãng khul anih adoh tui hæng pøtao Dawid, Asap, Heman laih anün Yeduthun jing pø-pøala pøtao čih laih, laih anün kar-kaí mørn, bing gak-wai bah-amãng khøm dø þøi røm amãng-jøng. Bing goðnu huaī duaī hí mørng anih bing goðnu dø anün ôh, yuakø bing ayøng adøi Lêwi goðnu prap-pre ba rai añäm-mønðng kø bing goðnu.^f

¹⁶Tui anün, kønðng amãng sa hrøi anün døč bing Israel pøgiøng hí abih-bang tøløi phiän kiæng kø djä-hødør Tøløi Gän Yahweh. Abih-bang goðnam-pøyør čuh bing khua ngã yang pøyør þøi kønuł Yahweh, tui hæng pøtao Yôsiyah hømâo pøðar laih.

^a35:8: Anai jing 2,600.

^b35:8: Anai jing 300.

^c35:9: Anai jing 5,000.

^d35:9: Anai jing 500.

^e35:13: Tøløi Tøbiä 12:8-9.

^f35:15: 1 Hrã-Ruai 25:1.

¹⁷Abih-bang ɓing Israel, jing ɓing pojønum po plei-phün Yerusalaim djä-hödör kօ Toloi Gǎn ɓɔi hrɔi anün laih anün djä-hödör Toloi Phet Bañ-Torpüng Bu Hömāo Tɔpɔi amäng tɔjuh hrɔi.^g ¹⁸Čordöng mɔng rɔnük pô-pɔala Samuēl, ɓing Israel ɓu hömāo djä-hödör Toloi Gǎn kar häng anün ôh. Laih anün ɓu hömāo pɔtao pă ôh amäng ɓing pɔtao Israel hömāo djä-hödör laih kar häng Toloi Gǎn pɔtao Yôsiyahu ngä laih, hröm-häng ɓing khua ngä yang, ɓing Lêwi pɔkön, abih-bang ɓing Yudah häng ɓing Israel, jing ɓing hröm häng ɓing anä-plei amäng plei Yerusalaim. ¹⁹Bing goñu djä-hödör Toloi Gǎn anün amäng thün tal pluh-sapän rɔnük pɔtao Yôsiyahu git-gai wai-läng yoḥ.

Pɔtao Yôsiyahu Toč-Pran

(2 Bing Pɔtao 23:28-30)

²⁰Tödöi kօ abih-bang tolɔi anün, jing tödöi kօ pɔtao Yôsiyahu hömāo pogjöng hǐ tolɔi rү-pödöng glař laih sang yang, Nekhôh pɔtao lön-čar Ējip dĩ nao pɔblah ɓɔi plei-pɔnäng Karkhemis jě ɓɔi Krong Huphrat, laih anün pɔtao Yôsiyahu töbiä nao čɔkä pɔblah pɔködöng glař häng ňu. ²¹Samጀ Nekhôh pɔkiaǒ ɓing ding-kɔna ňu kiäng kօ pɔtä kօ Yôsiyahu tui anai,

Toloi pɔrɔjäh hɔget hömāo töng-krah ih häng kâo lě, O' pɔtao lön-čar Yudah äh? Bu djጀ ih ôh kâo kɔsung-blah tal anai, samጀ pɔblah häng ɓing röh-ayät kâo hlak pɔblah rä anai. O'i Adai hömāo pɔtä laih kօ kâo kiäng kօ jač-amač pɔblah häng ɓing goñu. O'i Adai yoḥ dጀ hröm häng kâo, tui anün anäm pɔködöng glař O'i Adai ôh, huï kօ Ņu či pɔrai hǐ ih.

²²Wört-tödah tui anün, pɔtao Yôsiyahu höngah ɓu duař hǐ mɔng ňu ôh, samጀ ňu pɔhröp pɔhögöm hǐ ňu pô kiäng kօ pɔblah. Ņu ɓu pɔđing hömū hɔdôm tolɔi Nekhôh hömāo pɔhiäp laih tui häng tolɔi O'i Adai pɔđar, samጀ ňu töbiä nao pɔblah häng gጀ ɓɔi tödrön-töhnä Megidô.

²³Bing töhan pɔtao Nekhôh, jing ɓing pɔnäh hraǒ, pɔnäh djጀ pɔtao Yôsiyahu laih anün ňu lař kօ ɓing khua-moa ňu tui anai, "Ba pɔduař hǐ kâo bě. Kâo rɔka kɔtang biä-mä." ²⁴Tui anün, ɓing goñu mä töbiä hǐ ňu mɔng rödêh-aseh ňu, pioh ňu amäng rödêh-aseh pɔkön ňu hömāo laih anün ba glař ňu po plei-phün Yerusalaim samጀ ňu djai hǐ po anün mɔtam yoḥ. Aräng dጀ ňu amäng khul pɔsat ɓing o'i-adon ňu laih anün abih-bang

^g35:17: Toloi Töbiä 12:1-20.

bing Yudah hăng Ბing amăng plei Yerusalaim kō̄-kōuān kō̄ ū yō̄h.

²⁵Pō̄-pōala Yirmayah kō̄cē rai khul tōlōi adoh čōk-hia kō̄ pōtao Yōsiyahu laih anūn hlōng truh kō̄ tā anai,^h abih-bang Ბing đah-rōkōi đah-kōmōi thāo adoh hlak adoh khul tōlōi adoh anūn kiăng kō̄ djă-hōdōr pōtao Yōsiyahu. Khul tōlōi adoh anūn jing hī sa tōlōi phiă̄n amăng Ბing Israel laih anūn ară̄ng hōmāo čih laih amăng hră̄ Tōlōi Čōk-Hia.

²⁶Hōdōm tōlōi truh pōkōn dōng amăng rōnūk pōtao Yōsiyahu git-gai wai-lă̄ng laih anūn khul bruă̄ ū ngă̄ hăng abih pran-jua tui hăng tōlōi ară̄ng hōmāo čih laih amăng Tōlōi Juă̄t Yahweh,²⁷abih-bang tōlōi anūn, čōdōng mōng phūn truh pō̄ rōnuč ū, ară̄ng čih laih amăng hră̄ Ბing pōtao Israel hăng Ბing pōtao Yudah.

36

¹Giă̄ng anūn, Ბing ană̄-plei amăng lōn-čar Yudah mă̄ Yēhōahaz ană̄ đah-rōkōi Yōsiyahu laih anūn broi kō̄ gō̄ jing pōtao amăng plei Yerusalaim pōala broi kō̄ ama gō̄.

Yēhōahaz Ngă̄ Pōtao Lōn-Čar Yudah

(2 Bing Pōtao 23:31-35)

²Yēhōahaz hlak duapluh-klāo thün tōdang ū jing pōtao laih anūn ū git-gai wai-lă̄ng amăng plei Yerusalaim klāo blan. ³Hlak anūn, Nekhōh pōtao lōn-čar Ējip pōgluh hī tōlōi ū jing pōtao amăng plei Yerusalaim laih anūn broi kō̄ Ბing Yudah dūh kō̄ ū sārōtuhⁱ talang^j amră̄k hăng sa talang^k mah. ⁴Pōtao lōn-čar Ējip anūn ă̄t broi mōn kō̄ Elyakim, adoi Yēhōahaz, jing pōtao kō̄ lōn-čar Yudah hăng plei-phūn Yerusalaim, laih anūn ū pōplih hī ană̄n Elyakim jing hī Yehōyakim. Samō̄ bō̄ kō̄ Yēhōahaz, jing ayōng Elyakim, pōtao Nekhōh mă̄ ba glāi pō̄ lōn-čar Ējip jing mōnă̄ yō̄h.^l

Yehōyakim Ngă̄ Pōtao Lōn-Čar Yudah

(2 Bing Pōtao 23:36-24:7)

⁵Yehōyakim hlak duapluh-rōma thün tōdang ū jing pōtao laih anūn ū git-gai wai-lă̄ng amăng plei Yerusalaim pluh-sa thün. Ņu ngă̄ tōlōi sat-đai đor ană̄p Yahweh Ōi

^h35:25: Anai kō̄ črāo kō̄ rōnūk ară̄ng čih hră̄ anai yō̄h.

ⁱ36:3: Anai jing 100.

^j36:3: Anai jing kō̄plă̄h-wă̄h klāo-rōbâo pă̄-rōtuh (3400) kilogram.

^k36:3: Anai jing 36 kilogram.

^l36:4: Yirmayah 22:11-12.

Adai ňu.^m ⁶Nebukhadnezar pøtao-prøng dêh-čar Babilon køsung-blah Yehôyakim laih anün mä akă hĭ ňu häng hrë čuăk kòng kiăng kø ba ňu nao pø lön-čar Babilon.ⁿ ⁷Pøtao-prøng Nebukhadnezar át mä ba glai mõn pø dêh-čar Babilon khul goñam yua yom mõng sang yang Yahweh laih anün pioh khul goñam anün amăng sang yang ňu pø anün.

⁸Khul tøløi truh pøkön døng amăng rønük pøtao Yehôyakim git-gai wai-lăng wøt-häng khul bruă høbak-drak ňu ngă laih häng abih-bang tøløi tønap-tap truh kø ňu yuako khul bruă anün, sit arăng hømåo čih laih amăng hră bing pøtao Israel häng bing pøtao Yudah. Ană ňu Yehôyakhin tö-tui ňu jing pøtao.

Yehôyakhin Jing Pøtao Lön-Čar Yudah

(*2 Bing Pøtao 24:8-17*)

⁹Yehôyakhin hlak pluh-sapän thün^o tødang ňu jing pøtao laih anün ňu git-gai wai-lăng amăng plei Yerusalaim klâo blan häng pluh hroi. Yehôyakhin ngă tøløi sat-ťbai ťbei anăp Yahweh. ¹⁰Amăng bøyan bønga, pøtao-prøng Nebukhadnezar pøkiaö bing ding-køna ňu nao mä ba Yehôyakhin pø lön-čar Babilon, hröm häng khul goñam yua yom mõng sang yang Yahweh, laih anün Nebukhadnezar broi kø met Yehôyakhin anän Zidkiyah jing pøtao kø lön-čar Yudah häng plei Yerusalaim.^p

Zidkiyah Ngă Pøtao Lön-Čar Yudah

(*2 Bing Pøtao 24:18-20; Yirmayah 52:1-3a*)

¹¹Zidkiyah hlak duapluh-sa thün tødang ňu jing pøtao laih anün ňu git-gai wai-lăng amăng plei Yerusalaim truh kø pluh-sa thün.^q ¹²Ñu ngă tøløi sat-ťbai ťbei anăp Yahweh Oi Adai ňu laih anün ťbu połuă-gü ôh ňu pô ťbei anăp pô-pøala Yirmayah, jing pô poħaih boh-hiăp Yahweh pøkødøng glai häng ňu.

Bing Dêh-Čar Babilon Pørai Hĭ Plei-Phün Yerusalaim

(*2 Bing Pøtao 25:1-21; Yirmayah 52:3b-11*)

¹³Zidkiyah át tøgü pøkødøng glai häng pøtao-prøng Nebukhadnezar, jing pô pøgø kø

^m**36:5:** Yirmayah 22:18-19; 26:1-6; 35:1-19.

ⁿ**36:6:** Yirmayah 25:1-38; 36:1-32; 45:1-5; Daniël 1:1-2.

^o**36:9:** Lu hră phün pøkön pøruai kø ňu ngă pøtao hlak ňu pluh-sapän thün, samð amăng 2 Bing Pøtao 24:8 pøruai kø tøløi ňu ngă pøtao hlak ňu sapän thün.

^p**36:10: a** Yirmayah 22:24-30; 24:1-10; 29:1-2; Yehezekél 17:12; **b** Yirmayah 37:1; Yehezekél 17:13.

^q**36:11:** Yirmayah 27:1-22; 28:1-17.

Zidkiyah បុាន-រ៉ុង ហេង អាន់ អី Adai កែ តែលី ឬ ដឹ ដោ ពេង-ពេង ហេង ពោតាវ-ព្រ៉ុង.
Zidkiyah jing hី kh៉ang akំ laih anុន ងាំ kោរិល pran-jua បុ កោះ wោត glaំ pោ Yahweh,
jing អី Adai បុង Israel ôh.^r ¹⁴Hloh កែ anុន d៉ុង, abih-bang បុង khua-moa, បុង khua
ងាំ yang laih anុន បុង anោ-plei បុរុ ស្រី បុ dោ ពេង-ពេង ហេង អី Adai d៉ុង tah. បុង
goំnu ងាំ tui abih-bang tោលី-bruោ hោបក-ស្រាក បុង lោន-ចារ pោកោន ហេង pោក្តី hី sang
yang Yahweh, jing anih ឃុ Nu ហោមោ pោរោរ ស្រី បុ laih am៉ោង plei Yerusalaim កែ ឃុ pô.

¹⁵Yahweh អី Adai បុង ឈី-adon goំnu moិត nanao boh-hiោp mោng បុង ding-korna ឃុ,
jing បុង pô-poala, kiោង កែ pោកោដីង កែ បុង goំnu yuak ឃុ pap កែ បុង anោ-plei
ឃុ laih anុន កែ sang dោ ឃុ. ¹⁶Sam បុង goំnu djik-djak កែ បុង ding-korna អី Adai
anុន. បុង goំnu hោងah ស្រី បុ កោះ hោមុ ធម៌ khul boh-hiោp ឃុ laih anុន klaw-djik កែ
បុង pô-poala ឃុ tោលី hី ធម៌. ¹⁷Yahweh pោkiaោ pោតាវ-ព្រ៉ុង បុង Babilon rai pោកោដីង
glaំ ហេង goំnu laih anុន ឬ ពោដី ស្រី បុ ហោក-ai goំnu ហេង ឌោ-រុំ. Pោតាវ
anុន បុ pioh hោដិ ធម៌ បុង hlak-ai ឌោ-រុោ បុណ្ណោ ឌោ-កោមី, បុង hlak-hrោl បុណ្ណោ
tha-រូមា, បុង kោjោp-rojោង បុណ្ណោ duោm-ruោ. អី Adai jao ស្រី abih-bang បុង goំnu កែ
pោតាវ Nebukhadnezar.^s ¹⁸Pោតាវ-ព្រ៉ុង anុន ba glaំ pោ dោ-ចារ Babilon abih-bang
goំnam yua mោng sang yang អី Adai, prោង បុណ្ណោ anet, khul mុក-goំnam mោng sang
yang Yahweh wោត-ហេង mុក-goំnam lោm កែ pោតាវ ហេង បុង khua-moa ឬ. ¹⁹Bing
Babilon ធមោ hី sang yang អី Adai laih anុន pោrai ស្រី ពោន៉ោង plei-phុោn Yerusalaim.
Bing goំnu ធមោ hី abih-bang sang yom-pោphan ហេង pោrai ស្រី abih-bang goំnam yom pោ
anុន.^t

²⁰Bោ កែ បុង dោ-sot anុន, jing បុង tោលី hី mោng ឌោ-រុំ, ឃុ ba pោដី ស្រី ataih
pោ lោន-ចារ Babilon laih anុន បុង goំnu jing hី បុង hlun-mor កែ pោតាវ anុន ហេង
បុង anោ ឌោ-រុោ កែ pោតាវ anុន hlោng truh កែ ronuk dោ-ចារ Persia ហោមោ tោលី dុឈី
kotang biោ-mោ. ²¹Tោលី anុន truh kiោង កែ pោkrep truh ស្រី boh-hiោp Yahweh ហោមោ
pោhiោp laih mោng pô-poala Yirmayah.^u Tui anុន, anih-lោn Yudah dោ ហុង-hang am៉ោង
tោjuhpluh thោn kiោង កែ pោplih pោala កែ khul thោn saោbat បុង Yudah បុ broi anih-lោn
goំnu pោdី ធម៌. Am៉ោង tោjuhpluh thោn anុន anih-lោn ស្រី mោក pោdី yោh.^v

Pោតាវ-ព្រ៉ុង Sirus Brơi Kោ Bing Yehudah Wោត Glai Pោ ចារ Goំnu Pô

^r36:13: Yehezekêl 17:15.

^s36:17: Yirmayah 21:1-10; 34:1-5.

^t36:19: 1 Bing Pោតាវ 9:8.

^u36:21: Yirmayah 25:11; 29:10.

^v36:21: Lêwi 26:33-35.

(Ezra 1:1-4)

²²Amăng thün tal sa ronük poتاo-pröng Sirus jing poتاo dêh-čar Persia, Yahweh mă bruă amăng pran-jua poتاo-pröng Sirus anai kiăng kơ čih-potă sa tolroi pođar hăng moit nao djöp-djang anih amăng dêh-čar ňu laih anün broi kơ bing khua-moa ňu đök kraih kiăng kơ abih-bang bing ana-plei hōmū. Yahweh broi kơ poتاo-pröng Sirus ngă tui anün kiăng kơ boh-hiăp Ňu pô hōmâo pohiăp laih mōng pô-poala Yirmeyah krep truh sit. Hiăp-potă poتاo anün čih tui anai:

²³Anai yoħ jing tolroi kâo, poتاo-pröng Sirus, jing poتاo dêh-čar Persia pođar tui anai:

Yahweh, jing O'i Adai amăng adai adih, hōmâo broi laih kơ kâo git-gai wai-lăng abih-bang dêh-čar amăng lön-torah anai. Ňu ăt hōmâo jao laih kơ kâo bruă-jao kiăng pođörng glař Sang Yang Ňu bori plei-pröng Yerusalaim amăng lön-čar Yudah.^w Rokâo kơ O'i Adai dō hröm hăng abih-bang bing gih jing bing ana-plei Ňu. Broi kơ bing gih nao bě po plei-pröng Yerusalaim kiăng kơ man-pođörng glař Sang Yang Yahweh, jing O'i Adai bing Israel laih anün ăt jing O'i Adai jing Pô bing goňu hōmâo kókuh-potpü laih amăng plei Yerusalaim yoħ.^x

^w1:2 Yesayah 44:28.

^x36:23: Yesayah 44:28.